

TRADUCCIÓ D'UN TESTAMENT

Anglès - Català

Roser Bauzà Caldentey

4rt curs. Traducció i Interpretació

Tutor: Jordi Chumillas

Facultat d'Educació, Traducció i Ciències Humanes

Universitat de Vic

10 de maig de 2013

Resum

Un dels objectius principals d'aquest treball és assumir un encàrrec de traducció jurídica. En aquest cas, es tradueix un testament; els testaments són documents jurídics a través dels quals una persona pot disposar els seus béns per a després de la seva mort i instituir hereus. El text de sortida es regeix pels Estatuts de l'Estat de Nova Jersey, és per això que aquest treball se centra en els testaments a Nova Jersey i a Espanya, concretament a Catalunya ja que la traducció és al català. La diferència més gran entre aquests dos països és que Espanya es basa en el Dret Civil i Estats Units en el *Common Law*; com que tenen característiques diferents, cal documentar-se sobre com funcionen els testaments a cada lloc abans de fer la traducció. Com veurem a continuació, la traducció de documents jurídics requereix precisió i responsabilitat, ja que el lèxic i l'estructura d'aquests tipus de documents és complex; per això, és important tenir accés a manuals de redacció i diccionaris especialitzats. Seguidament, veurem tots els passos que he seguit per portar a terme la traducció d'un testament.

Paraules clau: traducció jurídica i traducció jurada, dret civil, testament, hereus.

Abstract

One of the main aims of this paper is to assume a legal translation order. In this case, we translate a will. A will is a legal document in which a person can dispose his or her assets after his or her death and appoint heirs. The source text is ruled by the New Jersey Statutes, that's the reason why this paper focuses on the wills in New Jersey and Spain, specifically Catalonia because it is translated into Catalan. The biggest difference between these two countries is that Spain is based on Civil Law and United States on Common Law; as they have different features, it is important to find information about how the wills work in each country before starting a translation. As we will see below, translating legal documents requires precision and responsibility, because these documents have a complex language and structure; for that reason, it is necessary to have access to different manuals and books, as well as legal dictionaries. Straightaway, we will see all the steps that I have followed to carry out the translation of a will.

Key words: legal translation and sworn translation, Civil Law, last will and testament, heirs.

1. Índex

1. Índex	3
2. Introducció.....	5
2.1. Traducció jurídica i traducció jurada.....	6
2.2. Objectius.....	7
2.3. Metodologia.....	8
3. Marc teòric.....	10
3.1. Testament a Catalunya i Espanya.....	10
3.2. Testament als Estats Units.....	16
4. Text de sortida	20
5. Text d'arribada	39
6. Incidències i resolució dels problemes de traducció	57
6.1. Criteris lingüístics.....	57
6.1.1. L'oració	57
6.1.2. El sintagma nominal	60
6.1.3. La seqüència verbal	65
6.1.4. Els elements de connexió textual.....	68
6.1.5. Les expressions fixades	74
6.1.6. El lèxic.....	75
6.2. Procediments de traducció.....	91
6.2.1. El manlleu.....	91
6.2.2. El calc	92
6.2.3. La traducció paraula per paraula	92
6.2.4. La transposició.....	93
6.2.5. La modulació	94
6.2.6. L'equivalència	94
6.2.7. L'adaptació	95
6.2.8. L'amplificació i la condensació.....	95
6.2.9. La compensació i l'omissió	97
7. Conclusions	98
8. Bibliografia.....	101
9. Annex	106

9.1. Fitxes terminològiques	106
9.2. Text paral·lel en català 1	158
9.3. Text paral·lel en català 2	160
9.4. Text paral·lel en anglès.....	163

2. Introducció

Traduir és molt més que el traspàs d'una llengua a una altra. Traduir significa comprendre el text de sortida i adaptar-lo en una altra llengua de la manera més natural possible, és per això s'han de tenir en compte molts factors, ja que s'ha de respectar i ser fidel al significat del text original. També s'ha de veure la traducció des del punt de vista del lector, s'han de tenir en compte els referents culturals i la complexió del lèxic en aquests tipus de textos. El traductor ha de conèixer les característiques de cada llengua i ha de seguir unes pautes per traduir correctament.

Durant aquests quatre anys de carrera he vist diferents tipus de textos amb les seves característiques, també he après a solucionar problemes i diferents procediments de traducció, però sobretot he après a buscar documentació i a qüestionar-me qualsevol dubte que pugui sorgir, per petit que sigui. Aquest treball de fi de grau és un bon lloc per posar en pràctica tot el que he après al llarg d'aquests quatre anys.

Vaig decidir fer aquest treball d'un tema jurídic perquè així tenia l'oportunitat d'optar a l'habilitació de traductora jurada anglès-català. A la carrera hem cursat algunes assignatures com per exemple *Traducció Jurídica i Econòmica Anglès-Català I, II i III*, així com també *Traducció Jurídica i Econòmica Espanyol-Català-Espanyol I, II i III*. En aquestes assignatures he pogut veure i traduir les diferents modalitats textuais que engloba la traducció jurídica i econòmica, així com també les diferents característiques que presenten el llenguatge jurídic i cada tipus de document.

Per fer aquest treball he escollit els testaments, concretament el testament de Whitney Houston. L'any passat ja vam fer algun treball o traducció sobre els testaments i aquest era un dels temes que m'interessaven més, és curiós veure com una persona disposa l'herència i els seus béns. A més, vaig pensar que si ho feia d'un personatge públic, com Whitney Houston, aquest treball seria més interessant. De manera que em basaré amb els testaments d'Espanya i Catalunya i amb els testaments dels Estats Units, concretament amb l'Estat de Nova Jersey.

2.1. Traducció jurídica i traducció jurada

Quan s'inicia un treball d'aquest tipus centrat en un tema jurídic, és gairebé inevitable que es produeixin confusions a l'hora de presentar-lo com un projecte de traducció jurídica o de traducció jurada, dos conceptes que gairebé sempre van agafats de la mà. Tot i així, són dos tipus de traduccions diferents que molta gent sol confondre; és per això que ara explicaré en què es basa cada tipus de traducció.

La traducció jurídica, segons Anabel Borja¹ “és la translació d'una llengua a una altra dels textos que s'empren en les relacions entre el poder públic i el ciutadà (denuncies, querelles, citacions, lleis, etc.), així com també els textos emprats per regular les relacions entre particulars amb transcendència jurídica (contractes, testaments o poders).” A la Universitat he cursat assignatures de Traducció Jurídica i Econòmica i he estudiat i traduït diferents tipus de textos, amb les característiques diferents que cada un d'aquests documents pot tenir.

La traducció jurada és un tipus de traducció per a la que es requereix una habilitació oficial reconeguda pel Ministeri d'Assumptes Exteriors o per la Generalitat de Catalunya. Segons la pàgina web de Traductor Jurado², el traductor jurat ha de donar fe del text que acaba de traduir i certificar únicament i exclusiva la fidelitat d'una traducció. Per això, ha de segellar i firmar cada pàgina de la traducció. El segell ha d'incloure el nom i número de traductor/a jurat/ada, les llengües per les quals està habilitat i algunes dades d'interès com per exemple el correu electrònic, el telèfon o l'adreça. El segell es posa a la part inferior de cada pàgina.

¹ <http://cvc.cervantes.es/lengua/aproximaciones/borja.htm>

² <http://www.traductor-jurado.org/>

2.2. Objectius

Abans de començar a redactar aquest treball em vaig proposar una sèrie d'objectius per tal d'elaborar-lo correctament i obtenir un resultat satisfactori, seguir unes pautes i posar en pràctica tot el que havia après al llarg de la carrera. Els objectius principals són:

- Assumir íntegrament un encàrrec de traducció.
- Documentar-se sobre com funciona el Dret Civil i el *Common Law* així com també les característiques dels testaments, tant a Espanya com als Estats Units.
- Saber trobar diccionaris especialitzats que ens puguin ser útils per a la traducció; elaborar un recull de la terminologia més característica en aquest tipus de documents i fer-ne fitxes terminològiques amb el programa Multiterm.
- Augmentar els coneixements sobre aquest tipus de llenguatge especialitzat amb les característiques que té.
- Saber resoldre els possibles problemes que ens puguin sorgir a la traducció i explicar la decisió presa mitjançant un anàlisi de la traducció tot comparant les diferents característiques que hi ha entre l'anglès i el català.
- Desenvolupar una traducció completa d'un text inèdit representatiu de l'àmbit triat.
- Plantejar una traducció jurada fidel al text original (tot i així no poso el segell).

2.3. Metodologia

En aquest apartat explicaré el camí que he seguit per a l'elaboració del treball. El primer pas que vaig fer va ser l'any passat, quan vaig haver d'escollir el tema i fer una proposta de treball amb una possible estructura. A partir d'aquí em van assignar un tutor i vam començar a treballar partint de la proposta inicial amb les modificacions que consideràvem oportunes. Aquest treball consta, principalment, de quatre etapes: recerca de documentació i informació adequada, traducció del text, anàlisi de la traducció i redacció final del treball.

El següent pas que vaig fer, a part de buscar un text que s'adaptés als requisits del treball, va ser buscar informació sobre el context d'origen i el d'arribada: els diferents tipus de testaments i les característiques que tenen. Per això vaig consultar principalment la pàgina web del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya (Herència i Testament) i la pàgina web Onecle, on hi apareixen els Estatuts de l'Estat de Nova Jersey.

El tercer pas va ser la traducció del testament. Primer de tot vaig buscar uns 50 termes característics dels testaments que apareixien a la traducció amb l'equivalent en la llengua d'arribada, després vaig elaborar fitxes terminològiques amb el programa Multiterm. A continuació, vaig buscar textos paral·lels que m'ajudessin amb la traducció i també diccionaris especialitzats com per exemple, el diccionari que ens ofereix el centre de terminologia de la llengua catalana (TERMCAT), el *Diccionari de Dret Civil* o el *Diccionari de Llenguatge Jurídic*, el *Law Dictionary*, el *Wordreference* o el *Linguee*. Adjunto les fitxes terminològiques i els textos paral·lels als annexos.

Un cop vaig traduir el testament, vaig fer una anàlisi de la traducció amb diferents aspectes lingüístics que s'havien de comentar, així com també els procediments de traducció i la resolució dels diferents problemes que havien sorgit al llarg de la traducció. Per fer-ho vaig comparar el text de sortida amb el text d'arribada amb l'ajuda de diferents manuals i llibres de gramàtica com són el *Manual de traducció anglès-català* (2010), *Criteris lingüístics del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya* (2012) i *Curs de Llenguatge Jurídic de la Generalitat de Catalunya* (2008),

entre d'altres. Podem veure l'anàlisi a l'apartat "Incidències i resolució dels problemes de traducció".

Finalment, una vegada vaig tenir totes aquestes parts, vam tancar l'estructura definitiva del treball amb el tutor. A partir d'aquí només em quedava valorar els resultats obtinguts durant el procés i comparar-los amb els objectius establerts al principi. Les reflexions que he obtingut a partir d'aquest anàlisi constitueixen les conclusions del treball.

3. Marc teòric

3.1. Testament a Catalunya i Espanya

Segons les definicions que consten a la pàgina web del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya (2011, en línia), “l’herència és el conjunt de béns, drets i obligacions que deixa una persona en el moment de la seva mort”; i “un testament és la declaració per la qual una persona disposa el destí dels seus béns a favor d’un o més hereus i pot establir també llegats i altres disposicions per després de la seva mort”.

Totes aquelles persones majors de 14 anys amb capacitat natural poden fer testament; fer testament no és obligatori i la decisió que cadascú prengui no pot estar condicionada per l’opinió de cap altra persona; per això direm que els testaments són actes jurídics i voluntaris. Anomenaré algunes característiques dels testaments d’acord amb Estañol i Cornella (2011, en línia)³ i Maluquer de Motes i Bernet (1997, 85); els testaments són actes *mortis causa*, ja que aquest acte jurídic només té efecte després de la mort d’alguna persona; són actes unilaterals, personals i revocables, és a dir, es fan de forma individual i es poden modificar tantes vegades com es vulgui; són actes formals i solemnes, ja que si no es respecten les formalitats legals poden ser nuls. El testament ha de contenir necessàriament institució d’hereu, és a dir, cal designar específicament els hereus.

Cal parlar una mica, també, sobre què conté un testament. Segons Estañol i Cornella (2011, en línia) el testament conté “disposicions patrimonials (institució d’hereu, disposició de llegats, substitucions, fideïcomisos, nomenament de marmessors, etc.), no és necessari que el testador detalli o individualitzi els béns, llevat de quan es vol deixar béns concrets a determinades persones”, i també contenen les anomenades “disposicions no patrimonials, que són el reconeixement de fills o el nomenament de tutor”.

³ <http://www.notariaestanol.ad/>

Hi ha diferents tipus de testaments, com es constata a Estañol i Cornella (2011, en línia) i al Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya (2011, en línia), a continuació en faré una breu explicació:

1) Testament ordinari.

- a. Testament hològraf: l'escriu el testador i s'ha d'indicar el lloc i la data d'atorgament; en aquest cas cal ser major de 18 anys.
- b. Testament obert/públic: és el més habitual i es fa davant notari. El notari l'elabora amb les formalitats legals. El testador, el notari i dos testimonis el firmen i s'inscriu al Registre General d'Actes d'Última Voluntat del Ministeri de Justícia.
- c. Testament tancat/secret: l'escriu el testador o una persona de confiança i es presenta al notari, tancat i segellat.

2) Testament especial o privilegiat.

- a. Testament en ocasió de calamitat pública: si el testador es troba en estat greu a causa d'una calamitat pública, aquest pot fer testament sense subjecció a les formalitats del testament ordinari.
- b. Testament marítim o aeronàutic: no està subjecte a les formalitats del testament ordinari.
- c. Testament militar o assimilat: el fan les persones que gaudeixen del fur militar, que manifesten la seva última voluntat sense subjecció a les formalitats del testament ordinari.

Amb tot, cal dir que el Dret Civil Català té unes característiques diferents a la resta d'Espanya. Segons consta a la pàgina web de Gestió i Serveis Funeraris⁴, “el cònjuge hereta abans que els pares i ascendents i quan concorre amb descendents té dret a tota l'herència; en darrera instància, hereta la Generalitat de Catalunya, sempre s'ha d'instituir hereu i només hi ha l'obligació de deixar als fills per parts iguals una quarta part de l'herència”.

⁴ <http://www.galeon.com/serviciosfuneraria/testament/>

D'acord amb Estañol i Cornella (2011, en línia) “l'única limitació que hi ha a l'hora de fer testament és la llegítima⁵”, és a dir, el testador no pot privar de la llegítima als hereus forçosos (llevat del cas de desheretament previst a la llei) ni hi pot imposar gravàmens. A continuació veurem alguns aspectes de la llegítima que s'han de tenir en compte i també veurem breument que hi pot haver grans diferències entre les diverses legislacions. La llegítima, segons consta a la pàgina web de l'Obra Social de “la Caixa”⁶:

- És un deute de valor. No consisteix a deixar als legitimaris un bé concret sinó una participació en el valor total de l'herència, és a dir, del que s'anomena “cabal relict”, que és el valor de l'herència descomptats els deutes del causant. Els hereus hauran de liquidar i pagar aquest valor als parents amb dret a la llegítima.
- No és necessari que el testador digui quines persones són els legitimaris, sinó que aquests seran els que esdevinguin legalment en el moment de la defunció del testador i el valor de l'herència que els correspon es determinarà en el moment de la defunció i d'acord amb el veïnatge civil.
- Les donacions fetes en vida als fills i que no tinguin el concepte de millores s'imputaran a la llegítima.

Segons el veïnatge civil del testador, la participació sobre el valor de l'herència variarà. Així com consta a la pàgina web de l'Obra Social “la Caixa” la llegítima no s'aplica de la mateixa manera a les diverses parts d'Espanya:

- Llegítima en el Dret d'Aragó: només tenen dret a la llegítima els descendents i en la participació de dos tercers parts del cabal hereditari. Ara bé, no hi ha l'obligació de deixar la llegítima per parts iguals entre els legitimaris, sinó que el testador ho pot distribuir entre els descendents en les proporcions que designi lliurement.

⁵ DIEC: porció de l'herència de la qual el testador no pot disposar lliurement perquè la llei l'assigna als seus parents de línia directa.

⁶

http://obrasocial.lacaixa.es/StaticFiles/StaticFiles/b89e70b2f7659110VgnVCM200000128cf10aRCRD/es/15_LA_HERENCIA.pdf

- Llegítima a les Illes Balears: a Mallorca i Menorca seran legitimaris els fills i els descendents en primer lloc, i després, i en defecte d'aquests, els pares, que rebran una quarta part de l'herència.

A Eivissa i Formentera seran legitimaris primerament els fills, que si fossin més de quatre tindran el dret a la meitat dels béns de l'herència, i si fossin quatre o menys, a una tercera part. En defecte d'aquests, els pares tindran el dret a la meitat del cabal relicte. Si els pares fossin els legitimaris però quedés el cònjuge vidu, llavors només tindran el dret a un terç de l'herència.

- Llegítima a Catalunya: l'ordre dels legitimaris és el següent; primerament, els descendents per parts iguals (fills i en defecte d'aquests els néts) i, a falta d'aquests, els pares per meitats (des de l'any 1990 l'abast personal de la llegítima en sentit ascendent està reduït als pares per evitar la fragmentació de patrimonis). Els legitimaris tindran el dret a una quarta part de l'herència. No està prevista la llegítima per al cònjuge vidu.
- Llegítima a Navarra: contràriament al règim comú, a Navarra no hi ha la figura de la llegítima, és a dir, el testador és lliure per disposar els seus béns com vulgui; tot i així, ha d'esmentar els hereus forçosos.
- Llegítima a Biscaia: per als biscaïns aforats, seran legitimaris primerament els fills o descendents; a falta d'aquests, els pares o ascendents, i en tot cas, el cònjuge vidu.

Als fills els corresponen quatre cinquenes parts de l'herència, però el testador pot distribuir aquesta part de l'herència entre els fills o els néts de manera que vulgui, és a dir, a parts iguals, a uns més que els altres o tot a només un dels legitimaris. En defecte de fills o néts, els pares o ascendents tindran dret a la meitat del valor de l'herència. El cònjuge sempre tindrà el dret d'usdefruit de dos terços de l'herència i també si hi ha fills o descendents, i de la meitat si només concorregués amb els pares.

Aquest règim especial no és aplicable per als biscaïns no aforats que es regeixen pel règim del Dret comú, i així serà per a les persones de les poblacions de Balmaseda, Bermeo, Bilbao, Durango, Ermua, Gernika, Lanestosa, Lekeitio, Markina, Ondarroa, Orduña, Otxandio, Portugalete i Plencia.

- Llegítima a Àlaba: en el cas de l'anomenat Fur d'Ayala, que regeix les poblacions d'Ayala, Amurrio, Lexama, Oquendo i part d'Arzaniega, no hi ha cap limitació per al testador, el qual podrà deixar els seus béns sense estar limitat per l'obligació de les llegítimes.

Ja que em centro en el Dret Comú Català, parlaré dels drets que tenen el cònjuge vidu o convivent supervivent, això és, la quarta vidual. Segons consta a la pàgina web del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya (2011, en línia):

Durant l'any següent a la mort del cònjuge o convivent (en parella estable) el vidu o parella estable supervivent, que no sigui usufructuari universal del patrimoni del difunt, té dret a viure en l'habitatge conjugal i a la roba, el mobiliari i els estris. També, el cònjuge vidu o el convivent supervivent en parella estable té dret a ser alimentat a càrrec del patrimoni esmentat, d'acord amb el nivell de vida que havien mantingut els cònjuges o la parella durant el temps de la convivència i amb la importància del patrimoni.

La quarta vidual és el dret que correspon al cònjuge vidu o al convivent supervivent en parella estable que, en cas que mori el cònjuge o el convivent, no tingui recursos econòmics suficients per satisfer les seves necessitats (cal tenir en compte el nivell de vida que havien mantingut, l'edat, l'estat de salut, els salaris o les rendes que percebi i les perspectives econòmiques previsibles). En una parella estable, es pot reclamar fins a una quarta part del valor dels béns de l'herència líquida del cònjuge difunt o del convivent.

Finalment, abans d'abordar els testaments en el dret anglosaxó i les diferències que tenen amb l'estat espanyol, acabaré aquest apartat parlant sobre què passa si no hi ha testament. Segons el Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya (2011, en línia), Gestió i Serveis Funeraris (en línia) i Estañol i Cornella (2011, en línia); quan no hi ha testament la llei indica a qui va a parar l'herència i, d'aquesta manera, s'estableix un repartiment, segons si hi ha fills o no:

- Si hi ha fills, l'herència es divideix entre tots a parts iguals. Però si algun d'ells ha mort abans es fa de la següent manera:
 - o Si aquest fill tenia fills, els correspon per parts iguals la part que li tocava al pare o mare.
 - o Si el fill que ha mort no tenia fills, l'herència es divideix només entre els fills que estan vius.
- Si estava casat, correspon al vidu/vídua l'usdefruit d'un terç de l'herència i, també, la meitat de tots els béns que tingués el matrimoni.
- Si no té fills:
 - o Al seus pares, per part iguals si els dos són vius, o tot a un d'ells si només en viu un. En aquest cas al vidu li correspon l'usdefruit de la meitat de l'herència.
 - o Si els pares no són vius, tot passa al vidu/vídua.
 - o Si els seus pares no són vius ni té cònjuge en el moment de morir, als seus germans i als fills d'aquests; si no té germans, als tiets; i si no té germans ni tiets, als cosins germans. Només passarà a l'Estat en el cas que no tingui cap dels parents esmentats.

3.2. Testament als Estats Units

A diferència d'Espanya i dels països europeus, els Estats Units es basen en el *Common Law*. Segons H. Poor (1977) que apareix a *El anglés jurídic* d'Alcaraz (2007, 2), el *Common Law* “està format pel costum, la tradició i les resolucions judicials adoptades pel jutges anglesos en dictar sentència”. El *Common Law* va sorgir a la Baixa Edat Mitjana i es basa en els precedents; quan algun dels acusats no estava d'acord amb e que havien dictat els jutges, acudia al rei que era aconsellat pel Lord Canceller. Més endavant, aquestes peticions es portaven directament al Lord Canceller, el qual dictava sentència basant-se en principis de consciència i guiat per criteris d'equitat. La justícia impartida pel Lord Canceller o pel rei s'anomenava equitat; és per això, que fins el segle XIX, hi va haver dos tribunals: el del *Common Law* i el d'equitat. Com bé s'explica a Alcaraz (2007, 7), sempre que hi hagués disputes entre el *Common Law* i l'equitat, havia de predominar l'equitat.

El text escollit per a la traducció s'inscriu dins dels Estatuts de Nova Jersey; per tant, a continuació explicaré algunes característiques dels testaments en aquest Estat, per després poder comparar el text de sortida amb el text d'arribada. A l'hora de presentar els Estatuts que regulen els testaments a Nova Jersey, em basaré en les pàgines web d'advocats de Living Trust Network⁷ i LegalZoom⁸.

Així com s'estipula al capítol 3B:3-2 dels Estatuts de l'Estat de Nova Jersey, els testaments han de ser per escrit i els ha de signar el testador o testadora; també els pot signar en nom del testador, un altre individu en presència conscient i orientat pel testador. L'edat mínima per poder fer un testament a l'Estat de Nova Jersey és de 18 anys (a Catalunya l'edat mínima és 14). Als dos llocs es requereix que el testador o testadora tingui capacitat legal i no estigui sota cap influència, ja que és un acte lliure i personal.

El testament l'han de signar almenys dos individus; cadascun l'ha de signar en un període de temps raonable després que hagin testimoniat la signatura del testament.

⁷ www.livingtrustnetwork.com

⁸ www.legalzoom.com

També es pot fer un testament hològraf, amb testimonis o no, sempre que el testador o testadora hagi escrit a mà la signatura, les parts representatives, i segueixi els procediments legals.

El capítol 3B:3-2.1 dels mateixos Estatuts ens diu que el Secretari d'Estat ha de crear i mantenir un registre del testament, en el qual el testador o el seu advocat poden registrar informació sobre el testament. La informació que consta en aquest registre és el nom del testador o testadora, la data en què es fa i la identificació del testament quan es registra. Tot i així, si no hi ha un registre del testament, aquest pot ser vàlid igualment, ja que no és necessari registrar-lo.

D'acord amb el capítol 3B:3-4, qualsevol testament executat després de l'1 de setembre de 1978 ha de ser simultàniament executat, testificat i amb la consciència i el jurament pertinent del testador o testadora i el jurament dels testimonis; abans d'això, però, una persona autoritzada, d'acord amb el capítol R.S.46:14-6.1, ha de validar els documents perquè es puguin registrar d'acord amb les lleis d'aquest estat; bàsicament consisteix en la següent fórmula:

"I,, the testator, sign my name to this instrument this day of, 20..., and being duly sworn, do hereby declare to the undersigned authority that I sign and execute this instrument as my last will and that I sign it willingly (or willingly direct another to sign for me), that I execute it as my free and voluntary act for the purposes therein expressed, and that I am 18 years of age or older, of sound mind, and under no constraint or undue influence.

.....

Testator

We,....., the witnesses, sign our names to this instrument, and, being duly sworn, do hereby declare to the undersigned authority that the testator signs and executes this instrument as the testator's last will and that the testator signs it willingly (or willingly directs another to sign for him), and that each of us, in the presence and hearing of the testator, hereby signs this will as witness to the testator's signing, and that to the best of our knowledge the testator is 18 years of age or older, of sound mind, and under no constraint or undue influence.

.....

Witness

.....

Witness

The State of.....

County of.....

Subscribed, sworn to and acknowledged before me by, the testator and subscribed and sworn to before me by and, witnesses, this day of.....

(Signed)....."

Aquesta és la mateixa fórmula que podem trobar al final del testament que he traduït.

En els testaments s'ha de nomenar un marmessor (*executor*) perquè administri els béns disposats; en el cas d'aquesta traducció, el marmessor és l'advocat de Whitney Houston, Sheldon Platt. Com bé he dit es necessiten dos testimonis, que han de ser autoritzats pel testador o testadora; els testimonis també poden ser persones interessades, és a dir, que els toqui alguna part de l'herència. En el cas del testament de Whitney Houston es designen tres testimonis (Silvia M. Ayala Veja, Thomas L. Weisenbeck i Jerome H. List).

Si una persona mor intestada, d'acord amb el capítol 3B:23-19, el fiduciari ha de buscar i identificar hereus. Si no hi ha hereus la propietat s'ha de tractar d'acord amb la *Uniform Unclaimed Property Act* (1981). A continuació resumiré què passa quan no hi ha testament segons el que explica Blair C. Lane a la seva pàgina web ⁹.

- Si hi ha un cònjuge i fills o néts:
 - o El cònjuge rep 50.000\$ més una meitat del saldo.
 - o Els fills reben una meitat del saldo dividida en parts iguals.
 - o Els néts reben les parts dels pares difunts, i si tots els pares s'han mort, tots els néts es divideixen l'herència en parts iguals.
- Si hi ha un cònjuge i fills (un o més fills no són fills del supervivent) o descendents:
 - o El cònjuge rep una meitat del saldo.
 - o Els fills en reben una meitat dividida en parts iguals.
 - o Els néts reben les parts dels pares difunts, i si aquests s'han mort, es divideixen en parts iguals.
- Si hi ha cònjuge però no hi ha fills o néts supervivents i,
 - o Si la mare o el pare sobreviu:
 - El cònjuge rep 50.000\$ més una meitat del saldo.
 - La mare i el pare, o el supervivent, reben una altra meitat del saldo.
 - o Si no sobreviu cap progenitor:
 - El cònjuge ho rep tot.

⁹ <http://www.njattorneyatlaw.com/wills-and-probate/>

- Si hi ha fills però no hi ha cònjuge supervivent:
 - Els fills ho reben tot dividit en parts iguals.
 - Els néts reben la part dels pares morts i, si tots els fills s’han mort, es reparteix entre els néts a parts iguals.
- Si no hi ha cònjuge ni fills o descendents i,
 - Si la mare o el pare sobreviu:
 - La mare o el pare, o el supervivent, ho reben tot.
 - Si no sobreviu cap progenitor:
 - Els germans i germanes s’ho divideixen a parts iguals.
 - Els nebots i nebodes reben la part del seu pare difunt i si tots els germans i germanes són morts, aleshores tots els nebots i nebodes s’ho divideixen a parts iguals.

L’Estat de Nova Jersey s’ho queda tot si no hi ha cònjuge, fills o descendents; pares, germans o germanes dels descendents; avis, oncles o ties dels fills o els seus néts.

Una diferència que hi ha entre Espanya i els Estats Units són els testaments mancomunats. Segons l’article 669 del Codi Civil Espanyol, “no poden testar dues o més persones mancomunadament, o en un mateix instrument, tant si ho fan en benefici recíproc o en benefici d’un tercer”. L’article 773 diu que “a Espanya no serà vàlid el testament mancomunat, prohibit per l’article 669, que els espanyols atorguin en un país estranger, encara que ho autoritzin les lleis de la nació on s’hagi atorgat”. En canvi, als Estats Units sí que els testaments mancomunats són vàlids, com bé expliquen Aguilar Benítez de Lugo i Hilda Aguilar Grieder (1984, 7)¹⁰.

¹⁰ <http://tinyurl.com/buggyxl>

4. Text de sortida

LAST WILL AND TESTAMENT
OF
WHITNEY E. HOUSTON

I, WHITNEY E. HOUSTON, residing in the State of New Jersey, declare this to be my Last Will and Testament and revoke all my prior wills and codicils.

FIRST: I direct that my funeral and cemetery expenses, the expenses of my last illness, all expenses of administration of my estate and all my debts (except mortgage indebtedness and indebtedness secured by any life insurance policy or otherwise secured) that are just and not barred by time be paid by my Executors from my residuary estate.

SECOND: (A) I give my entire interest in all my household furniture and furnishings and other articles of household use or ornament located at any real estate used by me on a full or part-time basis for my residential purposes, together with all my clothing, personal effects, jewelry, and automobiles, and all insurance policies thereon, if any (hereinafter referred to as my "tangible personal property"), to any children of mine who survive me, in such portions as my Executors, in their sole discretion may deem advisable, or sell the same, or any balance thereof, and add the proceeds to my residuary estate.

(B) If no child of mine survives me:

(1) I give all jewelry I own at my death to my mother, EMILY CISSY HOUSTON, if she survives me; and

(2) I give the rest of my tangible personal property (or all of my tangible personal property if my mother does not survive me) to those of my mother, EMILY CISSY HOUSTON, my father, JOHN R. HOUSTON, my husband, ROBERT B. BROWN, my brother, MICHAEL HOUSTON, and my brother, GARY HOUSTON, as survive me, to be amicably divided among them as they might agree, in shares as nearly equal as possible.

If my mother, my father, my husband and my said brothers cannot agree on the distribution of any property which would otherwise be distributed to them under this Article SECOND, I direct that such property be sold and the proceeds be added to my residuary estate.

THIRD: The balance of my estate, whether real or personal and wherever situate (referred to as my "residuary estate") shall be disposed of as follows:

(A) If any issue of mine survive me, my residuary estate shall be paid to my issue living at my death, per stirpes; provided that any part of my residuary estate passing to a child or more remote descendant of mine who is younger than thirty (30) years of age at my death shall not be paid to him or her outright, but rather I give the same to my Trustees to hold in a separate trust for his or her benefit pursuant to Article FOURTH.

(B) If I leave no issue at my death, my residuary estate shall be paid, in equal shares, to those of my mother, EMILY CISSY HOUSTON, my father, JOHN R. HOUSTON, my husband, ROBERT B. BROWN, my brother, MICHAEL HOUSTON, and my brother, GARY HOUSTON, who survive me; provided, however, that as to each of my said brothers (regardless of his age), his share of my residuary estate shall not be paid to him outright, but rather the same shall be paid to my Trustees to hold in a separate trust for the benefit of such brother pursuant to Article FIFTH.

FOURTH: The following are the terms of the separate trusts for the respective benefit of any child or more remote descendant of mine who is younger than thirty (30) years of age, each of whom is hereinafter referred to as the "Beneficiary" of his or her separate trust:

(A) My Trustees may, at any time or from time to time, pay to the Beneficiary, or apply for his or her benefit, upon such occasions as my Trustees in their sole discretion shall deem advisable, so much or all (or none) of the entire net income and so much or all (or none) of the

principal of the separate trust held for the Beneficiary as my Trustees may deem desirable. At the end of each trust year, my Trustees shall add to the principal of such separate trust any net income not so paid or applied and thereafter the same shall be dealt with as principal for all purposes. Without limiting my Trustees as to occasions upon which payments may be made and without requiring them to make any payment if they deem it inadvisable, I suggest that purposes for which distributions of income and principal might be made include maintenance, educational requirements, engagement, marriage, acquisition of a home, birth of a child, commencement of a new business enterprise or continuance of an existing one, and medical requirements. In granting discretion to my Trustees to make such payments, it is my desire that such discretion be liberally exercised when the occasion, whether one previously specified or not, is such that the interests of the Beneficiary would, in my Trustees' judgment, be best served thereby.

(B) My Trustees shall make the following distributions of principal to the Beneficiary from his or her separate trust:

(1) One-tenth (1/10) of the then principal when the Beneficiary reaches the age of twenty-one (21) years;

(2) One-sixth (1/6) of the then principal when the Beneficiary reaches the age of twenty-five (25) years; and

(3) The entire remaining principal, together with all accrued and undistributed income, when the Beneficiary reaches the age of thirty (30) years, whereupon the separate trust held for the Beneficiary shall terminate; provided that if the Beneficiary is at least twenty-one (21) years of age at the time the separate trust is set aside for his or her benefit, one-tenth (1/10) of such separate trust shall then be paid to him or her in lieu of the payment specified in subparagraph "(1)" above; and provided

further that if the Beneficiary is at least twenty-five (25) years old at the time the separate trust is set aside for his or her benefit, one-fourth (1/4) of such separate trust shall then be paid to him or her in lieu of the payments specified in subparagraphs "(1)" and "(2)" above.

(C) If the Beneficiary dies before reaching the age of thirty (30) years, the separate trust held for him or her shall terminate and my Trustees shall pay the remaining principal, together with all accrued and undistributed income, to my issue then living, per stirpes; provided, however, that any property payable to a child or more remote descendant of mine who is younger than thirty (30) years of age at the Beneficiary's death shall not be paid to him or her outright, but rather the same shall be paid to my Trustees to hold in a separate trust for his or her benefit pursuant to this Article FOURTH; and provided further that all property payable pursuant to this paragraph to a person who is the Beneficiary of a trust under this Will which is then in existence shall, irrespective of the age of such person, be added in its entirety to the principal thereof to be administered therewith and shall not be paid to him or her outright.

(D) If there be no issue of mine living at the Beneficiary's death, such property shall be paid, in equal shares, to those of my mother, EMILY CISSY HOUSTON, my father, JOHN R. HOUSTON, my husband, ROBERT B. BROWN, my brother, MICHAEL HOUSTON, and my brother, GARY HOUSTON, who survive the Beneficiary; provided, however, that as to each of my said brothers (regardless of his age), his share of such property shall not be paid to him outright, but rather the same shall be paid to my Trustees to hold in a separate trust for the benefit of such brother pursuant to Article FIFTH.

(E) Notwithstanding any contrary provision in this Will, the separate trust held for the Beneficiary shall terminate, to the extent that it shall not

have previously terminated, twenty-one (21) years after the death of the last survivor of my father, JOHN R. HOUSTON, as were living at the date of my death. Upon the termination of such separate trust pursuant to this provision, my Trustees shall pay the entire then principal, together with all accrued and undistributed income, to the Beneficiary thereof.

FIFTH: The following are the terms of the separate trusts for the benefit of each of my brothers, MICHAEL HOUSTON and GARY HOUSTON (each of whom shall be referred to in this Article as the "Beneficiary" of his separate trust).

(A) My Trustees may, at any time or from time to time, pay to the Beneficiary, or apply for his benefit, upon such occasions as my Trustees, in their sole discretion shall deem advisable, so much or all (or none) of the net income and so much or all (or none) of the principal of the separate trust held for the Beneficiary as my Trustees may deem desirable. At the end of each trust year, my Trustees shall add to the principal of such separate trust any net income not so paid or applied and thereafter the same shall be dealt with as principal for all purposes. Without limiting my Trustees as to occasions upon which payments may be made and without requiring them to make any payment if they deem it inadvisable, I suggest that purposes for which distributions of income and principal might be made include maintenance, support, care, engagement, marriage, acquisition of a home, birth of a child, commencement of a new business enterprises or continuance of an existing one, medical requirements and vacations. In granting discretion to my Trustees to make such payments of income and principal, it is my desire that such discretion be liberally exercised when the occasion, whether one previously specified or not, is such that the interests of the Beneficiary would, in the judgment of my Trustees, be best served thereby, and that the interests of remaindermen in the principal of the trust shall be disregarded in connection therewith.

(B) Upon the Beneficiary's death, the separate trust held for the Beneficiary shall terminate and my Trustees shall pay the remaining principal, together with all accrued and undistributed income, to the same persons, and in the same proportions, as would have inherited such property from me had I then died intestate, the absolute owner thereof, and a resident of the State of New Jersey; provided, however, that notwithstanding the foregoing, under no circumstances shall any part of my estate or the property held in trust under this Will be paid to JOHN R. HOUSTON III.

SIXTH: (A) No assignment, disposition, charge or encumbrance of the income or principal of any trust created herein for the benefit of any beneficiary, or any part thereof, by way of anticipation, alienation or otherwise, shall be valid or in any way binding upon my Trustees and I direct that no beneficiary may assign, transfer, encumber or otherwise dispose of such income or principal, or any part thereof, until the same shall be paid to him or her by my Trustees. No income or principal or any part thereof shall be liable to any claim of any creditor of any beneficiary.

(B) If any beneficiary of this Will dies within thirty (30) days after the date of my death or after the date of death of any other person upon whose death such beneficiary would, but for this paragraph, become entitled to receive either income or principal under this Will, then I direct that for the purposes of this Will, such beneficiary shall be deemed to have predeceased me or such other person, as the case may be.

(C) Whenever used in this Will, the word "issue" shall include, for all purposes, persons attaining that status by formal adoption, it being my intention to expressly include any extension of the line of descent by means of adoption.

SEVENTH: Distribution of any property under this Will to a person who is a minor or who is under some other legal disability may be made by my Executors and

Trustees directly to such person or to any one with whom such person resides or, in the sole discretion of my Executors and Trustees, may be made to such person's parent or spouse or Guardian, Conservator or Committee in whatever jurisdiction appointed, or, in the case of any such person who is younger than twenty-one (21) years of age, whether or not a minor, to a Custodian for such person's benefit under the Uniform Gifts to Minors Act or Uniform Transfers to Minors Act of any of the following States: the State in which I am a resident at my death; the State in which such person resides; the State in which any Executor or Trustee serving hereunder resides; or the State in which any ancestor, sibling, uncle or aunt of such person resides. The receipt by the one to whom distribution is made pursuant to this Article shall be a full discharge in respect of any property so distributed even though such payee may be a fiduciary hereunder. Reference in this Will to a "minor" shall mean a person younger than twenty-one (21) years of age.

EIGHTH: I direct that there shall be no apportionment of any estate, inheritance, transfer, succession, legacy or other death taxes levied or assessed by reason of my death by any governmental authority, domestic or foreign, with respect to any property passing under this Will, or any Codicil hereto, or in respect of any other property passing apart from this Will which may be subject to such taxes. All such taxes, together with interest and penalties thereon, if any, shall be paid as an administration expense from my residuary estate disposed of in Article THIRD, without apportionment among the beneficiaries of my residuary estate. For purposes of this paragraph, such taxes shall not include any generation skipping transfer taxes which may be payable under Chapter 13 of the Code. I expressly recognize that any reduction in tax attributable to property qualifying for the Federal estate tax marital deduction shall inure to the benefit of all recipients of my residuary estate, and not just

to the benefit of the recipient of the property qualifying therefor.

NINTH: I confer upon my Executors and Trustees all powers and discretion conferred generally upon fiduciaries by Section 3B:14-23 of the Statutes of the State of New Jersey, and other provisions of this Will, and in addition, without limiting the foregoing, my Executors and my Trustees shall have the following powers and discretion with respect to all property of whatever kind at any time held by them, including income held by them until its distribution, which they may exercise as they deem advisable:

(A) To retain, sell (at private or public sale), purchase, exchange, invest and reinvest in bonds, preferred or common stocks, money market funds, certificates of deposit, mortgages, interests in any kind of investment trust, or other evidences or rights, interests or obligations, secured or unsecured, foreign or domestic, or any other property, real or personal and whether or not in the nature of a wasting asset; and to retain and insure the same for any period of time without liability therefor;

(B) To retain investments, cash or property of which I may die possessed, or which may be received by them, for such length of time as to them may seem proper, without liability by reason of such retention and without limitation as to the length of such time;

(C) To employ and to pay the compensation of such agents, accountants, custodians, experts and counsel, legal or investment (including any firm with which a fiduciary hereunder may be associated), and to delegate discretionary powers to, and rely upon information or advice furnished by, such agents, accountants, custodians, experts or counsel;

(D) To improve, lease (for any term, whether or not beyond the term of the administration of my estate or of any trust created hereunder or the term fixed by any law), partition or otherwise deal with or dispose of any

real or personal property or any interest therein; to make alterations in, renovations, and extraordinary improvements to any building now or hereafter located on any such property or to demolish the same; to construct new buildings; and to enter into contracts or grant options (for any period) with respect to any of the foregoing;

(E) To consent to the modification, renewal or extension of any note, whether or not secured, or any bond or mortgage, or any term or provision thereof, or any guarantee thereof, or to the release of such guarantee; to release obligors on bonds secured by mortgages or to refrain from instituting suits or actions against such obligors for deficiencies; to use property held under this Will for the protection of any investment in real property or in any mortgage on real property;

(F) To abandon any property, real or personal, which they shall deem to be worthless or not of sufficient value to warrant keeping or protecting; to abstain from the payment of taxes, water rents, assessments, repairs, maintenance and upkeep of such property; to permit such property to be lost by tax sale or other proceeding, or to convey any such property for nominal or no consideration;

(G) To exercise or dispose of any or all options, privileges or rights appurtenant or incident to the ownership of any property; to vote, assent, subscribe, convert property of any other nature; to become a party to, or deposit securities or other property under, or accept securities issued under, any voting trust agreement;

(H) To oppose, assent to or participate in any reorganization, readjustment, recapitalization, liquidation, partial liquidation, consolidation, merger, dissolution, sale or purchase of assets, lease, mortgage, contract or other action or proceeding by any corporation and, in connection therewith, to subscribe to new securities issued pursuant thereto or exchange any property for any other property or pay any

assessments or other expenses; to delegate discretionary powers to any reorganization, protective or similar committee;

(I) To borrow money from any party, including any fiduciary hereunder, whether for the purpose of raising funds to pay taxes, to purchase property, to exercise stock options, or otherwise, and to give or not to give security therefor;

(J) To consent to the election by any corporation to be taxed as an "S" corporation under the Internal Revenue Code as it may from time to time exist (or to continue any such election if such election is in effect at the time of my death);

(K) To make any loans, either secured or unsecured, in such amounts, and upon such terms, and at such rates of interest, and to such persons, firms or corporations as in the exercise of their discretion they may determine;

(L) To invest, reinvest, exchange and carry on any business conducted by me or in which I may be interested as a shareholder, partner or otherwise, for any period of time; to sell or liquidate the same; or to incorporate any such business;

(M) To hold property in the name of a nominee or unregistered or in such form as will pass by delivery;

(N) To foreclose any mortgage or mortgages, and to take title to the property or any part thereof affected by such mortgage or, in their discretion, to accept a conveyance of any property in lieu of foreclosure, and to collect the rents and income therefrom, either through a receiver or directly, and to protect such property against foreclosure under any mortgage that shall be a prior lien on said property, or to redeem from foreclosure under any such mortgage, as well as to protect any such property against nonpayment of taxes, assessments or other liens;

(O) To claim administration and other expenses and losses as deductions either in income tax returns of my estate and/or in any estate tax return, whichever would in their opinion result in the payment of the lowest aggregate of such taxes, without requiring reimbursement of the principal of my residuary estate because of any increase in the estate tax caused by deducting the same in income tax returns, or without making any other adjustments of income or principal, and regardless of the effect that such action on their part may have on the interest of the various beneficiaries under this Will, although my Executors may make such adjustments if they so determine in their absolute discretion;

(P) To satisfy any legacy hereunder, whether such legacy be general, pecuniary, residuary or otherwise, with any property, including an undivided interest in property, and to allot any property, including an undivided interest in property, to any separate trust created hereunder whether or not the same kind of property is used in the satisfaction of any other such legacy or as allocated to other trusts created hereunder;

(Q) To allocate any federal exemption from the federal generation-skipping transfer tax to any property with respect to which I am the transferor for purposes of said tax, whether or not such property passes under this Will or outside this Will, including, but not limited to, any property which I have transferred during my life to which I did not make an allocation and any property over which I have a general power of appointment, regardless of whether I exercise such power of appointment, and to exclude any such property;

(R) My Executors and my Trustees shall be deemed to have acted within the scope of their authority, to have exercised reasonable care, diligence and prudence, and to have acted impartially as to all persons interested including, but not limited to tax elections, unless

the contrary be proved by affirmative evidence, and in the absence of such proof shall not be liable for loss arising from depreciation or shrinkage in value of any property herein authorized to be held or acquired.

TENTH: In addition to the powers and discretion conferred upon my fiduciaries by Article NINTH, as to each and any corporation, partnership or other business entity, public or private (including any successor thereto), in which my fiduciaries, as such, hold or acquire any interest (each such corporation, partnership or other business entity being hereafter referred to as the "Entity"), I authorize my fiduciaries to retain the shares thereof or interest therein for as long as they deem it to be in the best interests of my estate or the trusts held under this Will, regardless of the fact that such shares or interest might produce no income, regardless of any duty to diversify investments, and notwithstanding any other fiduciary obligation which might require them to dispose of such shares or interest, other than the obligation to act with reasonable care.

In addition, I authorize my fiduciaries, to the extent permitted by law, to exercise their rights and powers as holders of such shares or interest to effect the continued operation of the Entity or the sale or other disposition of the Entity or of its assets or business, or, in their sole discretion, to sell, exchange, offer for redemption or otherwise dispose of the shares or interest in the Entity owned by my estate or the trusts held under this Will, or to effect the liquidation or dissolution of the Entity, at such time or times and upon such terms and conditions as shall, in the opinion of my fiduciaries, be in the best interests of my estate or of the trusts held under this Will.

So long as my fiduciaries continue to hold any interest in the Entity, I authorize and empower them to participate in the management of the Entity to the extent that their interest therein enables them to do so, without

liability or responsibility for any loss resulting from the exercise of the powers hereby granted, or they may delegate their managerial authority to others, whether by means of employment agreements or other arrangements, and they may enter into voting trusts and grant irrevocable proxies, as they deem advisable.

Consequently and to these ends, I expressly authorize my fiduciaries to select, vote for and remove directors of the Entity (if the Entity is a corporation); to take part in the management of the Entity and, to the extent permitted by law, in their managerial capacity to fix, determine or change the policy thereof; to name or change officers, the managing personnel and/or the operating personnel; to employ new management; to reduce, expand, limit or otherwise change the business or type of merchandise dealt in or property invested in and investments held by or product manufactured by or service rendered by the Entity; to require the employees and/or the officers of the Entity to file bonds for the faithful performance of their duties; to determine the amount of bond or bonds to be secured; to select the bonding company; to employ expert outside and disinterested accountants or engineers to make a full and complete survey or appraisal of the Entity's business and its prospects in the trade; to employ investment or legal counsel (including any firm with which a fiduciary hereunder may be associated) whenever my fiduciaries shall deem it advisable; to charge the cost of all such services against the interest in the Entity held by my fiduciaries or to vote or take other action to require the Entity owning said business to pay such expenses; to contribute additional working capital or to subscribe to additional stock as they may see fit; and to take all steps and perform all acts which they shall deem necessary or advisable in connection therewith.

Any one or more of my fiduciaries may act as an officer, director, manager or employee of the Entity, and my fiduciaries are specifically authorized to

exercise their rights inhering in their ownership, as such fiduciaries, for the election or appointment of any person or persons, including themselves, as directors, officers, managers and the like. Any such fiduciary who may serve as an officer, director, manager or employee of the Entity shall be entitled to receive compensation for such services notwithstanding that my fiduciaries may themselves (whether individually or as fiduciaries hereunder) be in a position to determine or control the determination of the amount of such compensation, and I direct that no such person shall be required to furnish any bond in connection with any such employment.

In providing as I have, I am aware that conflicts of interest may arise by reason of service hereunder on the part of my fiduciaries and as an officer, director, manager or employee of the Entity. Nevertheless, I have so provided because I have absolute confidence in their business judgment and integrity. It is my intention that any such fiduciary shall, in all respects, be free to exercise the powers and discretion herein conferred as fully and unrestrictedly as if there were no such conflicting interests. With this thought in mind, I expressly exempt my fiduciaries from the adverse operation of any rule of law which might otherwise apply to them in the performance of their fiduciary duties by reason of a conflict of interest. Without limiting the generality of the foregoing, I specifically direct that they shall not have any greater burden of justification in respect of their acts as fiduciaries by reason of a conflict of interest than they would have in the absence of any such conflict.

For purposes of this Will the term "fiduciaries" shall include my Executors, my Trustees, and any one or more of them and any Successor Executor or Successor Trustee.

ELEVENTH: I appoint my attorney, SHELDON PLATT, as Executor of my Will.

I appoint my sister-in-law, DONNA HOUSTON, and my attorney, SHELDON PLATT, as Trustees under this Will.

I appoint my husband, ROBERT B. BROWN, as Guardian of the person and property of my minor children. If my husband shall fail or cease to act for any reason, I appoint my sister-in-law, DONNA HOUSTON, as Guardian in his place.

If ancillary probate of this Will in any jurisdiction is required, I appoint as my Ancillary fiduciaries the same persons who are then serving as my Domiciliary fiduciaries. My Ancillary fiduciaries shall have the same powers and discretion as are conferred upon my Domiciliary fiduciaries.

Except as hereinabove provided in this Article, the last acting individual sole Trustee for whom no designated successor shall be available to act for any reason whatsoever may designate pursuant to a written instrument executed by him or her during his or her lifetime, one or more individuals and/or corporate banking institutions as co-Trustee, to serve with such individual or to succeed such individual as Trustee, in the event he or she shall cease to act for any reason whatsoever.

I direct that no fiduciary (including an Ancillary fiduciary) serving hereunder, whether as Executor, Trustee or Guardian, or as successor thereto, shall be required to file or furnish any bond or other security, any provision of law to the contrary notwithstanding.

All references in this Will to my "Executors", "Trustees" and "Guardians" and the pronouns and verbs corresponding thereto, shall be deemed to include all Successors, and shall be deemed to refer to each Executor, Trustee and Guardian serving hereunder at any time and shall be construed in the masculine or feminine and in the singular or plural, whichever construction is consistent with facts prevailing at any given time.

IN WITNESS WHEREOF, I have hereunto set my hand and seal this 3rd day of February, in the year One Thousand Nine Hundred and Ninety-Three.

Whitney E. Houston (L.S.)

SUBSCRIBED, PUBLISHED and DECLARED by the above-named Testatrix, WHITNEY E. HOUSTON, as and for her Last Will and Testament in the presence of us, who, at her request, in her presence and in the presence of each other, have hereunto subscribed our names as witnesses, this 3rd day of February in the year One Thousand Nine Hundred and Ninety-Three.

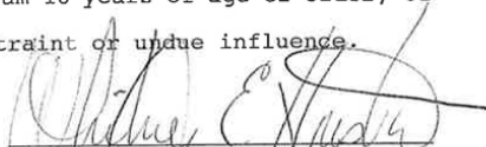
[Signature]
[Redacted] residing at [Redacted]

[Redacted] residing at [Redacted]

[Signature]
[Redacted] residing at [Redacted]

[Redacted]

I, WHITNEY E. HOUSTON, as testatrix, sign my name to this instrument this 3rd day of February, 1993, and being first duly sworn, do hereby declare to the undersigned authority that I sign and execute this instrument as my Last Will and Testament and that I sign it willingly, that I execute it as my free and voluntary act for the purposes therein expressed, and that I am 18 years of age or older, of sound mind, and under no constraint or undue influence.

Whitney E. Houston, Testatrix

SILVIA M AYALA VEJA , THOMAS L. WEISENBECK and JEROME H. LIST , the witnesses, being first duly sworn, do each hereby declare to the undersigned authority that the testatrix signs and executes this instrument as her Last Will and Testament and that she signs it willingly, and that each of us states that in the presence and hearing of the testatrix he hereby signs this Will as witness to the testatrix's signing, and that to the best of our knowledge the testatrix is 18 years of age or older, of sound mind, and under no constraint or undue influence.

Witness

Witness

Witness

STATE OF NEW JERSEY
MORRIS
COUNTY OF BERGEN

Subscribed, sworn to and acknowledged before me by WHITNEY E. HOUSTON, the testatrix, and subscribed and sworn to before me by SILVIA M AYALA VEJA , THOMAS L. WEISENBECK and JEROME H. LIST , witnesses this 3rd day of February, 1993.

Jordan S. Weitberg
An Attorney-at-Law of New Jersey

**CODICIL DATED APRIL 14, 2000
TO LAST WILL AND TESTAMENT OF WHITNEY E. HOUSTON
EXECUTED ON FEBRUARY 3, 1993**

I, WHITNEY E. HOUSTON, a resident of the State of New Jersey declare this to be a codicil to my Last Will and Testament executed on February 3, 1993.

I hereby delete therefrom, the first and second grammatical paragraphs of paragraph Eleventh of my said Last Will and Testament, which provide as follows, and which shall have no further force or effect:

"I appoint my attorney, Sheldon Platt, as executor of my Will.

"I appoint my sister-in-law, Donna Houston, and my attorney, Sheldon Platt, as trustees under this Will".

and substitute the following in their place:

"I appoint Emily Cissy Houston as executor of my Will.

"I appoint my sister-in-law, Donna Houston, and my brother, Michael Houston, as trustees under this Will."

In all other respects, I hereby ratify, confirm and adopt my said Last Will and Testament executed on February 3, 1993.

Dated: April 14, 2000

WHITNEY E. HOUSTON

SUBSCRIBED, PUBLISHED and DECLARED by the above-named Testatrix, WHITNEY E. HOUSTON, as and to her Codicil to her Last Will and Testament in the presence of us, who, at her request, in her presence and in the presence of each other, have hereunto subscribed our names as witnesses, this 14th day of April in the year Two Thousand.

[Redacted] residing at [Redacted]

[Redacted] residing at [Redacted]

[Redacted] residing at [Redacted]

5. Text d'arribada

TESTAMENT DE WHITNEY E. HOUSTON

Jo, Whitney E. Houston, amb domicili a l'Estat de Nova Jersey, declaro que aquest és el meu testament i revoco tots els testaments i codicils anteriors.

PRIMERA: Disposo que els meus marmessors paguin del meu patrimoni residual les despeses del cementiri i del funeral, les despeses de l'última malaltia, totes les despeses derivades de l'administració del meu patrimoni i tots els meus deutes que són justos i que no hagin prescrit (excepte deutes hipotecaris i deutes derivats d'una pòlissa d'assegurança de vida o d'altres maneres).

SEGONA: (A) Cedeixo el meu interès en tots els béns mobles de la casa i altres articles d'ús domèstic o ornaments ubicats en qualsevol propietat que hagi emprat en un règim de temps complet o parcial per a finalitats residencials, juntament amb la roba, efectes personals, joies i automòbils i totes les pòlisses d'assegurança aplicables (a partir d'ara "propietat personal tangible"), si n'hi ha, a qualsevol fill o filla que em sobrevisqui, segons el criteri exclusiu dels marmessors, en cas que considerin oportú procedir-ne a la venda de la totalitat o només una part i els ingressos proporcionals o totals s'afegeixin al patrimoni residual.

(B) Si no em sobrevisqui cap fill o filla:

(1) Cedeixo totes les joies que posseeixi quan mori a la meva mare, Emily Cissy Houston, si em sobrevisqui; i

(2) Cedeixo la resta de les meves propietats personals tangibles (o tota la propietat personal tangible si la meva mare no em sobrevisqui) a la de la meva mare, Emily Cissy Houston, el meu pare, John R. Houston, el meu marit, Robert B. Brown, el meu germà, Michael Houston, i el meu germà, Gary Houston, si em sobrevisquen, perquè arribin a un acord cordial i se les reparteixin en parts tan iguals com sigui possible.

Si la meva mare, el meu pare, el meu marit i els germans anomenats anteriorment no poden arribar a un acord sobre la distribució d'una propietat concreta, d'altra banda, se'ls distribuirà segons s'indica en la segona clàusula, i dispenso que aquesta propietat es vengui i els beneficis s'afegeixin al patrimoni residual.

TERCERA: El saldo dels meus béns, siguin immobles o personals i siguin on siguin (a partir d'ara "patrimoni residual"), s'ha de dispenso de la següent manera:

(A) Si qualsevol descendent em sobreviu, el patrimoni residual s'ha de pagar al descendent que em sobrevisqui, per estirps; si qualsevol part del patrimoni residual passa a un fill o filla o a descendents amb un grau de parentiu allunyat que siguin menors de trenta (30) anys quan jo mori, no se li ha de pagar directament la suma; sinó que ha de passar als meus fideïcomissaris i fideïcomissàries (a partir d'ara, els "fideïcomissaris") perquè la mantinguin en un fideïcomís a part per al benefici dels hereus segons la quarta clàusula.

(B) Si no tinc cap descendent quan mori, el patrimoni residual s'ha de pagar, en parts iguals a les següents persones que em sobrevisquin, a la de la meva mare, Emily Cissy Houston, el meu pare, John R. Houston, el meu marit, Robert B. Brown, el meu germà, Michael Houston, i el meu germà, Gary Houston; pel que fa als meus germans (sense tenir en compte la seva edat), no se'ls ha de pagar la totalitat de la suma de la seva part del patrimoni residual, sinó que ha de passar als meus fideïcomissaris perquè la mantinguin en un fideïcomís a part per al benefici de cadascun d'aquests germans segons la cinquena clàusula.

QUARTA: A continuació s'esmenten les condicions del fideïcomís a part per als beneficis respectius de qualsevol fill o filla o descendents amb un grau de parentiu allunyat que siguin menors de trenta (30) anys (a partir d'ara, "beneficiari" del seu fideïcomís a part):

(A) Els fideïcomissaris poden, en qualsevol moment o ocasionalment, pagar al beneficiari, o posar en el seu benefici segons estimin convenient en el seu criteri

exclusiu, una part o la totalitat (si n'hi ha) de tots els ingressos nets i una part o la totalitat (si n'hi ha) del capital del fideïcomís a part mantingut per al beneficiari. Al final de cada any del fideïcomís, els fideïcomissaris han d'afegir qualsevol ingrés net que no es pagui o s'apliqui al capital d'aquest fideïcomís a part i més endavant s'ha de gestionar com a capital principal a tots els efectes. Sense limitar els fideïcomissaris quan els pagaments es puguin fer i sense requerir-los que facin qualsevol pagament si ells no ho creuen convenient, suggereixo que els propòsits pels quals les distribucions d'ingressos i capital es puguin fer incloguin la manutenció, els estudis, els compromisos, el matrimoni, l'adquisició d'una casa, el naixement d'un fill, una nova iniciativa empresarial o la continuació d'una ja existent, així com també les necessitats mèdiques. Per tal d'assegurar la discreció als fideïcomissaris per fer aquests pagaments, desitjo que aquest criteri s'apliqui lliurement quan l'ocasió, tant si s'ha especificat abans com no, afavoreixi de la millor manera els interessos del beneficiari.

(B) Els fideïcomissaris han de fer les següents distribucions de capital al beneficiari del fideïcomís a part:

- (1) Una desena part (1/10) del capital quan el beneficiari compleixi els vint-i-un (21) anys;
- (2) Una sisena part (1/6) del capital quan el beneficiari compleixi els vint-i-cinc (25) anys; i
- (3) Tot el capital restant, juntament amb els ingressos reportats i que no s'hagin distribuït, quan el beneficiari compleixi trenta (30) anys, fet que suposarà la liquidació final del fideïcomís per al beneficiari; si el beneficiari té almenys vint-i-un (21) anys en el moment en què el fideïcomís es posa a part per al seu benefici, aleshores una desena part (1/10) d'aquest fideïcomís a part se li ha de pagar en lloc del pagament especificat en l'anterior subapartat "(1)". A més, si el beneficiari té almenys vint-i-cinc (25) anys en el moment en què el fideïcomís a part es reservi per al seu benefici, aleshores una quarta part (1/4) del fideïcomís a part se li ha de pagar en lloc del pagament especificat en els anteriors subapartats "(1)" i "(2)".

- (C) Si el beneficiari mor abans d'arribar als trenta (30) anys, el fideïcomís a part mantingut per a aquest s'ha de liquidar i els fideïcomissaris han de pagar el capital restant, juntament amb els ingressos reportats i que no s'hagin distribuït, als descendents que em sobrevisquin, per estirps. No obstant això, s'estipula que qualsevol propietat pagable al meu fill o filla o a descendents amb un grau de parentiu allunyat que siguin menors de trenta (30) anys quan el beneficiari mori, no s'ha de pagar en la seva totalitat, sinó que ha de passar als fideïcomissaris perquè la mantinguin en un fideïcomís a part per al seu benefici segons la quarta clàusula; i que, a més, tota la propietat pagable, segons aquest paràgraf al beneficiari d'un fideïcomís d'acord amb aquest testament que existeixi en aquell moment, independentment de l'edat d'aquesta persona, s'ha d'afegir en la seva totalitat al capital del fideïcomís perquè s'administri conjuntament i no s'ha de pagar la totalitat de la suma al beneficiari.
- (D) Si no hi ha cap descendent que sobrevisqui al beneficiari, aquesta propietat s'ha de pagar, a parts iguals, entre les persones següents que sobrevisquin al beneficiari a la meva mare, Emily Cissy Houston, el meu pare, John R. Houston, el meu marit, Robert B. Brown, el meu germà, Michael Houston, i el meu germà, Gary Houston; pel que fa als meus germans (sense tenir en compte la seva edat), no se'ls ha de pagar la totalitat de la suma de la seva part d'aquesta propietat, sinó que ha de passar als meus fideïcomissaris perquè la mantinguin en un fideïcomís a part per al benefici de cadascun d'aquests germans segons la cinquena clàusula.
- (E) Amb independència de qualsevol disposició contrària en aquest testament, el fideïcomís a part mantingut per al beneficiari s'ha de liquidar, si no ho ha fet abans, vint-i-un (21) anys després de la mort de l'últim supervivent del meu pare, John R. Houston, si em sobreviuen. Quan es liquidi aquest fideïcomís a part segons aquesta condició, els fideïcomissaris han de pagar al beneficiari la totalitat del capital existent en aquell moment, juntament amb els ingressos reportats i que no s'hagin distribuït.

CINQUENA: A continuació s'esmenten les condicions del fideïcomís a part per al benefici de cada germà, Michael Houston i Gary Houston (a partir d'ara "beneficiari" del seu fideïcomís a part).

(A) Els fideïcomissaris poden, en qualsevol moment o ocasionalment, pagar al beneficiari, o posar al seu benefici quan creguin convenient segons el seu criteri exclusiu, una part o la totalitat (si n'hi ha) del seu ingrés net i una part o la totalitat (si n'hi ha) del capital del fideïcomís a part mantingut per al beneficiari. Al final de cada any del fideïcomís, els fideïcomissaris han d'afegir al capital d'aquest fideïcomís a part qualsevol ingrés net que no s'hagi pagat o aplicat i la xifra resultant constituirà el valor del capital total a tots els efectes. Sense limitar els meus fideïcomissaris pel que fa a la periodicitat i motivació d'aquests pagaments i sense requerir-los que facin el pagament si no ho creuen convenient, suggereixo que entre els propòsits pels quals les distribucions d'ingressos i capital es puguin fer, s'hi incloguin la manutenció, l'assistència, l'atenció, el compromís, el matrimoni, l'adquisició d'una casa, el naixement d'un fill, el començament d'una iniciativa comercial o la continuació d'una altra ja existent, les necessitats mèdiques i les vacances. Per tal d'assegurar la discreció als fideïcomissaris per fer aquests pagaments d'ingressos i capital, desitjo que aquest criteri s'apliqui lliurement quan l'ocasió, tant si s'ha especificat abans com no, afavoreixi de la millor manera els interessos del beneficiari, segons el criteri dels fideïcomissaris, i que els interessos del nus propietari en el capital del fideïcomís s'ignorin en relació amb això.

(B) Quan el beneficiari mori, el fideïcomís a part mantingut per al beneficiari s'ha de liquidar i els fideïcomissaris han de pagar el capital restant, juntament amb els ingressos reportats i que no s'hagin distribuït, a les mateixes persones, i en les mateixes proporcions, així com haurien heretat aquesta propietat si hagués mort intestada, la propietària absoluta de tot això, resident de l'Estat de Nova Jersey. No obstant això, s'estipula que malgrat els precedents, sota cap circumstància cap part

dels meus béns o la propietat mantinguda en fideïcomís d'acord amb aquest testament s'ha de pagar a John R. Houston III.

SISENA: (A) Cap assignació, disposició, càrrec o gravamen dels ingressos o capital del fideïcomís creat en aquest document per al benefici de qualsevol beneficiari, ni totalment ni parcial, han de ser vàlids o d'alguna manera vinculants per als meus fideïcomissaris per mitjà de l'anticipació, l'alienació o altres; dispenso que cap beneficiari pugui assignar, transferir, gravar o d'una altra manera disposar d'aquests ingressos o capital, en la seva totalitat o una part, fins que els fideïcomissaris li paguin el mateix. No s'ha de pagar cap ingrés o capital, total o parcial, com a conseqüència de qualsevol reclamació dels creditors de qualsevol beneficiari.

(B) Si qualsevol beneficiari d'aquest testament mor trenta (30) dies després de mi o després de la data de mort de qualsevol altra persona, la mort de la qual permeti a aquest beneficiari, segons aquest paràgraf, tenir dret a rebre o bé els ingressos o bé el capital d'acord amb aquest testament, aleshores dispenso que per als propòsits d'aquest testament, es consideri que aquest beneficiari ha mort abans que jo o una altra persona, segons el cas.

(C) Sempre que la paraula "descendència" s'empri en aquest testament ha d'incloure, amb caràcter general, les persones que tinguin aquest estatus mitjançant l'adopció formal; la meua intenció és incloure expressament qualsevol ampliació en la línia de descendència per mitjà de l'adopció.

SETENA: Els meus marmessors i fideïcomissaris poden distribuir la propietat d'acord amb aquest testament directament a una persona que sigui menor o que tingui alguna altra discapacitat legal o a qualsevol persona que visqui amb ell o ella o, segons el seu criteri exclusiu, aquesta distribució es pot fer al progenitor, cònjuge o tutor, custodi o comitè d'aquesta persona en qualsevol jurisdicció designada o, en cas que aquesta persona tingui menys de vint-i-un (21) anys, sigui menor o no, tal distribució es farà a un custodi per al benefici de la persona d'acord amb la *Uniform Gifts to Minor Act* [Llei uniforme de donacions a menors] o *Uniform Transfers to Minors Act* [Llei uniforme de transferències a menors] de qualsevol dels Estats següents: l'Estat on jo resideixi quan

mori; l'Estat on aquesta persona resideixi; l'Estat on qualsevol marmessor o fideïcomissari que s'esmenten a continuació resideixin; o l'Estat on qualsevol ascendent, germà, oncle o tia d'aquesta persona resideixi. La rebuda per part de la persona a qui es fa la distribució segons aquesta clàusula, suposarà la liquidació definitiva pel que fa a qualsevol propietat distribuïda encara que aquest beneficiari pugui ser un fiduciari més endavant. En aquest testament s'entén com a "menor" una persona que té menys de vint-i-un (21) anys.

VUITENA: Disposo que no hi ha d'haver cap prorrateg de béns, de l'herència, de la transferència, de la successió, del llegat o d'altres impostos de successions imposats o fixats a causa de la meva mort per part de qualsevol autoritat governamental, nacional o internacional, pel que fa a qualsevol propietat aprovada en aquest testament, o qualsevol codicil en aquest document, o qualsevol altra propietat aprovada, a part d'aquest testament, que pugui estar sotmesa a aquests impostos. Tots aquests impostos, juntament amb els interessos i les multes que se'n derivin, si n'hi ha, s'han de pagar com una despesa administrativa del meu patrimoni residual disposat a la tercera clàusula, sense que el patrimoni residual es prorrategi entre els beneficiaris. Per als propòsits d'aquest paràgraf, aquests impostos no han d'incloure cap transmissió de la propietat que ometi una generació, que es pugui pagar d'acord amb el capítol 13 de l'*Internal Revenue Code* [Codi de Rendes Internes]. Reconec expressament que qualsevol reducció d'impostos atribuïbles a la propietat que compleix amb les condicions per a la deducció marital de l'impost de successió s'ha d'aplicar al benefici de tots els destinataris del meu patrimoni residual, i no només al benefici del destinatari de la propietat que compleixi amb les condicions.

NOVENA: Atorgo als meus marmessors i fideïcomissaris tots els poders i discrecions atorgades generalment als fiduciaris a l'article 3B:14-23 dels Estatuts de l'Estat de Nova Jersey, i altres condicions d'aquest testament; a més, sense perjudici de les disposicions anteriors, els marmessors i fideïcomissaris han de tenir els següents poders i discreció pel que fa a tota la propietat del tipus que sigui i que estigui sota el seu control en qualsevol moment, inclosos els ingressos que han retingut fins a la distribució, els quals poden emprar així com creguin convenient:

- (A) Conservar, vendre (mitjançant venda pública o privada), comprar, intercanviar, invertir, reinvertir en bons, accions preferents o ordinàries, fons del mercat monetari, certificats de dipòsit, hipoteques, interessos en qualsevol tipus de fons d'inversions, o altres declaracions o drets, interessos o obligacions, garantits o no, nacionals o internacionals, o qualsevol altra propietat, immoble o personal i estigui o no en la naturalesa d'un actiu exhaurible; i conservar i assegurar el mateix durant el període de temps que calgui sense tenir-ne responsabilitats;
- (B) Conservar inversions, diners en efectiu o propietat que pugui posseir quan mori, o que puguin rebre, durant el període de temps que creguin convenient, sense obligacions per motiu de retenció i sense límit de temps.
- (C) Contractar i pagar la compensació d'aquests agents, comptables, custodis, experts i assessors, legals o d'inversions (inclosa qualsevol empresa amb la qual un fiduciari es pugui associar a continuació), delegar poders discrecionals a aquests agents, comptables, custodis, experts o assessors, i confiar en la informació o consell que aquests proporcionin;
- (D) Millorar, arrendar (per a qualsevol termini, vagi o no més enllà del termini de l'administració del meu patrimoni o de qualsevol fideïcomís creat a continuació o el termini fixat per qualsevol llei), dividir o negociar de la manera que sigui o disposar qualssevol béns immobles o personals o qualsevol interès que se'n derivi; modificar, renovar i fer millores extraordinàries a qualsevol edifici, ara o d'ara en endavant, ubicat en qualsevol propietat, o demolir-la; construir nous edificis; i firmar un contracte o donar opcions (durant qualsevol període de temps) pel que fa a les condicions anteriors;
- (E) Aprovar la modificació, renovació o extensió de qualsevol pagaré, garantit o no, o qualsevol obligació o hipoteca, o qualsevol terme o condició o garantia que se'n derivi, o en la publicació d'aquesta garantia; dispensar deutors de les obligacions garantides per hipoteques o abstenir-se de les peticions o accions establertes contra aquests deutors per les deficiències; emprar el patrimoni

mantingut segons aquest testament per a la protecció de qualsevol inversió en béns immobles o en qualsevol hipoteca en béns immobles;

- (F) Renunciar a qualsevol propietat, immoble o personal, que considerin que no val o no té suficient valor per justificar-ne la conservació o la protecció; abstenir-se del pagament dels impostos, el lloguer de l'aigua, les avaluacions, les reparacions, el manteniment i la cura d'aquesta propietat; permetre que aquesta propietat es vengui per no pagar impostos o altres procediments, o transmetre aquesta propietat a canvi d'una contraprestació nominal o nul·la;
- (G) Exercir o disposar de qualsevol o totes les opcions, privilegis o drets anticrètics o incidents a la titularitat d'aquest patrimoni; votar, aprovar, subscriure's, convertir patrimoni d'una altra naturalesa; formar part de, o dipositar, títols o altres propietats, o acceptar títols expedits segons qualsevol acord de fideïcomís;
- (H) Oposar-se, aprovar o participar en qualsevol reorganització, reajustament, recapitalització, liquidació, liquidació parcial, consolidació, fusió, dissolució, venda o compra d'actius, arrendament, hipoteca, contracte o altres accions o procediments per qualsevol empresa i, en relació amb tot això, subscriure's a nous títols emesos aplicables o intercanviar qualsevol propietat per una altra propietat o pagar qualsevol taxació o altres despeses; delegar discrecionalment poders a qualsevol reorganització, comitè protector o similar;
- (I) Manllevar diners de qualsevol part, inclòs qualsevol fiduciari, tant pels propòsits de recaptar fons per pagar taxes, com per comprar la propietat, exercitar l'opció d'accions o, d'una altra manera, garantir-los o no;
- (J) Aprovar l'elecció per qualsevol corporació perquè sigui taxada com una *S corporation* [Societat Mercantil de Tractament Fiscal Simplificat] d'acord amb l'*Internal Revenue Code* [Codi de Rendes Internes] que pugui existir ocasionalment (o continuar qualsevol procés d'elecció si aquesta és vigent quan mori);

- (K) Fer qualsevol préstec, garantit o no, en tals quantitats, i d'acord amb aquests termes, i a tals taxes d'interès, i a tals persones, empreses o corporacions segons determinin basant-se en el seu criteri;
- (L) Invertir, reinvertir, intercanviar i continuar amb qualsevol comerç que dirigeixi o en el qual pugui estar interessada com a accionista, sòcia o altre, durant qualsevol període de temps; o vendre'l o liquidar-lo; o incorporar-hi qualsevol altre negoci;
- (M) Manténir propietats en nom d'un candidat o persones no registrades o de manera que es transfereixin per lliurement;
- (N) Executar qualsevol hipoteca o hipoteques, i tenir dret a la titularitat de la propietat o a una part afectada per aquestes hipoteques o, segons el seu criteri, acceptar un traspàs de qualsevol propietat en lloc de l'execució, i recaptar les rendes i els ingressos que en provinguin, tant si és mitjançant un síndic com directament, i protegir aquesta propietat contra l'execució d'acord amb qualsevol hipoteca que suposi un gravamen previ en la propietat esmentada, o redimir de l'execució d'acord amb qualsevol hipoteca, així com també protegir qualsevol propietat contra la falta de pagament d'impostos, taxes o altres gravàmens;
- (O) Reclamar l'administració, altres despeses i pèrdues com deduccions o bé en impostos de rendes de la meua propietat i/o en impostos de successions; les quals, en la seva opinió, donarien com a resultat el pagament del total més baix d'aquests impostos, sense requerir el reemborsament del capital del meu patrimoni residual a causa de qualsevol increment en els impostos de successions causats per la seva deducció en impostos de rendes, o sense fer cap altra modificació d'ingrés o capital; i independentment de l'efecte que aquesta acció per part d'ells pugui tenir sobre l'interès dels diferents beneficiaris d'acord amb aquest testament, encara que els meus marmessors puguin fer aquestes modificacions si ho determinen en la seva absoluta discreció;

- (P) Satisfereix qualsevol llegat a partir d'aquest moment (general, pecuniari, residual o del tipus que sigui) amb qualsevol propietat inclòs un dret indivís en la propietat, i assignar-la a qualsevol fideïcomís a part creat a continuació, s'empri o no el mateix tipus de propietat en la satisfacció de qualsevol altre llegat o així com s'assigni a altres fideïcomisos creats a continuació;
- (Q) Assignar qualsevol exempció federal de la transmissió de la propietat que ometi una generació a qualsevol propietat respecte la qual jo sóc la cedent pels propòsits d'aquest impost, independentment que aquesta propietat es traspassi segons el que disposa aquest testament o no, inclòs, però sense limitar a, qualsevol propietat que hagi transferit durant la meua vida en la que no vaig fer cap assignació i qualsevol propietat sobre la que tinc un poder general d'assignació, sense importar si utilitzo aquest poder d'assignació, i excloure qualsevol propietat;
- (R) Es considera que els meus marmessors i fideïcomissaris han actuat en l'exercici de la seva autoritat, amb una atenció, diligència i prudència raonable, i d'una manera imparcial pel que fa a totes les persones interessades incloent, però sense limitar-se a les eleccions fiscals, si no es demostra el contrari mitjançant una prova afirmativa; en l'absència d'aquesta prova no es fan responsables de les pèrdues originades per l'amortització o disminució en el valor de qualsevol propietat que s'autoritzi aquí perquè s'adquireixi o es mantingui.

DESENA: A més dels poders i la discreció atorgats als meus fiduciaris a la novena clàusula, pel que fa a cada empresa, societat o altres entitats comercials, públiques o privades (inclòs qualsevol successor), en les quals els meus fiduciaris, com a tal mantenen o adquireixen qualsevol interès (a partir d'ara, cada empresa, societat o altres entitats comercials, s'anomenaran "entitat"), autoritzo els meus fiduciaris a conservar-ne les accions o l'interès que hi pugui tenir, durant el temps que considerin que afavoreix de la millor manera els interessos de la meua propietat o els fideïcomisos d'acord amb aquest testament; independentment del fet que aquestes accions o interessos no puguin produir cap ingrés, independentment de qualsevol obligació per diversificar inversions, i malgrat qualsevol altra obligació del fiduciari que els pugui

requerir vendre aquestes accions o interessos, més que l'obligació per actuar amb una atenció raonable.

A més, autoritzo els meus fiduciaris, en la mesura en què la llei ho permeti, a aplicar els seus drets i poders com a titulars d'aquestes accions o interessos per al funcionament continu de l'entitat o la venda o altres disposicions de l'entitat o dels seus actius o negocis, o, en el seu criteri exclusiu, vendre, intercanviar, oferir per reemborsament o d'una altra manera vendre les accions o interessos en l'entitat que posseeixi en el meu patrimoni o els fideïcomisos mantinguts d'acord amb aquest testament, o portar a terme la liquidació o dissolució de l'entitat, en qualsevol periodicitat i d'acord amb aquestes condicions així com, segons els meus fiduciaris, afavoreixin de la millor manera els interessos de la meva propietat o dels fideïcomisos mantinguts en aquest testament.

Mentre els meus fiduciaris mantinguin un interès en l'entitat, els autoritzo i els dono poder per participar en l'administració de l'entitat en la mesura en què l'interès que hi tinguin els permeti fer-ho, sense obligacions ni responsabilitats per a qualsevol pèrdua derivada de l'exercici de poders aquí atorgats; també poden delegar la seva autoritat administrativa a altres, sigui mitjançant contractes de treball sigui amb altres acords, i també poden participar en fideïcomisos per votar i garantir poders irrevocables, així com creguin convenient.

Conseqüentment, i per a aquestes finalitats, autoritzo expressament els meus fiduciaris a seleccionar, votar i acomiadar directors d'aquesta entitat (si l'entitat és una empresa); prendre part en l'administració de l'entitat i, en la mesura en què la llei ho permeti, en la seva capacitat directiva per decidir, determinar o canviar-ne la política; nomenar o canviar els funcionaris, el personal d'administració i/o el personal operatiu; contractar nous directius; reduir, expandir, limitar o d'una altra manera canviar el negoci o el tipus de mercaderies amb què es comercii o la propietat invertida i les inversions que es mantinguin o el producte fabricat o el servei prestat per l'entitat; requerir els treballadors i/o els funcionaris de l'entitat que estableixin fiances per al compliment lleial dels seus deures; determinar la quantitat de fiança o fiances que s'han de garantir; seleccionar l'empresa fiançadora; contractar experts externs i comptables o enginyers imparcials per fer un estudi o una avaluació completa dels negocis de l'entitat

i les seves perspectives en el mercat; contractar un assessor jurídic o d'inversions (inclosa qualsevol companyia amb la qual un fiduciari pugui estar associat a continuació), sempre i quan els meus fiduciaris ho considerin convenient; cobrar el preu de tots aquests serveis contra l'interès que tinguin els meus fiduciaris en l'entitat o votar o adoptar altres mesures perquè l'entitat que posseeix aquests negocis pagui aquestes despeses; aportar capital de treball adicional o subscriure's a accions adicionales així com creguin convenient; prendre totes les mesures i realitzar tots els actes que creguin necessaris o convenients en connexió amb tot això.

Un o més fiduciaris poden actuar com a funcionaris, directors, encarregats o empleats de l'entitat, i els meus fiduciaris estan especialment autoritzats a exercir els seus drets inherents a la seva propietat, com a fiduciaris, per a l'elecció o nomenament de qualsevol persona o persones, inclosos ells mateixos, com a directors, funcionaris, encarregats i similars. Qualsevol fiduciari que pugui exercir de funcionari, director, encarregat o empleat de l'entitat ha d'estar autoritzat per rebre una compensació per a aquests serveis, malgrat que els meus fiduciaris puguin estar ells mateixos (tant sigui individualment o com a fiduciaris a continuació) en una posició per determinar o controlar la determinació de la quantitat d'aquesta compensació, i dispenso que aquesta persona no està obligada a proporcionar una fiança en relació amb qualsevol tipus de feina.

En les estipulacions que he fet, sóc conscient que poden sorgir conflictes d'interès a causa del servei que s'esmenta a continuació en la part dels meus fiduciaris i com a funcionaris, directors, encarregats o empleats de l'entitat. No obstant això, he fet aquestes estipulacions perquè tinc plena confiança en el seu judici i integritat empresarial. És la meva intenció que qualssevol d'aquests fiduciaris, en tots els respectes, sigui lliure d'exercir els poders i discreció aquí atorgats tan plenament i sense restriccions com si no hi hagués cap tipus d'interessos conflictius. Amb això en ment, eximeixo expressament els meus fiduciaris de l'operació adversa de qualsevol norma o llei que se'ls pugui aplicar d'una altra manera en l'exercici de les seves obligacions fiduciàries a causa d'un conflicte d'interessos. Sense limitar la generalitat del que he dit anteriorment, dispenso específicament que no han de donar més justificacions dels seus actes com a fiduciaris que les que donarien si no hi hagués cap conflicte d'interessos.

Pels propòsits d'aquest testament, el terme "fiduciaris" ha d'incloure els meus marmessors, fideïcomissaris, i un o més d'ells i qualsevol successor de marmessor o fideïcomissari.

ONZENA: Designo el meu advocat, Sheldon Platt, marmessor del meu testament.

Designo la meva cunyada, Donna Houston, i el meu advocat, Sheldon Platt, fideïcomissaris d'acord amb aquest testament.

Designo el meu marit, Robert B. Brown, tutor dels meus fills menors d'edat i de la seva propietat. Si el meu marit no aconsegueix o para d'actuar per a qualsevol raó, designo la meva cunyada, Donna Houston, com a tutora en el seu lloc.

Si un judici testamentari accessori d'aquest testament es requereix en qualsevol jurisdicció, dispenso que els meus fiduciaris subsidiaris siguin els mateixos que en aquell moment actuïn com a fiduciaris principals. Els meus fiduciaris subsidiaris han de tenir els mateixos poders i discreció que els meus fiduciaris principals.

Excepte el que s'ha estipulat anteriorment en aquesta clàusula, l'últim fideïcomissari actiu que quedi per al qual no es designi un successor que pugui actuar en qualsevol circumstància, té la potestat de designar (d'acord amb un instrument per escrit executat per ell o ella en vida) un o més individus i/o institucions de banca corporativa com a cofideïcomissari, per servir amb aquest individu o perquè aquest individu tingui èxit com a fideïcomissari, en el cas que ell o ella deixi d'actuar per qualsevol raó, sigui la que sigui.

Mano que cap fiduciari (inclòs un fiduciari subsidiari) que actuï d'ara en endavant, sigui com a marmessor, fideïcomissari o tutor, o com a successor, estigui obligat a presentar o proporcionar qualsevol fiança o una altra garantia, independentment de les disposicions legals contràries.

Totes les referències en aquest testament als meus "marmessors, "fideïcomissaris" i "tutors", i els pronoms i els verbs que s'hi refereixen, s'ha d'entendre que inclouen tots els successors, i s'ha d'entendre que es refereixen a cada marmessor, fideïcomissari i

tutor que serveixi més endavant i en qualsevol moment i s'ha de construir en masculí o femení i en singular o plural, sigui quina sigui la construcció coherent amb els fets predominants en qualsevol moment.

Perquè consti, signo i segello aquest document el dia 3 de febrer de l'any 1993.

[Firma manuscrita de Whitney E. Houston] (L.S.)

Subscrit, publicat i declarat per la testadora anomenada anteriorment, Whitney E. Houston, com i en el seu testament en la presència de tots nosaltres, qui, a petició seva, en la seva presència i en presència de tots, ha subscrit els nostres noms al final d'aquesta pàgina com a testimonis, el dia 3 de febrer de l'any 1993.

[Firma manuscrita ratllada] resident a [adreça manuscrita ratllada]

[adreça manuscrita ratllada]

[Firma manuscrita ratllada] resident a [adreça manuscrita ratllada]

[adreça manuscrita ratllada]

[Firma manuscrita ratllada] resident a [adreça manuscrita ratllada]

[adreça manuscrita ratllada]

Jo, Whitney E. Houston, com a testadora, signo amb el meu nom aquest document el dia 3 de febrer de 1993, i amb el jurament pertinent, declaro a les autoritats sotasignades que signo i executo voluntàriament aquest document com el meu testament i que l'executo com un acte lliure i voluntari per als propòsits que s'hi expressen, i que tinc 18 anys o més i estic amb plenes facultats mentals, i no estic sota cap coacció o influència indeguda.

[Firma manuscrita de Whitney E. Houston]

Testadora Whitney E. Houston

SILVIA M. AYALA VEJA, THOMAS L. WEISENBECK i JEROME H. LIST [noms manuscrits en majúscula], els testimonis, amb el jurament pertinent, declaren a les autoritats sotasignades que la testadora signa i executa voluntàriament aquest document

com el seu testament, i que cada un de nosaltres, en presència i audiència de la testadora, signa aquest testament com a testimoni a la signa de la testadora, i que en el millor del nostre coneixement la testadora té 18 anys o més, capacitat legal, i no està sota cap coacció ni influència indeguda.

[Firma manuscrita ratllada]

Testimoni

[Firma manuscrita ratllada]

Testimoni

[Firma manuscrita ratllada]

Testimoni

ESTAT DE NOVA JERSEY

COMTAT DE BERGEN [RATLLAT] MORRIS [CORRECCIÓ: MORRIS]

Subscrit, jurat i admès abans que jo per Whitney E. Houston, i subscrit i jurat abans que jo per SILVIA M. AYALA VEJA, THOMAS L. WEISENBECK i JEROME H. LIST [noms manuscrits en majúscula], testimonis el dia 3 de febrer de 1993.

[Firma manuscrita ratllada]

Jordan S. Weitberg

Un advocat de Nova Jersey

CODICIL DEL DIA 14 D'ABRIL DE L'ANY 2000
AL TESTAMENT DE WHITNEY E. HOUSTON SIGNAT EL DIA 3 DE
FEBRER DE 1993

Jo, Whitney E. Houston, resident de l'Estat de Nova Jersey declaro que aquest és el codicil al testament signat el dia 3 de febrer de 1993.

Mitjançant aquest document elimino de l'anterior, el primer i el segon paràgraf gramatical de l'onzè del meu anomenat testament, que diu el següent, i que no té validesa ni efecte:

“Designo el meu advocat, Sheldon Platt, com a marmessor del meu testament”.

“Designo la meva cunyada, Donna Houston, i el meu advocat, Sheldon Platt, fideïcomissaris d'acord amb aquest testament”.

I substitueixo el següent:

“Designo Emily Cissy Houston marmessora del meu testament.”

“Designo la meva cunyada, Donna Houston, i el meu germà, Michael Houston, fideïcomissaris d'acord amb el meu testament.”

En tots els altres aspectes, rectifico, confirmo i adopto en aquest document el meu testament anterior signat el dia 3 de febrer de 1993.

Data 14 d'abril, 2000

[data manuscrita]

[Firma manuscrita de Whitney E. Houston]

WHITNEY E. HOUSTON

Subscrit, publicat i declarat per la testadora anomenada anteriorment, Whitney E. Houston , com i pel seu codicil al seu últim testament en la nostra presència, a la seva petició, en la seva presència i en presència de cadascú, ha subscrit els nostres noms com a testimonis, aquest dia 14 d'abril [data manuscrita] de l'any dos mil.

[Firma manuscrita ratllada] resident a [adreça manuscrita ratllada]

[Firma manuscrita ratllada] resident a [adreça manuscrita ratllada]

[Firma manuscrita ratllada] resident a [adreça manuscrita ratllada]

[adreça manuscrita ratllada]

6. Incidències i resolució dels problemes de traducció

En aquest apartat faré un anàlisi de la traducció, comparant el text de sortida i el text d'arribada i comentaré les diferents característiques que tenen l'anglès i el català. He dividit aquest apartat en dos: criteris lingüístics i procediments de traducció. Dintre els criteris lingüístics a l'apartat del lèxic, he pensat que era adequat posar-hi els problemes que m'havien sorgit a la traducció i així com els he resolt i també he aprofitat per incloure-hi un petit apartat sobre els referents culturals que apareixen a la traducció.

6.1. Criteris lingüístics

6.1.1. L'oració

Els elements més importants de l'oració són el subjecte i el verb. El subjecte ens indica qui és que fa l'acció que indica el verb, mentre que el verb ens indica què fa el subjecte. Quan traduïm, hi ha diferents aspectes de l'oració que cal tenir en compte si volem que el nostre text sigui fàcil d'entendre per al lector. A continuació veurem alguns d'aquests aspectes. Em basaré en el *Manual de traducció anglès-català* (2010), *els Criteris Lingüístics del Departament de Justícia* (2012) i també el *Curs de Llenguatge Jurídic* (2008) de la Generalitat de Catalunya, per explicar la forma correcta de traduir i/o redactar un document administratiu o jurídic en català.

6.1.1.1. L'ordre subjecte-verb/ verb-subjecte

Segons el *Curs de Llenguatge Jurídic* (2008), en català l'ordre lògic de la frase és el següent:

Marc introductor + Subjecte + Verb + Complement directe, indirecte, preposicional,
atribut, predicatiu + complements circumstancials

Aquest és l'ordre de la frase en català, el marc introductor és un complement circumstancial i pot ser flexible dins la frase, pot anar al principi per contextualitzar o al

final. Si comparem les dues llengües (anglès i català) pel que fa al subjecte veurem una diferència significativa. En anglès, sempre es requereix l'ús d'un subjecte perquè, a diferència del català, els verbs no es conjuguen i necessitem saber de qui estem parlant. En català sí que es pot ometre el subjecte. El que hem de tenir en compte és que el verb sempre ha de concordar amb gènere i nombre amb el subjecte. Vegem-ne un exemple de la traducció:

TS: “I give my entire interest in all my household furniture and furnishings and other articles of household use or ornament located at any real estate used by me on a full or part-time basis for my residential purposes [...]”

TA: “Cedeixo el meu interès en tots els béns mobles de la casa i altres articles d'ús domèstic o ornaments ubicats en qualsevol propietat que hagi emprat en un règim de temps complet o parcial per a finalitats residencials [...]”

Com podem observar en anglès s'empra el pronom *I*, mentre que en català aquest se suprimeix perquè ja se sobreentén.

6.1.1.2. L'alternança activa-passiva

La forma més natural i habitual d'expressar una acció és la veu activa amb l'ordre lògic de la frase comentat anteriorment. En anglès, s'empra molt la veu passiva, com bé diu Alcaraz (2007), hi ha diferents factors que poden contribuir a la confusió sintàctica com per exemple la utilització de passives poc freqüents. En català, però, cal evitar les passives perquè d'aquesta manera fem que el text sigui més clar i entenedor. Vegem-ne un exemple:

TS: “I direct that my funeral and cemetery expenses, the expenses of my last illness, all expenses of administration of my estate and all my debts (except mortgage indebtedness and indebtedness secured by any life insurance policy or otherwise secured) that are just and not barred by time be paid by my Executors from my residuary estate.”

TA: “Disposo que els meus marmessors paguin del meu patrimoni residual les despeses del cementiri i del funeral, les despeses de l’última malaltia, totes les despeses derivades de l’administració del meu patrimoni i tots els meus deutes que són justos i que no hagin prescrit (excepte deutes hipotecaris i deutes derivats d’una pòlissa d’assegurança de vida o d’altres maneres).”

En aquest exemple, el verb està en veu passiva *be paid* i s’ha de canviar a veu activa (en aquest cas ho he traduït amb un present de subjuntiu, “paguin”); el que en anglès és el complement agent de l’oració *by my Executors* en veu activa passa a ser el subjecte, “els meus marmessors”. Com veurem en tot el text hi ha passives però en català és recomanable evitar-les perquè fan que el text sigui més difícil d’entendre per al lector català.

En alguns casos, en català, he optat per traduir-ho amb una passiva reflexiva. Vegem-ne un exemple:

TS: “If my mother, my father, my husband and my said brothers cannot agree on the distribution of any property which would otherwise be distributed to them under this Article SECOND, I direct that such property be sold and the proceeds be added to my residuary estate.”

TA: “Si la meva mare, el meu pare, el meu marit i els germans anomenats anteriorment no poden arribar a un acord sobre la distribució d’una propietat concreta, d’altra banda, els serà distribuïda segons s’indica en la segona clàusula, i disposo que aquesta propietat es vengui i els beneficis s’afegeixin al patrimoni residual.”

6.1.2. El sintagma nominal

En el sintagma nominal el nucli és un nom. Aquest nom gairebé sempre va acompanyat de determinants, quantificadors i a vegades d'un complement del nom. A continuació veurem els diferents aspectes del sintagma nominal.

6.1.2.1. El gènere

Com bé s'explica al *Manual de traducció anglès-català* (2010), el gènere gramatical es manifesta en anglès d'una forma encoberta i només en aquells noms que fan referència a éssers sexuats. El gènere en anglès no es distingeix en tots els noms, però sí que és veritat que hi ha noms que tenen una forma per al masculí i una per al femení, com per exemple *actress* i *actor*. Tot i així en molts casos el gènere no es distingeix perquè s'empra la mateixa fórmula *the* tant per al femení o masculí com per al singular o plural. L'única manera que tenim per saber si es parla de masculí o femení és mitjançant els determinants possessius en singular (*her, his, its*); mitjançant pronoms personals de tercera persona del singular i els relatius i interrogatius.

D'altra banda, en català normalment sí que especifiquem el gènere de les paraules i totes tenen una forma per al masculí i una per al femení. Una de les formes principals de distingir-ho és mitjançant l'article "el/la/els/les", el qual s'haurà d'afegir en molts casos si fem una traducció de l'anglès al català.

TS: "The following are the terms for the separate trusts for the benefit of each of my brothers, MICHAEL HOUSTON and GARY HOUSTON (each of whom shall be referred to in this Article as the "Beneficiary" of his separate trust)."

TA: "A continuació s'esmenten les condicions del fideïcomís a part per al benefici de cada germà, Michael Houston i Gary Houston (a partir d'ara "beneficiari" del seu fideïcomís a part)."

Aquí podem observar que s'empra l'article *the*, que en aquest cas traduïm per "el" perquè es refereix a paraules masculines. Ara bé, *the Beneficiary* podria ser tant "el

beneficiari” com “la beneficiària”, però sabem que és en masculí perquè anteriorment ens diu que es refereix als seus germans i també tenim el determinant possessiu *his* que és per al masculí.

Pel que fa a les qüestions de gènere, els *Criteris lingüístics del Departament de Justícia* (2012) de la Generalitat de Catalunya, diuen que “l’Administració pública ha de procurar evitar l’ús sexista del llenguatge i que convé trobar solucions perquè els documents, pel que fa al gènere, puguin ser neutres”. Sobre aquest tema podem trobar molta informació a la *Guia d'usos no sexistes de la llengua en els textos de l'Administració* (2011) de la Generalitat de Catalunya . En la meua traducció, al principi no ens especifica si els marmessors i fiduciaris són homes o dones; no és fins al final del document on podem veure, pels noms, que es tracta d’un home i d’una dona. Per resoldre aquest problema he optat per la següent opció:

TS: “If any issue of mine survive me, my residuary estate shall be paid to my issue living at my death, per stirpes; provided that any part of my residuary estate passing to a child or more remote descendants of mine who is younger than thirty (30) years of age at my death shall not be paid to him or her outright, but rather i give the same to my Trustees to hold in a separate trust for his or her benefit pursuant to Article FOURTH.”

TA: “Si qualsevol descendent em sobrevisqui, el patrimoni residual s’ha de pagar al descendent que em sobrevisqui, per stirpes; si qualsevol part del patrimoni residual passa a un fill o filla o a descendents amb un grau de parentiu allunyat que siguin menors de trenta (30) anys quan jo mori, no se li ha de pagar directament la suma; sinó que ha de passar als meus fideïcomissaris i fideïcomissàries (a partir d’ara, els “fideïcomissaris”) perquè la mantinguin en un fideïcomís a part per al benefici dels hereus segons la quarta clàusula.”

En aquest cas ho he solucionat posant la forma masculina (fideïcomissaris) i la forma femenina (fideïcomissàries) el primer cop que m’ha sortit a la traducció, ja que tinc en compte que aquests són un home i una dona (Donna Houston i Sheldon Platt); després he especificat que a partir d’aquest moment empraré la forma del masculí genèric per referir-me als dos.

6.1.2.2. Els determinants i els quantificadors

Segons el *Manual de traducció anglès-català* (2010), els determinants són peces que acompanyen el nom comú. Com bé defineix el DIEC “els determinants són una categoria lèxica constituïda per mots que s’anteposen al substantiu amb el qual concorden i respecte al qual aporten una especificació de caràcter no qualitatiu que en restreny el significat i el fa més precís i definit”. De determinants, n’hi ha de diferents tipus:

- Articles: *a, an, the* en anglès, i en català “un, una, el, la” i les formes de plural.
- Demonstratius: *this, that, these, those* en anglès, i en català “aquest, aquell, aquests, aquells”.
- Possessius: *my, your, his, her, our, etc.* en anglès, i en català “meu, teu, teva, seu, seva”, etc.

Altres determinants i quantificadors en anglès són: *a few, all, another, any, both, each, every, less, little, many, more, several, some...*

A l’hora de traduir gairebé sempre deixem igual aquests determinants i quantificadors, ja que la nostra intenció, tant en anglès com en català, és que el lector pugui establir una referència amb el sintagma nominal i els altres components de l’oració.

Un exemple de quantificador són els numerals ordinals, que en la traducció apareixen per designar les diferents clàusules de les quals consta el testament.

TS: “FIRST: I direct that my [...]”

TA: “PRIMERA: Disposo que els meus [...]”

A vegades, en anglès no apareixen els determinants, però com he dit abans, en català aquests són necessaris. Per tant, si en el text de sortida no n’hi ha, en el text d’arribada sí que els hem de posar:

TS: “[...] I suggest that purposes for which distributions of income and principal might be made include maintenance, support, care, engagement, marriage, acquisition of a home, birth of a child, commencement of a new business enterprises or continuance of an existing one, medical requirements and vacations.”

TA: “[...] suggereixo que entre els propòsits pels quals les distribucions d’ingressos i capital es puguin fer, s’hi incloguin la manutenció, l’assistència, l’atenció, el compromís, el matrimoni, l’adquisició d’una casa, el naixement d’un fill, el començament d’una iniciativa comercial o la continuació d’una altra ja existent, les necessitats mèdiques i les vacances.”

Els determinants possessius en anglès sempre hi són presents; en canvi, en català tendim més aviat a eliminar-los, ja que si no és una forma de repetició innecessària perquè molts cops se sobreentén. Per exemple:

TS: “In granting discretion to my Trustees to make such payments [...]”

TA: “Per tal d’assegurar la discreció als fideïcomissaris per fer aquests pagaments d’ingressos i capital [...]”

En aquest cas, abans ja s’ha especificat amb “els meus fideïcomissaris”; per tant, com que ja se sap que són els fideïcomissaris de la Whitney Houston no cal tornar-ho a posar cada cop.

6.1.2.3. Els complements del nom

En aquest apartat podem trobar diferències significatives entre l'anglès i el català. El complement del nom pot ser un adjectiu, una frase introduïda per la conjunció “que”, un sintagma preposicional o bé un participi. El complement del nom ens indica alguna cosa del nucli; en anglès es posa adjectiu + nom, mentre que en català l'ordre és nom + adjectiu. Vegem-ne alguns exemples en la traducció:

TS: “I, WHITNEY E. HOUSTON, residing in the State of New Jersey, declare this to be my Last Will and Testament and revoke all my prior wills and codicils.”

TA: “Jo, Whitney E. Houston, amb domicili a l'Estat de Nova Jersey, declaro que aquest és el meu testament i revoco tots els testaments i codicils anteriors.”

Com podem veure en aquest exemple, en anglès tenim un adjectiu + nom (*prior* és l'adjectiu i va abans dels substantius *wills* i *codicils*), però en català la forma canvia i es posa nom + adjectiu (els substantius “testaments” i “codicils” van abans de l'adjectiu “anterior”).

TS: “the expenses of my last illness”

TA: “les despeses de l'última malaltia”

En aquest cas hi ha un sintagma preposicional que fa la funció de complement del nom (introduït per la preposició *of*); si el complement del nom és un adjectiu anirà davant del nucli en anglès, però si hi ha un sintagma preposicional fent aquesta funció aleshores anirà després del nucli, tal i com ho fariem en català.

TS: “At the end of each trust year, my Trustees shall add to the principal of such separate trust any net income not so paid or applied and thereafter the same shall be dealt with as principal for all purposes.”

TA: “Al final de cada any del fideïcomís, els fideïcomissaris han d’afegir qualsevol ingrés net que no es pagui o s’apliqui al capital d’aquest fideïcomís a part i més endavant s’ha de gestionar com a capital principal a tots els efectes.”

En aquest exemple, a l’oració del text de sortida els verbs *paid* i *applied* són participis que fan de complement del nom de *any net income*. En català, però, el complement del nom passa a ser una oració de relatiu introduïda per la conjunció “que”, i els participis *paid* i *applied* s’han traduït amb la forma subjuntiva dels verbs corresponents, “pagui” o “apliqui”.

6.1.3. La seqüència verbal

6.1.3.1. El temps

Com bé diu el *Manual de traducció anglès-català* (2010), el temps verbal d’una oració ens ajuda a situar-nos temporalment, és a dir, podem saber quan ocorre l’acció. En el cas d’aquest testament, la majoria de verbs estan en present simple i també en veu passiva, explicades anteriorment a l’apartat de “L’alternança activa-passiva”.

A part de les formes passives el que més s’empra en els textos jurídics és el present d’indicatiu, aquests els he traduït sense fer cap modificació.

TS: “My Trustees may, at any time or from time to time, pay to the Beneficiary, or apply for his or her benefit, upon such occasions as my Trustees in their sole discretion shall deem advisable [...]”

TA: “Els fideïcomissaris poden, en qualsevol moment o ocasionalment, pagar al beneficiari, o posar en el seu benefici segons estimin convenient en el seu criteri exclusiu [...]”

TS: “I expressly recognize that any reduction in tax attributable to property qualifying for the Federal estate tax marital deduction shall inure to the benefit of all recipients of

my residuary estate, and not just to the benefit of the recipient of the property qualifying therefor.”

TA: “Reconec expressament que qualsevol reducció d’impostos atribuïbles a la propietat que compleix amb les condicions per a la deducció marital de l’impost de successió s’ha d’aplicar al benefici de tots els destinataris del meu patrimoni residual, i no només al benefici del destinatari de la propietat que compleixi amb les condicions.”

TS: “If no child of mine survives me:”

TA: “Si no em sobreui cap fill:”

Com es pot observar els verbs escrits en anglès en present d’indicatiu (*may, recognize, survives*) els he traduït en la seva forma equivalent en català (“poden, reconec, sobreui”).

6.1.3.2. El mode

El mode és una característica que s’ha de tenir en compte si comparem l’anglès i el català, perquè ens mostra algunes de les diferències que hi ha entre aquestes dues llengües. En català hi ha tres modes: indicatiu, subjuntiu i imperatiu; i s’expressa en la flexió del verb. A continuació definiré cada mode segons el DIEC; “el subjuntiu és un mode verbal marcat per l’activitat subjectiva del parlant davant la situació designada pel verb i que en oracions subordinades és regit per verbs que expressen incertesa, temor, possibilitat, desig, voluntat o altres idees semblants”. “L’indicatiu és un mode verbal no marcat per l’activitat subjectiva del parlant, que hom usa per tal de formar oracions asseveratives i interrogatives”. “L’imperatiu és un mode verbal que expressa una ordre donada a un interlocutor en les oracions afirmatives, o bé una prohibició, en les oracions negatives”. En anglès, però, no es fa aquesta flexió verbal per formar el subjuntiu, així que s’expressa amb el present d’indicatiu o el passat simple. Ara bé, com sabem que estem davant un subjuntiu? En aquest cas, el context és molt important, ja que, com bé s’explica al *Manual de traducció anglès-català* (2010), “l’aparició de certes peces lèxiques a l’oració i la detecció de la modalitat del context és el que ens ajudarà a

interpretar i traduir correctament aquesta forma verbal”. A continuació ho veurem amb exemples de la traducció:

Subjuntiu expressat en passat:

TS: “At the end of each trust year, my Trustees shall add to the principal of such separate trust any net income not so paid or applied and thereafter the same shall be dealt with as principal for all purposes.”

TA: “Al final de cada any del fideïcomís, els fideïcomissaris han d’afegir qualsevol ingrés net que no es pagui o s’apliqui al capital d’aquest dipòsit a part i més endavant s’ha de gestionar com a capital principal a tots els efectes.”

En aquest exemple podem veure com els verbs en passat simple *paid* i *applied*, en català, es tradueixen amb un present de subjuntiu.

Subjuntiu expressat en present simple:

TS: “[...] when the Beneficiary reaches the age of thirty (30) years [...]”

TA: “[...] quan el beneficiari compleixi trenta (30) anys [...]”

En aquest cas el text original està en present simple (*reaches*) i en català, com que el beneficiari encara no ha complert els 30 anys, es posa en subjuntiu (“compleixi”).

6.1.4. Els elements de connexió textual

6.1.4.1. Els connectors

Els connectors són paraules o grups de paraules que organitzen, enllacen oracions, distribueixen el text i li donen sentit; per tant, el que s'ha de fer és buscar una forma equivalent en la llengua d'arribada ja que, si no, es pot canviar el sentit original del text. De connectors, n'hi ha de diferents tipus; el *Curs de llenguatge jurídic* (2008) de la Generalitat de Catalunya els classifica així: de causa, conseqüència, condició o excepció, els que introdueixen un tema nou, per continuar amb un tema o afegir-hi elements, per ordenar, expressar finalitat o oposició o introduir allò en què ens basem.

Per expressar una causa:

TS: “I direct that there shall be no apportionment of any estate, inheritance, transfer, succession, legacy or other death taxes levied or assessed by reason of my death by any governmental authority, domestic or foreign [...]”

TA: “Disposo que no hi ha d'haver cap prorrateig dels béns, de l'herència, de la transferència, de la successió, del llegat o d'altres impostos de successions imposats o fixats a causa de la meva mort per part de qualsevol autoritat governamental, nacional o internacional [...]”

Per expressar una condició:

TS: “Whenever used in this Will, the word “issue” shall include, for all purposes, persons attaining that status by formal adoption, it being my intention to expressly include any extension of the line of descent by means of adoption.”

TA: “Sempre que la paraula “descendència” s'empri en aquest testament ha d'incloure, amb caràcter general, les persones que tinguin aquest estatus mitjançant l'adopció formal; la meva intenció és incloure expressament qualsevol ampliació en la línia de descendència per mitjà de l'adopció.”

Per introduir un nou tema o per situar-nos-hi:

TS: “[...] provided, however, that as to each of my said brothers (regardless of his age), his share of my residuary estate shall not be paid to him outright, but rather the same shall be paid to my Trustees to hold in a separate trust for the benefit of such brother pursuant to Article FIFTH.”

TA: “[...] pel que fa als meus germans (sense tenir en compte la seva edat), no se’ls ha de pagar la totalitat de la suma de la seva part del patrimoni residual, sinó que ha de passar als meus fideïcomissaris perquè la mantinguin en un fideïcomís a part per al benefici de cadascun d’aquests germans segons la cinquena clàusula.”

Per continuar sobre un mateix tema:

TS: “[...] I suggest that purposes for which distributions of income and principal might be made include maintenance, support, care, engagement, marriage, acquisition of a home, birth of a child, commencement of a new business enterprises or continuance of an existing one, medical requirements and vacations.”

TA: “[...] suggereixo que els propòsits pels quals les distribucions d’ingressos i capital es puguin fer incloguin la manutenció, els estudis, els compromisos, el matrimoni, l’adquisició d’una casa, el naixement d’un fill, una nova iniciativa empresarial o la continuació d’una ja existent, així com també les necessitats mèdiques.”

Per marcar ordre:

TS: “The following are the terms of the separate trust for the respective benefit of any child or more remote descendant of mine who is younger than thirty (30) years of age, each of whom is hereinafter referred to as the “Beneficiary” of his or her separate trust:”

TA: “A continuació s’esmenten les condicions del fideïcomís a part per als beneficis respectius de qualsevol fill o filla o descendents amb un grau de parentiu allunyat que

siguin menors de trenta (30) anys (a partir d'ara, "beneficiari" del seu fideïcomís a part):”

Per indicar oposició:

TS: “[...] provided, however, that any property payable to a child or more remote descendant of mine who is younger than thirty (30) years of age at the Beneficiary’s death shall not be paid to him or her outright, but rather the same shall be paid to my Trustees to hold in a separate trust for his or her benefit pursuant to this Article FOURT”

TA: “No obstant això, s’estipula que qualsevol propietat pagable al meu fill/a o a descendents amb un grau de parentiu allunyat que siguin menors de trenta (30) anys quan el beneficiari mori, no s’ha de pagar en la seva totalitat, sinó que ha de passar als fideïcomissaris perquè la mantinguin en un fideïcomís a part per al seu benefici segons la quarta clàusula”

6.1.4.2. La puntuació

Els signes de puntuació juguen un paper important dins un text, li donen coherència i ajuden el lector a entendre’l millor. Normalment el llenguatge jurídic i administratiu tendeix a fer frases llargues i a emprar pocs signes de puntuació. Com bé diu el *Manual de traducció anglès-català* (2010), “des del punt de vista de la traducció, redactar el text meta inclou també saber-lo puntuar d’acord amb les convencions de la llengua d’arribada”. Pel que fa a aquesta traducció m’he trobat que hi ha paràgrafs molts llargs amb pocs signes de puntuació i això fa que aquest tipus de llenguatge encara sigui més difícil. A continuació posaré exemples de la traducció per veure com he solucionat aquest problema, així com també veurem els diferents signes de puntuació que hi apareixen.

TS: “Except as hereinabove provided in this Article, the last acting individual sole Trustee for whom no designated successor shall be available to act for any reason whatsoever may designate pursuant to a written instrument executed by him or her during his or her lifetime, one or more individuals and/or corporate banking institutions

as co-Trustee, to serve with such individual or to succeed such individual as Trustee, in the event he or she shall cease to act for any reason whatsoever.”

TA: “Excepte el que s’ha estipulat anteriorment en aquesta clàusula, l’últim fideïcomissari actiu que quedi per al qual no es designi un successor que pugui actuar en qualsevol circumstància, té la potestat de designar (d’acord amb un instrument per escrit executat per ell o ella en vida) un o més individus i/o institucions de banca corporativa com a cofiduciari, per servir amb aquest individu o perquè aquest individu tingui èxit com a fiduciari, en el cas que ell o ella deixi d’actuar per qualsevol raó, sigui la que sigui.”

Com bé podem observar, aquest és un clar exemple dels pocs signes de puntuació que hi ha al text de sortida; això fa que el text sigui difícil d’entendre; per tant, el que vaig fer va ser puntuar el text, sempre que el sentit original i les normes establertes ens ho deixessin fer. He afegit comes i un parèntesis per delimitar l’estructura de la frase i fer aquest paràgraf més senzill per al lector.

A continuació explicaré per a què serveixen cadascun dels signes que apareixen a la traducció, segons els *Criteris lingüístics del Departament de Justícia* (2012).

- La coma és una pausa breu que separa elements de la frase i sovint es reflecteix oralment en l’entonació.

TS: “I, WHITNEY E. HOUSTON, residing in the State of New Jersey, declare this to be my Last Will and Testament and revoke all my prior wills and codicils.”

TA: “Jo, Whitney E. Houston, amb domicili a l’Estat de Nova Jersey, declaro que aquest és el meu testament i revoco tots els testaments i codicils anteriors.”

- El punt és una pausa forta que indica que la frase té un significat complet i gramaticalment independent.

TS: “I appoint my husband, ROBERT B. BROWN, as Guardian of the person and property of my minor children. If my husband shall fail or cease to act for any reason, I appoint my sister-in-law, DONNA HOUSTON, as Guardian in his place.”

TA: “Designo el meu marit, Robert B. Brown, tutor dels meus fills menors d’edat i de la seva propietat. Si el meu marit no aconsegueix o para d’actuar per a qualsevol raó, designo la meva cunyada, Donna Houston, com a tutora en el seu lloc.”

- El punt i coma és una pausa mitjana que separa oracions de sentit complet connectades semànticament entre si. Indica que l’oració que segueix afegeix una matisació o informació nova.

TS: “ (1) I give all jewelry I own at my death to my mother, EMILY CISSY HOUSTON, if she survives me; and

(2) I give the rest of my tangible personal property [...]”

TA: “(1) Cedeixo totes les joies que posseeixi quan mori a la meva mare, Emily Cissy Houston, si em sobreviu; i

(2) Cedeixo la resta de les meves propietats personals tangibles [...]”

- Els dos punts són una pausa mitjana que denota una relació de proximitat entre els dos fragments que uneixen.

TS: “THIRD: The balance of my estate, whether real or personal and wherever situate (referred to as my “residuary estate”) shall be disposed of as follows:

(A) If any issue of mine survives me, [...]”

TA: “TERCERA: El saldo dels meus béns, siguin immobles o personals i siguin on siguin (a partir d’ara “patrimoni residual”), s’ha de disposar de la següent manera:

(A) Si qualsevol descendent em sobreviu, [...]”

- Els parèntesis, com la coma i també els guions, delimiten un incís. L’incís marcat per un parèntesi sol estar més allunyat del sentit i de la sintaxi del context que no pas l’incís que delimiten les comes.

TS: “[...]; provided, however, that as to each of my said brothers (regardless of his age) his share of my residuary estate shall not be paid to him outright, but rather the same shall be paid to my Trustees to hold in a separate trust for the benefit of such brother pursuant to Article FIFTH.”

TA: “[...] pel que fa als meus germans (sense tenir en compte la seva edat), no se’ls ha de pagar la totalitat de la suma de la seva part del patrimoni residual, sinó que ha de passar als meus fideïcomissaris perquè la mantinguin en un fideïcomís a part per al benefici de cadascun d’aquests germans segons la cinquena clàusula.”

- Els claudàtors s'usen per a afegits externs a un text original.

TS: “Distribution of any property under this Will to a person who is a minor or who is under some other legal disability may be made by my Executors and Trustees directly to such person or to any one with whom such person resides or, in the sole discretion of my Executors and Trustees, may be made to such person’s parent or spouse or Guardian, Conservator or Committee in whatever jurisdiction appointed, or, in the case of any such person who is younger than twenty-one (21) years of age, whether or not a minor, to a Custodian for such person’s benefit under the Uniform Gifts to Minors Act or Uniform Transfers to Minor Act of any of the following States [...]”

TA: “Els meus marmessors i fideïcomissaris poden distribuir la propietat d’acord amb aquest testament directament a una persona que sigui menor o que tingui alguna altra discapacitat legal o a qualsevol persona que visqui amb ell/a o, segons el seu criteri exclusiu, aquesta distribució es pot fer al progenitor, cònjuge o tutor, custodi o comitè d’aquesta persona en qualsevol jurisdicció designada o, en cas que aquesta persona tingui menys de vint-i-un (21) anys, sigui menor o no, tal distribució es farà a un custodi per al benefici de la persona d’acord amb la *Uniform Gifts to Minor Act* [Llei uniforme de donacions a menors] o *Uniform Transfers to Minors Act* [Llei uniforme de transferències a menors] de qualsevol dels Estats següents [...]”

6.1.5. Les expressions fixades

6.1.5.1. Locucions

De locucions no n'hi ha moltes en aquesta traducció, el que sí que és important comentar és l'aparença de locucions llatines en documents jurídics. Vegem-ne els exemples de la traducció:

TS: “[Firma manuscrita de Whitney E. Houston] (L.S.)”

TA: “[Firma manuscrita de Whitney E. Houston] (L.S.)”

Com defineix el manual de *Locuciones latinas en materia jurídica* (2012), *locus sigilli* és “el lloc del segell. Expressió llatina que significa el lloc on s’ha estampat el segell als documents oficials. L’abreviatura s’escriu amb les inicials L.S.”

TS: “If any issue of mine survive me, my residuary estate shall be paid to my issue living at my death, per stirpes; [...]”

TA: “Si qualsevol descendent em sobrevisqui, el patrimoni residual s’ha de pagar al descendent que em sobrevisqui, per stirpes; [...]”

Aquí tenim una altra locució llatina, tal i com s’explica en el capítol 3B:1-2 dels Estatuts de Nova Jersey, *per stirpes*, significa: “si en un document diu que els béns s’han de distribuir “per stirpes”, la propietat es divideix en parts tan iguals com hi hagi: 1) fills que sobrevisquin a l’antecedent; i 2) fills que han mort amb descendents. A cada fill o filla que sobrevisqui se li ha de designar una part. La part de cada fill que ha mort amb descendents s’ha de dividir de la mateixa forma, amb subdivisions que s’han de repetir a cada generació successiva fins que la propietat es distribueixi completament entre els descendents que sobrevisquin”.

6.1.6. El lèxic

El lèxic dels documents jurídics és una mica complex, en aquesta traducció he pogut observar que per al lector no és fàcil entendre aquests tipus de documents, per buscar la millor solució a les qüestions de lèxic i trobar l'equivalent corresponent de cada paraula en la llengua d'arribada he consultat alguns dels diccionaris següents: el *Wordreference*, el *Linguee*, el TERMCAT, o el *Legal Dictionary* (www.dictionary.law.com). He fet un glossari amb les 50 paraules més comunes que s'empren en aquest tipus de documents, amb la traducció al català i la definició de cadascuna, les quals adjunto a l'annex. A continuació posaré un exemple del tipus de lèxic que apareix en aquesta traducció:

TS: “To retain, sell (at private or public sale), purchase, exchange, invest and reinvest in bonds, preferred or common stocks, money market funds, certificates of deposit, mortgages, interests in any kind of investment trust, or other evidences or rights, interests or obligations, secured or unsecured, foreign or domestic, or any other property, real or personal and whether or not in the nature of a wasting asset; and to retain and insure the same for any period of time without liability therefor;”

TA: “Conservar, vendre (mitjançant venda pública o privada), comprar, intercanviar, invertir, reinvertir en bons, accions preferents o ordinàries, fons del mercat monetari, certificats de dipòsit, hipoteques, interessos en qualsevol tipus de fons d'inversions, o altres declaracions o drets, interessos o obligacions, garantits o no, nacionals o internacionals, o qualsevol altra propietat, immoble o personal i estigui o no en la naturalesa d'un actiu exhaurible; i conservar i assegurar el mateix durant el període de temps que calgui sense tenir-ne responsabilitats;”

Tot i així, a l'apartat de *Terminologia jurídica* tractarem algunes aspectes d'aquest lèxic i veurem la solució per la qual he optat.

6.1.6.1. Topònims, antropònims i altres noms propis

Pel que fa a la traducció de topònims, antropònims i altres noms propis es pot consultar els *Criteris de traducció de noms, denominacions i topònims* (1999) de la Generalitat de Catalunya. Els antropònims no es tradueixen, ja que el lector podria confondre la identificació de les persones, fins al punt que s'arribaria a parlar d'individus diferents. Vegem com he deixat els noms de persona igual.

TS: “Subscribed, sworn to and acknowledged before me by WHITNEY E. HOUSTON, the testatrix, and subscribed and sworn to before me by SILVIA M. AYALA VEJA, THOMAS L. WEISENBECK and JEROME H. LIST, witnesses this 3rd day of February, 1993.

TA: “Subscrit, jurat i admès abans que jo per Whitney E. Houston, i subscrit i jurat abans que jo per SILVIA M AYALA VEJA, THOMAS L. WEISENBECK i JEROME H. LIST [noms manuscrits en majúscula], testimonis el dia 3 de febrer de 1993.”

Pel que fa als topònims hi ha diferents normes de traducció, però com diu el *Manual de traducció anglès-català* (2010), els compostos d'adjectiu i/o complement i nom propi es tradueixen, en aquesta traducció tenim el topònim *New Jersey*, la Gran Enciclopèdia Catalana ens dóna una traducció acceptada, per tant sí que ho traduirem:

TS: “I, WHITNEY E. HOUSTON, residing in the State of New Jersey, declare this to be my Last Will and Testament and revoke all my prior wills and codicils.”

TA: “ Jo, Whitney E. Houston, amb domicili a l'Estat de Nova Jersey, declaro que aquest és el meu testament i revoco tots els testaments i codicils anteriors.”

6.1.6.2. Els termes de tractament

Quan es tracta de fer una traducció d'un text jurídic cal anar en compte amb els termes de tractament protocol·laris que hi apareixen; per tenir més informació sobre aquest tema és útil consultar el document de *Tractaments protocol·laris* de la Generalitat de Catalunya; tot i així, en la traducció d'aquest testament no hi apareixen formes de tractament.

6.1.6.3. Terminologia jurídica

En aquest apartat tractaré alguns aspectes rellevants de la meva traducció pel que fa al lèxic d'aquest tipus de documents. Compararé el text de sortida amb el text d'arribada i comentaré per què he decidit traduir-ho d'aquesta manera. Com ja he esmentat anteriorment les fitxes terminològiques les adjunto a l'annex.

TS: “Last Will and Testament of WHITNEY E. HOUSTON”

TA: “Testament de Whitney E. Houston”

En aquest cas en anglès s'empra la fórmula *Last Will and Testament*, però en català el més comú és posar només “Testament”. Alcaraz (2007, 76) diu que els textos jurídics en anglès moltes vegades presenten una redundància expressiva, com és el cas del doblet *last will and testament*, on els termes que es repeteixen són sinònims parcials. El *Law Dictionary* fa la següent definició de *Last Will and Testament*:

A fancy and redundant way of saying "will." Lawyers and clients like the formal resonance of the language. Will and testament mean the same thing. A document will be the "last" will if the maker of it dies before writing another one.

També és útil consultar la definició detallada que aquest mateix diccionari fa de *will*:

A written document which leaves the estate of the person who signed the will to named persons or entities (beneficiaries, legatees, devisees) including portions or percentages of the estate, specific gifts, creation of trusts for management and future distribution of all or a portion of the estate (a testamentary trust). A will usually names an executor (and possibly substitute executors) to manage the estate, states the authority and obligations of the executor

in the management and distribution of the estate, sometimes gives funeral and/or burial instructions, nominates guardians of minor children and spells out other terms. To be valid the will must be signed by the person who made it (testator), be dated (but an incorrect date will not invalidate the will) and witnessed by two people (except in Vermont which requires three). In some states the witnesses must be disinterested, or in some states, a gift to a witness is void, but the will is valid. A will totally in the handwriting of the testator, signed and dated (a "holographic will") but without witnesses, is valid in many, but not all, states. If the will (also called a Last Will and Testament) is still in force at the time of the death of the testator (will writer), and there is a substantial estate and/or real estate, then the will must be probated (approved by the court, managed and distributed by the executor under court supervision). If there is no executor named or the executor is dead or unable or unwilling to serve, an administrator ("with will annexed") will be appointed by the court. A written amendment or addition to a will is called a "codicil" and must be signed, dated and witnessed just as is a will, and must refer to the original will it amends. If there is no estate, including the situation in which the assets have all been placed in a trust, then the will need not be probated.

El TERMCAT tradueix *last will and testament* com a acte d'última voluntat i ho defineix de la següent manera:

Disposició que fa una persona per a després de la seva mort en relació amb els seus béns o les seves relacions jurídiques personals i familiars.

També tradueix *will* com a "testament" i ho defineix de la següent manera:

Negoci jurídic formal, unilateral i revocable en virtut del qual el causant regula la seva successió instituint un o més hereus i amb la possibilitat d'establir altres disposicions per a després de la seva mort.

En conclusió, *will* i *testament* volen dir el mateix, es tracta d'un doblet i en anglès es fa servir aquesta expressió. Ara bé, després d'haver fet aquestes consultes, i d'haver consultat textos paral·lels (*50 documents jurídics en català*, 2002), he vist que només apareix la forma "testament" en català; així que he optat per traduir-ho d'aquesta manera, ja que ambdós són sinònims parcials.

TS: “Trustee” – **TA:** “Fideïcomissari”

TS: “Fiduciary” – **TA:** “Fiduciari”

A continuació definirem aquests termes segons el *Diccionari Jurídic Català*:

Fiduciari: Hereu o legatari que ha de conservar i trametre al fideïcomissari els béns rebuts com a fideïcomís.

Fideïcomissari: Persona que rep un fideïcomís.

Fideïcomís: disposició segons la qual una persona, en testament o en capítols matrimonials, deixa tots els seus béns o una part a una altra persona amb l’encàrrec de conservar-los i transmetre’ls a un tercer.

És a dir, en aquest cas la testadora deixa els seus béns en un fideïcomís a part al fiduciari, el qual transmetrà aquests béns al fideïcomissari. També és important tenir en compte les diferències que ens fa el *Legal Dictionary* de “fiduciari”; a continuació reproduiré textualment que hi diu:

A person (or a business like a bank or stock brokerage) who has the power and obligation to act for another (often called the beneficiary) under circumstances which require total trust, good faith and honesty. The most common is a trustee of a trust, but fiduciaries can include business advisers, attorneys, guardians, administrators of estates, real estate agents, bankers, stockbrokers, title companies or anyone who undertakes to assist someone who places complete confidence and trust in that person or company. Characteristically, the fiduciary has greater knowledge and expertise about the matters being handled. A fiduciary is held to a standard of conduct and trust above that of a stranger or of a casual business person. He/she/it must avoid "self-dealing" or "conflicts of interests" in which the potential benefit to the fiduciary is in conflict with what is best for the person who trusts him/her/it.

El *wordreference* i el *linguee* també ens donen aquesta traducció de *fiduciary* i *trustee*, així doncs, ho he traduït com “fiduciari” i “fideïcomissari”, ja que ambdós tenen papers diferents, com hem pogut observar.

TS: “Remaindermen”

TA: “Nus propietari”

Aquest és un altre problema que m’ha sorgit durant la traducció:

TS: “[...], that the interests of remindermen in the principal of the trust shall be disregarded in connection therewith.”

El *Law Dictionary* defineix *remaindermen* com “*the person who will receive a remainder in real property*”.

El *Linguee* ho tradueix com *dueño residual* i un fòrum del *Wordreference* també dona la traducció de *nudo propietario* o *dueño residual*.

La traducció que m’he trobat en català és “nus propietari”. A continuació reproduïxo textualment el que es diu a l’Enciclopèdia Encydia¹¹:

El nus propietari és l'amo de la cosa, però amb la important limitació que existeix un usdefruit (dret de posseir usar i gaudir la cosa) que pertany a una altra persona. No obstant això, l'usdefruit no pot ser indefinit, i sempre té un terme (ja sigui un terme fix o, en el cas d'usdefruit vitalici, fins a la mort de l'usufructuari). Per tant, el nus propietari recobrarà la propietat plena quan s'extingeixi l'usdefruit.

Per tant, els drets del nus propietari són:

Dret a recuperar la cosa en bon estat a l'extinció de l'usdefruit.

Disposar de la cosa. Si ben l'usdefruit es manté, el nus propietari pot vendre el seu nuda propietat.

Altres drets accessoris. En el cas de béns específics, com a accions de societats anònimes, pot tenir dret a exercir els drets polítics de les mateixes, encara que això depèn en gran mesura de la legislació aplicable.

Per tant, després d’haver fet totes aquestes consultes ho he traduït com a “nus propietari” i la traducció queda de la següent manera:

TA: “[...] i que els interessos del nus propietari en el capital del fideïcomís s’ignorin en relació amb això.”

¹¹ http://ca.encydia.com/es/Nuda_propietat

TS: “Residuary estate”

TA: “Patrimoni residual”

Ricardo Galarza¹² tradueix *patrimonio residual* com a equivalent en espanyol de *residuary estate*; per tant, m’he basat en l’espanyol per traduir-ho i ho he buscat al Google per veure si ho podia trobar en català i ho he trobat a uns quants documents.

El patrimoni residual és el que queda de l’herència després d’haver pagat algunes despeses com per exemple d’administració o del funeral, en la traducció apareix així:

TS: “I direct that my funeral and cemetery expenses, the expenses of my last illness, all expenses of administration of my estate and all debts (except mortgage indebtedness and indebtedness secured by any life insurance policy or otherwise secured) that are just and not barred by time be paid by my Executors from my residuary estate.”

TA: “Disposo que els meus marmessors paguin del meu patrimoni residual les despeses del cementiri i del funeral, les despeses de l’última malaltia, totes les despeses derivades de l’administració del meu patrimoni i tots els meus deutes que són justos i que no hagin prescrit (excepte deutes hipotecaris i deutes derivats d’una pòlissa d’assegurança de vida o d’altres maneres).”

TS: “Trust”

TA: “Fideïcomís”

Al principi vaig traduir-ho per “dipòsit”, i després de fer unes quantes consultes vaig veure que en la majoria de textos paral·lels i diccionaris sortia la forma “fideïcomís”.

Anabel Borja (Borja, 2005) diu que “el *trust* és una figura jurídica que no té un equivalent exacte al sistema espanyol. És un instrument que s’empra a molts llocs del món i té arrels al dret romà. Els *trusts* permeten aïllar béns, fons, negocis, drets, etc. a un patrimoni independent i separat amb diferents finalitats.” En aquest cas hi ha un *trust* perquè Whitney Houston separa els seus béns en un fideïcomís a part perquè aquests passin a un beneficiari.

¹² http://www.proz.com/kudoz/spanish_to_english/law_general/4326410-fideicomiso_de_residuo.html

El *Linguee* dona la traducció de “fideïcomís” i el *Diccionari Jurídic Català* ho defineix de la següent manera:

Disposició segons la qual una persona, en testament o en capítols matrimonials, deixa tots els seus béns o una part a una altra persona amb l'encàrrec de conservar-los i transmetre'ls a un tercer.

A part dels diccionaris, he trobat bastants textos on apareix “fideïcomís”; per tant, he optat per traduir-ho així. Vegem-ne un exemple de la traducció:

TS: “[...]; provided, however, that notwithstanding the foregoing, under no circumstances shall any part of my estate or the property held in trust under this Will be paid to JOHN R. HOUSTON III.”

TA: “No obstant això, s’estipula que malgrat els precedents, sota cap circumstància cap part dels meus béns o la propietat mantinguda en fideïcomís d’acord amb aquesta última voluntat s’ha de pagar a John R. Houston III.”

TS: “Death Taxes” – **TA:** “impost de successions”

TS: “Estate Taxes” – **TA:** “impost de successions”

A continuació explicaré una mica que són les *death taxes* o *estate taxes*, d’acord amb la pàgina web www.wills.about.com. En aquesta pàgina web es diu que sovint s’empra *death tax* per referir-se a una *estate tax*. Els he traduït els dos com “impostos de successions”; la *death tax* és un impost en la transferència de propietat a causa de la mort d’algú i es basa en el valor total de la propietat del difunt o de qui hereta la propietat. En aquesta mateixa pàgina web es diu que el nom de *death tax* es va inventar fa uns anys per donar un efecte negatiu a l’impost de successions federal (*federal estate tax*).

Un *estate tax* és un impost imposat pel govern federal o estatal en el dret de transferir propietat als hereus després de la mort. L’1 de gener de 2013, l’Estat de Nova Jersey, i altres estats, van imposar un impost de successions estatal separat.

He traduït tots dos conceptes com a “impost de successions”. Tant al *wordreference* com al *linguee* es tradueixen els dos termes de la mateixa manera “impost de successions”.

Per saber una mica més sobre els impostos de successions a Catalunya és útil consultar la següent pàgina web: <http://tinyurl.com/d4ougxw>.

6.1.6.4. Adverbis

En anglès hi ha una sèrie d'adverbis compostos amb *here*, *where* i *there*. Aquests tipus d'adverbis són freqüents en el llenguatge formal i m'he trobat en què la meva traducció n'està plena. Si ho traduïm literalment, alguns queden una mica forçats en català i per això he pensat que és necessari trobar una alternativa quan els traduïm. La pàgina web *gramaticas.net* ens dona exemples d'aquests adverbis així com també el seu significat en espanyol. A continuació posaré exemples que apareixen al meu text i com els he solucionat, així com també la definició en anglès consultada al *Macmillan dictionary*.

Hereinafter: *later in this statement, document, or contract. This word is often used in official and legal documents.*

TS: “The following are the terms of the separate trust for the respective benefit of any child or more remote descendant of mine who is younger than thirty (30) years of age, each of whom is hereinafter referred to as the “Beneficiary” of his or her separate trust:”

TA: “A continuació s'esmenten les condicions del fideïcomís a part per als beneficis respectius de qualsevol fill/a o descendents amb un grau de parentiu allunyat que siguin menors de trenta (30) anys (a partir d'ara, “beneficiari” del seu fideïcomís a part):”

Hereinabove

TS: “Except hereinabove provided in this Article, [...]”

TA: “Excepte el que s'ha estipulat anteriorment en aquesta clàusula, [...]”

Hereafter: 1. starting from this moment. This word is often used in official and legal documents. 2. used for saying that a particular word or abbreviation will be used instead of a name in a document.

TS: “[...]; to make alterations in, renovations, and extraordinary improvements to any building now or hereafter located on any such property or to demolish the same;[...]”

TA: “[...]; modificar, renovar i fer millores extraordinàries a qualsevol edifici, ara o d’ara en endavant, ubicat en qualsevol propietat, o demolir-la;[...]”

Hereunder: as stated in the next part this document. This word is often used in official and legal documents.

TS: “The receipt by the one to whom distribution is made pursuant to this Article shall be a full discharge in respect of any property so distributed even though such payee may be a fiduciary hereunder.”

TA: “La rebuda per part de la persona a qui es fa la distribució segons aquesta clàusula, suposarà la liquidació definitiva pel que fa a qualsevol propietat distribuïda encara que aquest beneficiari pugui ser un fiduciari més endavant.”

Hereto: to this. This word is often used in official and legal documents.

TS: “I direct that there shall be no apportionment of any estate, inheritance, transfer, succession, legacy or other death taxes levied or assessed by reason of my death by any governmental authority, domestic or foreign, with respect to any property passing under this Will, or any Codicil hereto, or in respect of any other property passing apart from this Will which may be subject to such taxes.”

TA: “Disposo que no hi ha d’haver cap prorrateg dels béns, de l’herència, de la transferència, de la successió, del llegat o d’altres impostos de successions imposats o fixats a causa de la meva mort per part de qualsevol autoritat governamental, nacional o internacional, pel que fa a qualsevol propietat aprovada en aquest testament, o qualsevol

codicil en aquest document, o qualsevol altra propietat aprovada, a part d'aquest testament, que pugui estar sotmesa a aquests impostos.”

Herein: *in this statement, contract, or situation, This word is often used in official and legal documents.*

TS: “[...], and in the absence of such proof shall not be liable for loss arising from depreciation or shrinkage in value of any property herein authorized to be held or acquire.”

TA: “[...], en l’absència d’aquesta prova no es fan responsables de les pèrdues originades per l’amortització o disminució en el valor de qualsevol propietat que s’autoritzi aquí perquè s’adquireixi o es mantingui.”

Thereafter: *after a particular time that has been mentioned.*

TS: “At the end of each trust year, my Trustees shall add to the principal of such separate trust any net income not so paid or applied and thereafter the same shall be dealt with as principal for all purposes.”

TA: “Al final de cada any del fideïcomís, els fiduciaris han d’afegir qualsevol ingrés net que no es pagui o s’apliqui al capital d’aquest fideïcomís a part i més endavant s’ha de gestionar com a capital principal a tots els efectes.”

Thereby: *because of, or by means of, what has just been mentioned.*

TS: “In granting discretion to my Trustees to make such payments, it is my desire that such discretion be liberally exercised when the occasion, whether one previously specified or not, is such that the interests of the Beneficiary would, in my Trustees’ judgement be best served thereby.”

TA: “Per tal d’assegurar la discreció als fiduciaris per fer aquests pagaments, desitjo que aquest criteri s’apliqui lliurement quan l’ocasió, tant si s’ha especificat abans com no, afavoreixi de la millor manera els interessos del beneficiari.”

Thereof: *of or involving something that has been mentioned.*

Therewith: *with something that has been mentioned.*

TS: “[...]; provided further that all property payable pursuant to this paragraph to a person who is the Beneficiary of a trust under this Will which is then in existence shall, irrespective of the age of such person, be added in its entirety to the principal thereof to be administered therewith and shall not be paid to him or her outright.”

TA: “[...] i que, a més, tota la propietat pagable, d’acord amb aquest paràgraf al beneficiari d’un fideïcomís d’acord amb aquest testament que existeixi en aquell moment, independentment de l’edat d’aquesta persona, s’ha d’afegir en la seva totalitat al capital del fideïcomís perquè s’administri conjuntament i no s’ha de pagar la totalitat de la suma al/a la beneficiari/ària.”

Thereon: *on something that has been mentioned.*

TS: “All such taxes, together with interets and penalties thereon, if any, shall be paid as an administration expense from my residuary estate disposed of in Article THIRD, without apportionment among the beneficiaries of my residuary estate.”

TA: “Tots aquests impostos, juntament amb els interessos i les multes que se’n derivin, si n’hi ha, s’han de pagar com una despesa administrativa del meu patrimoni residual disposat a la tercera clàusula, sense que el patrimoni residual es prorrategi entre els beneficiaris.”

Therefor

TS: “[...]; and to retain and insure the same for any period of time without liability therefor.”

TA: “[...]; i conservar i assegurar el mateix durant el període de temps que calgui sense tenir-ne responsabilitats.”

Therein: *in a particular place, activity, or piece of writing that has been mentioned.*

TS: “[...], partition or otherwise deal with or dispose of any real or personal property or any interest therein;[...]”

TA: “[...], dividir o negociar de la manera que sigui o disposar qualssevol béns immobles o personals o qualsevol interès que se’n derivi;[...]”

There to: *to or involving something that has been mentioned.*

TS: “[...], to subscribe to new securities issued pursuant thereto or exchange any property for any other property or pay any assessments or other expenses; [...]”

TA: “[...], subscriure’s a nous títols emesos aplicables o intercanviar qualsevol propietat per una altra propietat o pagar qualsevol taxació o altres despeses; [...]”

Therefrom

TS: “[...], to accept a conveyance of any property in lieu of foreclosure, and to collect the rents and income therefrom either through a receiver or directly, [...]”

TA: “[...], acceptar un traspàs de qualsevol propietat en lloc de l’execució, i recaptar les rendes i els ingressos que en provinguin, tant si és mitjançant un síndic com directament, [...]”

6.1.6.5. Referents culturals

TS: “Uniform Gifts to Minors Act”

TA: “Llei uniforme de donacions a menors”

TS: “Uniform Transfers to Minor Act”

TA: “Llei uniforme de transferències a menors”

Si mirem a la pàgina web www.findaid.com podem trobar una àmplia explicació sobre la *Uniform Gifts to Minors Act* (UGMA) i la *Uniform Transfers to Minor Act* (UTMA). A continuació resumiré el que hi diu:

La UGMA és una llei que estableix d'una manera simple que un menor pugui posseir valors sense requerir els serveis d'un advocat per a què prepari els documents d'un fideïcomís o que un tribunal designi un fideïcomissari. La UTMA és similar però també permet que els menors puguin posseir altres tipus de propietats com béns immobles, peces d'art, drets d'autor, etc. La UTMA és una mica més flexible que la UGMA.

L'edat per a què el menor pugui fer ús d'aquest fideïcomís varia segons cada estat, en aquest cas estem a l'estat de Nova Jersey i l'edat que el menor ha de complir per a poder gaudir d'aquest fideïcomís és 21 anys, tant per la UGMA com per la UTMA.

Un cop vaig buscar informació sobre aquestes dues lleis vaig mirar si hi havia alguna traducció aproximada a l'espanyol ja que d'aquesta manera em serviria de base per fer una traducció aproximada al català. La traducció que he trobat ha estat la següent: Llei uniforme de donacions a menors i Llei uniforme de transferències a menors.

D'aquesta manera he decidit deixar el nom de la llei en anglès amb cursiva i després posar la traducció entre claudàtors perquè el lector pugui entendre millor i sàpiga a quina llei es refereix.

TS: “S corporation”

TA: “*S corporation* [Societat Mercantil de Tractament Fiscal Simplificat]”

A continuació veurem el que explica el *The Free Dictionary* sobre les *S Corporations*:

Una *S Corporation* és una corporació gravada per l'*Internal Revenue Code*, que codifica totes les lleis federals d'impostos. Aquesta corporació es diferencia de les altres en què no paga impostos dels seus ingressos nets; ja que tant els guanys com les pèrdues de la corporació

passen directament als seus propietaris. Una corporació pot ser una *S Corporation* si no té cap sucursal, només té un tipus d'acció i si només té 75 accionistes, els quals han de ser ciutadans dels Estats Units. De totes maneres, una corporació pot deixar de ser una *S Corporation* en qualsevol moment. Aquests tipus de corporacions eviten els dobles impostos: l'impost de societats i un segon impost en quantitats distribuïdes als accionistes.

Després d'haver consultat el que era una *S Corporation* i veure que a Espanya no en tenim vaig pensar de deixar-ho igual al text original i, per aproximar el text al lector perquè aquest se'n pogués fer una idea del que és vaig decidir traduir-ho al català i posar-ho entre claudàtors, perquè és un afegit al text original. V. Hernandez al www.proz.com ho tradueix així: “Societat Mercantil de Tractament Fiscal Simplificat”. Per tant, he decidit deixar l'original i posar aquesta traducció aproximada entre claudàtors.

TS: “For purposes of this paragraph, such taxes shall not include any generation skipping transfer taxes which may be payable under Chapter 13 of the Code.”

És refereix al capítol 13 de l'*Internal Revenue Code* [Codi de Rendes Internes], que parla sobre les transmissions de la propietat que ometen una generació, o com es diu en anglès: *generation skipping transfer taxes*. Per a més informació es pot consultar la pàgina web <http://uscode.house.gov/download/pls/26C13.txt>.

6.1.6.6. Convencions

En aquest apartat aprofito per explicar unes quantes coses més sobre la traducció: el pas de majúscula a minúscula en els noms propis, i el subratllat en els noms de les clàusules.

En el text de sortida podem veure que els noms propis de persona s'han posat en majúscula. Vegem-ne un exemple:

TS: “I give the rest of my tangible personal property [...] to those of my mother, EMILY CISSY HOUSTON, my father, JOHN R. HOUSTON, my husband, ROBERT B. BROWN, my brother, MICHAEL HOUSTON, and my brother, GARY HOUSTON [...]”

TA: “Cedeixo la resta de les meves propietats personals tangibles [...] a la de la meva mare, Emily Cissy Houston, el meu pare, John R. Houston, el meu marit, Robert B. Brown, el meu germà, Michael Houston, i el meu germà, Gary Houston [...]”

En el text d'arribada he optat per canviar-ho i posar aquests noms en minúscula, ja que en els textos paral·lels que he consultat els noms de persona apareixien en minúscula.

En el cas dels noms manuscrits que apareixen a la traducció, he optat per deixar-los igual i aclarir entre claudàtors que es tractava de noms manuscrits en majúscula. De manera que queda així:

TS: “SILVIA M. AYALA VEJA, THOMAS L. WEISENBECK and JEROME H. LIST, the witnesses, [...]”

TA: “SILVIA M. AYALA VEJA, THOMAS L. WEISENBECK i JEROME H. LIST [noms manuscrits en majúscula], els testimonis, [...]”

Pel que fa als noms de les clàusules dels testaments, en el text de sortida apareixen en majúscula i subratllat. En el text d'arribada, però, he optat deixar-los en majúscula i sense subratllar, ja que en català no és comú subratllar els subapartats. Per acabar de decidir-ho, m'he basat en textos paral·lels perquè no n'he trobat cap on apareixin els noms de les clàusules subratllats. De manera que queda de la següent manera:

TS: “ FIRST: [...]
 SECOND: [...]”

TA: “PRIMERA: [...]
 SEGONA: [...]”

6.2. Procediments de traducció

La traducció és una activitat molt antiga, de la qual tenim nocions ja a la Pedra Rosetta, on hi ha el mateix text escrit en tres llengües, l'egípcia jeroglífica, la demòtica i el grec. Ara bé, com diu el *Manual de traducció anglès-català* (2010), una de les disciplines pioneres va ser l'Estilística Comparada, desenvolupada per estudiosos de l'àmbit francocanadenc als anys 50 i 60 del segle XX. Aquests es van adonar que quan comparem el text de sortida amb el d'arribada cadascun presenta característiques diferents, pròpies de cada llengua i, en aquest cas de l'anglès i el català, l'estructura sintàctica i lèxica pot canviar significativament. Es produeixen canvis, omissions, el traductor decideix afegir informació per explicar alguna cosa, es produeixen canvis sintàctics i lèxics, canvis de puntuació, etc. Tot i aquests canvis, el traductor sempre ha de mantenir el significat del text original.

Al 1977, Jean Paul Vinay i Jean Darbelnet van proposar nou procediments tècnics de traducció, per poder comparar els textos de sortida i els d'arribada. A continuació citaré textualment els procediments de traducció, segons Vinay i Darbelnet així com apareixen al *Manual de traducció anglès-català* (2010), i els il·lustrarem amb exemples procedents de la meua traducció per mostrar clarament en què consisteixen.

6.2.1. El manlleu

El manlleu consisteix en la incorporació al text traduït d'una paraula o expressió del text original i, per tant, en general pertanyent a la llengua original. Com a procediment de traducció, sol ser fruit de la decisió conscient de deixar empremtes d'una llengua o cultura diferents a la d'arribada en el text traduït.

El llenguatge jurídic és un tipus de llenguatge que no genera novetats, totes les paraules tenen el seu equivalent en la llengua d'arribada i per això, no cal recórrer al manlleu. El que té el llenguatge jurídic és que a vegades empra llatinismes, com en aquesta traducció *locus sigilli* i *per stirpes*.

6.2.2. El calc

El calc és una expressió del text meta que conserva l'estructura o el significat d'una expressió del text original. Com en el cas del manlleu, el calc és una moneda de dues cares: es pot veure com un procediment de traducció o com un defecte del text traduït, ja que força el lector meta a descodificar el text segons una gramàtica o un lèxic diferents. Els calcs es poden subdividir en calcs de forma (morfològics, sintàctics, ortotipogràfics i de puntuació) i calcs de significat (lèxics i semàntics). No hi ha exemples de calcs a la traducció.

6.2.3. La traducció paraula per paraula

La traducció paraula per paraula és una extensió del calc, amb una condició: que es respectin les servituds de l'idioma d'arribada. Newmark (1981, 63) el defineix com el procediment pel qual es tradueixen els sentits primaris dels mots amb contingut lèxic bo i respectant les estructures sintàctiques de la llengua meta. La bona aplicació d'aquest procediment és més factible com més properes són les dues llengües i cultures.

En aquesta traducció és difícil trobar fragments on l'estructura no canviï perquè l'anglès i el català, tot i presentar semblances, tenen característiques diferents. Tot i així podem trobar algun fragment com aquest:

TS: "I give all jewelry I own at my death to my mother, EMILY CISSY HOUSTON, if she survives me"

TA: "Cedeixo totes les joies que posseeixi quan mori a la meva mare, Emily Cissy Houston, si em sobreviu"

Aquest pot ser un exemple de traducció paraula per paraula. He respectat l'estructura sintàctica de la frase, així com també el contingut lèxic de les paraules, i he traduït els temps verbals igual que el text de sortida.

6.2.4. La transposició

La transposició consisteix en un canvi de categoria gramatical, és a dir, l'ús d'un lexema d'una categoria gramatical diferent a la que tenia el lexema que al text original expressava el mateix contingut. Per exemple, el pas d'adjectiu a verb, de verb a nom i de nom a verb. A continuació veurem uns quants exemples de transposició.

TS: “I WHITNEY E. HOUSTON, residing in the State of New Jersey, declare this to be my Last Will and Testament and revoke all my prior wills and codicils.”

TA: “Jo, Whitney E. Houston, amb domicili a l'Estat de Nova Jersey, declaro que aquest és el meu testament i revoco tots els testaments i codicils anteriors.”

En aquest exemple podem veure com en el text de sortida hi ha un verb en gerundi (*residing*), mentre que en la traducció hem optat per una preposició + nom. He optat per canviar-ho perquè en català diem més “amb domicili a” i no “residint a”. Aquest és un cas de transposició perquè passa d'un verb a un sintagma preposicional.

TS: “SUBSCRIBED, PUBLISHED and DECLARED by the above-named Testatrix, WHITNEY E. HOUSTON, as and to her Codicil and to her Last Will and Testament in the presence of us, who, at her request, in her presence and in the presence of each other, have hereunto subscribed our names as witnesses, this 14th day of april in the year Two Thousand.”

TA: “Subscrit, publicat i declarat per la testadora anomenada anteriorment, Whitney E. Houston, com i pel seu codicil al seu últim testament en la nostra presència, a la seva petició, en la seva presència i en presència de cadascú, ha subscrit els nostres noms com a testimonis, aquest dia 14 d'abril [data manuscrita] de l'any dos mil.”

En el text de sortida hi ha un nom (*testatrix*) amb un adjectiu que fa la funció de complement del nom (*above-named*); en la traducció, però, es fa un canvi ja que aquest adjectiu passa a ser un participi (“anomenada”) + un adverbi (“anteriorment”) que fa la mateixa funció de complement del nom. Per tant, és un pas d'adjectiu a adverbi.

6.2.5. La modulació

La modulació és el procediment de caracterització més vaga i alhora un dels que més demostren la capacitat del traductor de separar-se de la forma del text original en fer les seves tries. És una alteració del contingut literal d'un fragment de l'original sense que en canviï el sentit per poder adaptar la traducció a les preferències expressives pròpies de la llengua meta, allò que s'ha anomenat l'"esperit de la llengua". Implica un canvi en el contingut i, per tant, afecta el nivell semàntic. Per exemple, el pas d'una expressió afirmativa a una de negativa.

TS: "Without limiting my Trustees as to occasions upon which payments may be made and without requiring them to make any payment if they deem it inadvisable, [...]"

TA: "Sense limitar els fideïcomissaris quan els pagaments es puguin fer i sense requerir-los que facin qualsevol pagament si ells no ho creuen convenient, [...]"

Aquest seria un exemple de modulació, perquè he substituït l'adjectiu amb valor negatiu *inadvisable* ("desaconsellable") per una frase negativa "ells no ho creuen convenient".

6.2.6. L'equivalència

El procediment de l'equivalència de Vinay i Darbelnet és un cas especial de modulació en el qual les opcions són preexistents en la llengua d'arribada, bé perquè són expressions fixades individuals, bé perquè són fórmules associades a situacions concretes.

Podria ser un exemple el cas de *trust* en anglès i "fideïcomís" en català, i també *trustee* i "fideïcomissari"; o el cas de *remaindermen* amb el seu equivalent en català "nus propietari". Es pot considerar equivalència perquè, tot i que aquestes paraules signifiquen el mateix però en llengües distintes, no tenen res en comú, ja que tampoc presenten la mateixa arrel.

6.2.7. L'adaptació

L'adaptació consisteix a substituir un o més elements del contingut del text original per un altre o altres que garanteixin els efectes pretesos a l'original. Aquest procediment sol emprar-se quan la comprensió plena del text es veu amenaçada pel desconeixement – per part del lector de la traducció – d'aspectes de la cultura original explícits o implícits en el text. Pot ser un procediment d'aplicació puntual en un sol segment del text, com ara substituir un acudit per un altre, si el primer explota un estereotip, un aspecte cultural o un tabú que no existeix en la cultura meta.

En la traducció no apareixen exemples d'adaptació.

6.2.8. L'amplificació i la condensació

L'amplificació, juntament amb la compensació, són dos procediments que Vinay i Darbelnet afegeixen en un capítol separat que tracta qüestions de sintaxi i d'estil.

L'amplificació intenta fer explícits elements conceptuals que eren implícits al text original, bé per raons sintàctiques, bé per raons culturals. El procediment contrari a l'amplificació és la condensació o concentració de significat. De vegades, l'amplificació és necessària per fer aclariments metalingüístics, és a dir, referents a la llengua original. Sovint aquesta informació apareix en forma de nota a peu de pàgina, perquè és un element aliè al text que distrauria el lector si s'hi integrés. Un exemple d'amplificació podria ser el següent:

TS: “[...], in the case of any such person who is younger than twenty-one (21) years of age, whether or not a minor, to a Custodian for such person’s benefit under the Uniform Gifts to Minors Act or Uniform Transfers to Minors Act of any of the following States: [...]”

TA: “[...], en cas que aquesta persona tingui menys de vint-i-un (21) anys, sigui menor o no, tal distribució es farà a un custodi per al benefici de la persona d'acord amb la Uniform Gifts to Minor Act [Llei uniforme de donacions a menors] o Uniform Transfers

to Minors Act [Llei uniforme de transferències a menors] de qualsevol dels Estats següents: [...]”

En aquest cas es tracta d’una amplificació perquè a Espanya no hi ha aquesta llei; per tant, perquè s’entengui bé he fet una traducció en català entre claudàtors del nom de la llei. El *Linguee* dona unes traduccions aproximades però, de totes maneres, si busquem al Google trobarem molts documents que parlen d’aquestes lleis i també posen el nom en castellà. Per tant, a partir de la traducció al castellà en proposo una per al català:

TS: “[...], but rather i give the same to my Trustees to hold in a separate trust for his or her benefit pursuant to Article FOURTH.”

TA: “[...], sinó que ha de passar als meus fideïcomissaris i fideïcomissàries (a partir d’ara, els “fideïcomissaris”) perquè la mantinguin en un fideïcomís a part per al benefici dels hereus segons la quarta clàusula.”

En aquest cas també podem parlar d’amplificació. Aquí és el primer cop que apareix la paraula *trustees* i no ens especifica si són homes o dones; al final del text, però, podem saber que es tracta d’un home i una dona. El que he decidit fer és posar la forma masculina i la femenina el primer cop que surt, i especificar que a partir d’ara en endavant empraré la forma del masculí genèric per referir-me als dos. És pot dir amplificació perquè és un afegit que no sortia al text original.

TS: “To consent to the election by any corporation to be taxes as an “S” corporation under the Internal Revenue Code as it may from time to time exist (or to continue any such election if such election is in effect at the time of my death)”

TA: “Aprovar l’elecció per qualsevol corporació perquè sigui taxada com una *S corporation* [Societat Mercantil de Tractament Fiscal Simplificat] d’acord amb l’*Internal Revenue Code* [Codi de Rendes Internes] que pugui existir ocasionalment (o continuar qualsevol procés d’elecció si aquesta és vigent quan mori)”

En aquest cas potser el lector no entendria del tot el text si deixem “*S corporation*” en anglès com a l’original. El que he optat per fer, perquè aquest sigui més comprensible,

és posar una traducció aproximada entre claudàtors, així el lector se'n podrà fer més una idea de què estem parlant.

6.2.9. La compensació i l'omissió

La compensació implica l'expressió d'elements del contingut o de l'estil en un punt del text diferent d'on apareixien a l'original. Un dels casos més habituals és la traducció de les varietats d'usuari (dialectes geogràfics, històrics o socials), en què és molt difícil la traducció dels trets morfosintàctics i lèxics que els caracteritzen en el mateix segment on apareixien a l'original.

La compensació pot ser, doncs, un procediment complementari al de l'omissió, l'eliminació volguda d'una paraula o seqüència del text original.

TS: “Last Will and Testament of Whitney E. Houston”

TA: “Testament de Whitney E. Houston”

En aquest exemple podem parlar d'omissió, el text original ens diu *last will and testament*, com bé he explicat anteriorment en un altre apartat *will* i *testament* són sinònims. En català s'empra la fórmula “Testament” i no “última voluntat i testament”. És per això que podem parlar d'omissió perquè s'omet una part que sí que apareix al text original, tot i així, es manté el significat de l'original.

7. Conclusions

Com bé he dit al principi, traduir és molt més que el traspàs d'una llengua a una altra i aquest és un fet que he pogut comprovar al llarg d'aquest treball. Abans de començar-lo, havia marcat una sèrie d'objectius per tal d'obtenir un bon resultat final. Aquests objectius eren, primer de tot, assumir un encàrrec de traducció íntegrament, documentar-se i buscar informació sobre els testaments tant als Estats Units com a Espanya i Catalunya; tenir recursos i trobar diccionaris especialitzats i informació adequada per a cada part; elaborar fitxes terminològiques i saber utilitzar el programa Multiterm; tenir capacitat de decisió davant els problemes que puguin sorgir i la tria de sinònims i conèixer una mica més aquest àmbit, així com també totes les característiques que comporta el llenguatge jurídic.

Avui en dia és fàcil trobar gairebé tota la informació que volem gràcies a Internet, la informació abunda i és per això que hem de saber seleccionar unes fonts fiables. Pel que fa a la recerca de documentació i informació sobre els testaments penso que he assolit els objectius proposats ja que he pogut observar les diferències que hi ha entre el Dret Civil a Espanya i el *Common Law* a Anglaterra i als Estats Units; tot i així amb el que m'he centrat ha estat amb l'Estat de Nova Jersey i amb Catalunya. El que m'ha sorprès és la quantitat d'informació en línia que es pot trobar sobre els testaments a l'Estat de Nova Jersey; la informació més útil i fiable és la pàgina web Onecle on apareixen els Estatuts de Nova Jersey, que és bàsicament en el que m'he basat per fer una petita introducció al marc teòric. També he de dir que la informació sobre els testaments a Espanya i Catalunya no és difícil de trobar. A la pàgina web de l'Obra Social "la Caixa" podem trobar informació útil de la llegítima als diferents llocs d'Espanya i a la pàgina web de la Generalitat de Catalunya podem trobar diferents apartats on es parla dels testaments concretament a Catalunya.

Al llarg d'aquests anys he anat guanyant pràctica a l'hora de traduir i he après a resoldre els problemes que se'm plantejaven; per fer-ho, calen bons diccionaris i, en aquest cas, diccionaris especialitzats en l'àmbit jurídic. Aquest és un objectiu que he assolit satisfactòriament ja que amb l'ajuda de diccionaris i glossaris (com el Centre de Terminologia TERMCAT, el *Diccionari de Dret Civil*, el *Diccionari Jurídic Català*, el

Linguee o el *Law Dictionary*) he estat capaç de trobar un equivalent en la llengua d'arribada per tal de fer una traducció fidel al text original.

Com ja he anomenat anteriorment he elaborat un glossari terminològic amb els 50 termes més característics dels testaments que apareixen a la traducció, el qual adjunto als annexos. Amb el tutor vam pensar que estaria bé fer un recull de termes d'aquest àmbit, de manera que així em podria ajudar amb la traducció d'aquest treball i també em serviria per a futures traduccions. Per fer aquest buidatge terminològic he elaborat fitxes amb el programa Multiterm; en aquestes fitxes hi consta la categoria gramatical, el gènere, la definició i el context de cada paraula. Per trobar una bona traducció i definició he consultat diferents diccionaris i glossaris especialitzats d'aquest àmbit, els quals esmento a la bibliografia.

Pel que fa al procés de traducció, el que m'ha sorprès del text original ha estat la complexitat que tenen aquests tipus de documents. Una de les dificultats a l'hora de traduir aquest testament ha estat l'estructura sintàctica de les frases; hi ha pocs signes de puntuació i això fa que les frases siguin molt llargues amb molta informació important. Una altra dificultat ha estat el lèxic, els textos jurídics presenten un lèxic que, a vegades, ens pot resultar complex si no hi estem familiaritzats; per això és de gran ajuda buscar textos paral·lels, diccionaris especialitzats i fòrums (alguns dels textos paral·lels que he buscat els adjunto als annexos). Per fer una traducció fidel a l'original, he hagut de reformular algunes parts i puntuar el text perquè sigui més clar i entenedor. Davant els referents culturals he mantingut l'original en anglès i he optat per fer-ne una traducció aproximada o una petita explicació entre parèntesis, d'aquesta manera s'aproxima més el text al lector català. Estic satisfeta amb la feina que he fet perquè he adaptat el text original al català de tal manera que sigui una mica més comprensible i fàcil per al lector.

Pel que fa a l'anàlisi de traducció hi ha dos apartats: "Criteris Lingüístics" i "Procediments de traducció". A Internet hi ha molts de documents sobre el llenguatge jurídic en català i les seves característiques, en són alguns exemples els *Criteris Lingüístics* (2012) del Departament de Justícia i el *Curs de Llenguatge Jurídic* (2008), ambdós de la Generalitat de Catalunya. En el primer apartat de l'anàlisi he comentat diferents aspectes lingüístics, com són: l'oració, el sintagma nominal, la seqüència verbal, els elements de connexió textual, les expressions fixades i el lèxic. A partir de tots aquests apartats amb la referència corresponent he pogut veure i analitzar més de

prop les característiques del llenguatge jurídic, tant de l'anglès com del català. La recerca de referències i informació adequada, m'ha servit de base a l'hora d'argumentar les meves decisions correctament i poder veure la traducció des de diferents punts de vista.

És important parlar també de l'especificitat de la traducció jurídica. Pel que he vist en l'elaboració d'aquest treball, la traducció jurídica té una gran complexitat i requereix responsabilitat i precisió; per això, el traductor jurídic ha d'adquirir unes bones competències per tal de fer la feina correctament. El traductor jurídic ha de tenir una organització conceptual de l'àrea, és a dir, ha de saber fer les recerques corresponents per tenir uns coneixements previs de l'àmbit que s'ha de traduir; ha de tenir nocions de terminologia per fer una bona traducció, ja que el llenguatge jurídic té un lèxic específic; ha de tenir capacitat de decisió davant de problemes de traducció i capacitat de posicionament davant diferents opcions de traducció; ha de tenir coneixement i accés als recursos així com capacitat per analitzar-los i saber si són fiables o no; i ha de tenir capacitat d'actuació davant de problemes i imprevistos.

Finalment, després de tots aquests mesos de feina he pogut comprovar la dificultat que aquests tipus de textos comporta i penso que he assolit els objectius proposats. Aquest treball ha requerit una gran responsabilitat, ja que he hagut d'organitzar bé la feina per poder fer cada apartat correctament. He tingut accés als recursos necessaris per a l'elaboració completa del treball i he sabut trobar la documentació adequada per a cada fase. En aquest treball he posat en pràctica tots els coneixements adquirits al llarg d'aquests quatre anys (procediments de traducció, capacitat de decisió, llenguatge jurídic, etc.) i he pogut comprovar que no és fàcil per a un traductor argumentar el perquè de les seves decisions, ja que s'ha de saber trobar la informació i les referències adequades. Durant la carrera he vist molts tipus de documents jurídics en les diferents assignatures que he cursat, he fet moltes traduccions i treballs, però mai havia fet un treball d'aquesta magnitud i al principi no sabia ben bé a què m'enfrontava; finalment ara puc dir que he après molt fent aquest treball i que m'ha aportat moltes coses positives que em seran útils en un futur.

8. Bibliografia

- AGÈNCIA TRIBUTÀRIA DE CATALUNYA, ÀREA D'ESTUDIS I ASSISTÈNCIA. *Supòsit 3* [en línia]. Barcelona: Generalitat de Catalunya. <<http://www20.gencat.cat/docs/e-tributs/Documents/Documents%20ISD/EXEMPLE3ISD..pdf>> [Consulta: 03/05/2013].
- AGUILAR BENÍTEZ DE LUGO, Mariano i Hilda AGUILAR GRIEDER. “Orden público y sucesiones (I)”. *Boletín del Ministerio de Justicia*, 1 de març de 2005, núm. 1984, p. 7 – 36.
- AINAUD, Jordi, Anna ESPUNYA i Dídac PUJOL. *Manual de traducció anglès-català*. Vic: Eumo Editorial, 2010.
- ALCARAZ VARÓ, Enrique, Miguel Ángel CAMPOS PARDILLOS i Cynthia MIGUÉLEZ. *El inglés jurídico norteamericano*. Barcelona: Editorial Ariel, 2007.
- ALCARAZ VARÓ, Enrique. *El inglés jurídico*. Barcelona: Editorial Ariel, 2007.
- BORJA ALBI, Anabel. Es posible traducir realidades jurídicas? Restricciones y prioridades en la traducción de documentos de sucesiones británicas al español». A: E. MONZÓ Y A. BORJA ALBI (ed.). *La traducción y la interpretación en las relaciones jurídicas internacionales*. Castelló de la Plana: Publicacions de la Universitat Jaume I, 2005.
- Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya* [en línia]. <<http://www.parlament.cat/activitat/bopc/08b033.pdf>> [Consulta: 03/05/2013].
- C. LANE, Blair. “Wills and probate”. *Cherry Hill NJ Attorney – Philadelphia PA Lawyer – Blair C. Lane, Sr.* [en línia]. Nova Jersey: GetLegal.com, 2012. <<http://www.njattorneyatlaw.com/wills-and-probate/>> [Consulta: 03/04/2013].
- COROMINA, Eusebi. *Manual de redacció i estil*. Vic: Eumo, 2008.

DEPARTAMENT DE JUSTÍCIA DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA. *Criteris lingüístics* [en línia].

Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Justícia, 2013.

<http://www20.gencat.cat/docs/Justicia/Documents/ARXIUS/doc_28590133_1.pdf>

[Consulta: 15/04/2013].

----- “Herència i Testament”. *Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya* [en línia]. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Justícia.

<<http://tinyurl.com/d2oqur4>> [Consulta: 24/09/2012].

----- *Tractaments protocol·laris* [en línia]. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Justícia.

<http://www20.gencat.cat/docs/Justicia/Documents/ARXIUS/doc_24132780_1.pdf>

[Consulta: 9/04/2013].

DEPARTAMENT DE JUSTÍCIA TERMCAT, CENTRE DE TERMINOLOGIA. *Diccionari de Dret Civil* [en línia]. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Justícia; TERMCAT, Centre de Terminologia, 2005.

<http://www20.gencat.cat/docs/Justicia/Documents/ARXIUS/doc_27871224_1.pdf>

[Consulta: 15/04/2013].

DEPARTAMENT DE JUSTÍCIA. *Curs de Llenguatge Jurídic* [en línia]. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Justícia, 2008. <<http://tinyurl.com/qlfr65>> [Consulta: 15/04/2013].

DIRECCIÓ GENERAL DE POLÍTICA LINGÜÍSTICA. *Guia d'usos no sexistes de la llengua en els textos de l'Administració de la Generalitat de Catalunya* [en línia]. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura, 2011. <http://www20.gencat.cat/docs/Llengcat/Documents/Publicacions/Altres/Arxius/Guiaus_onsosexistes.pdf> [Consulta: 02/04/2013].

Encyclopedia Encydia [en línia]. <http://ca.encydia.com/es/Nuda_propietat> [Consulta: 24/05/2013].

ESTAÑOL I CORNELLA, Josep. “Testament”. *Notaria Estañol Andorra* [en línia]. Andorra la Vella: Notaria Estañol. <<http://tinyurl.com/9ysv5bw>> [Consulta: 24/09/2012].

FERNÁNDEZ LÓPEZ, Justo. “Locuciones latinas en materia jurídica”. *Hispanoteca: Lengua y cultura hispanas* [en línia]. Innsbruck: Impressum, 1999 – 2013. <<http://www.hispanoteca.eu/Vokabular/Locuciones%20latinas%20E-N.htm>> [Consulta: 10/04/2013].

FINDAID. “UGMA & UTMA Custodial Accounts”. *The Smart Student Guide to Financial AID* [en línia]. FindAid Page, 2013. <<http://www.finaid.org/savings/ugma.phtml>> [Consulta: 24/04/2013].

FUNDACIÓ ENLLAÇ: *Preveu el teu futur* [en línia]. Barcelona: Fundació Enllaç, 2010. <http://www.fundacioenllac.cat/documents/enllac_guia.pdf> [Consulta: 03/05/2013].

GARBER, Julie. “Understanding Death, Estate, and Inheritance Taxes”, *Wills & Estate Planning* [en línia]. About.com, 2013. <<http://wills.about.com/od/understandingestatetaxes/tp/estateinheritancedeath.htm>> [Consulta: 24/04/2013].

GESTIÓ I SERVEIS FUNERARIS. *Com fer testament i el poc que costa* [en línia]. Bellpuig: Gestió i Serveis Funeraris. <<http://www.galeon.com/serviciosfuneraria/testament/>> [Consulta: 24/09/2012].

GRAELLS COSTA, Jordi; ROMAGOSA HUGUET, Mercè; VILARÓ CASALINAS, Francesc; XIRINACHS CODINA, Marta. *Criteris de traducció de noms, denominacions i topònims*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura, 1999.

GRAMATICAS.NET. “Ejemplos de adverbios conectores”. *GRAMÁTICAS* [en línia]. <<http://www.gramaticas.net/2012/08/ejemplos-de-adverbios-conectores.html>> [Consulta: 10/04/2013].

Gran Enciclopèdia Catalana [en línia]. Barcelona: Grup Enciclopèdia Catalana. <<http://www.enciclopedia.cat/>>

IL·LUSTRE COL·LEGI D'ADVOCATS DE BARCELONA. *50 documents jurídics en català*. Barcelona: Il·lustre Col·legi d'Advocats, 2002.

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS I SOCIETAT CATALANA D'ESTUDIS JURÍDICS. *Diccionari Jurídic Català* [en línia]. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 2010.
<<http://cit.iec.cat/DJC/default.asp?opcio=5>> [Consulta: 15/04/2013].

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS. *Diccionari de la llengua catalana* [en línia]. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 2007 – 2013 <<http://dlc.iec.cat/index.html>> [Consulta: 15/04/2013].

Law Dictionary [en línia]. Nova York: ALM, 2013 <<http://dictionary.law.com/>> [Consulta: 02/05/2013].

LEGALZOOM. “New Jersey Wills”. *LegalZoom: Online Legal Document Services* [en línia]. Glendale: LegalZoom.com, Inc. <<http://www.legalzoom.com/wills-state-requirements/new-jersey-will.html>> [Consulta: 02/04/2013].

LIVING TRUST NETWORK. “Last will and testament of John B. Sample”. *Living Trust Network: The Estate Planning Portal for Individuals and Families* [en línia]. Living Trust Network, 2005 – 2013. <<http://livingtrustnetwork.com/estate-planning-center/last-will-and-testament/sample-wills/simple-will-1.html>> [Consulta: 24/03/2013].

----- “Last will and testaments” [en línia]. Living trust Network, 2005 – 2013. <<http://livingtrustnetwork.com/estate-planning-center/last-will-and-testament.html>> [Consulta: 02/04/2013].

Macmillan Dictionary [en línia]. Londres: Macmillan Publishers, 2009 – 2013. <<http://www.macmillandictionary.com/privacy.html>> [Consulta: 02/02/2013].

MALUQUER DE MOTES BERNET, Carlos J. *Dret Civil*. Barcelona: Edicions de la Universitat Oberta de Catalunya, 1997.

OBRA SOCIAL “LA CAIXA”. *El testament* [en línia]. Barcelona: Caixa d’Estalvis i Pensions de Barcelona. <<http://tinyurl.com/bl8lsv7>> [Consulta: 03/05/2013].

----- *L’Herència* [en línia]. Barcelona: Caixa d’Estalvis i Pensions de Barcelona. <<http://tinyurl.com/8us9c4q>> [Consulta: 24/09/2012].

ONECLE. “New Jersey Statutes”. *Law and Legal Research* [en línia]. <<http://law.onecle.com/new-jersey/>> [Consulta: 02/04/2013].

PLATAFORMA PER LA LLENGUA. *Testament amb llegat de diners i usdefruit de la resta de béns a favor del cònjuge i clàusula d’hereus a favor dels fills* [en línia]. Barcelona: Plataforma per la Llengua, 2008. <https://www.plataforma-llengua.cat/eines/llicitat_documents> [Consulta: 10/04/2013].

STORCH DE GRACIA Y ASENSIO, Dr. José. “Código Civil Español”. *Programa de la Asignatura de Derecho Civil IV (Derecho de Familia y Sucesiones)* [en línia]. Madrid: Departamento de Derecho Civil, Facultad de Derecho, U.C.M. <<http://pendientedemigracion.ucm.es/info/civil/jgstorch/leyes/ccivil.htm>> [Consulta: 25/04/2013].

The Free Dictionary [en línia]. <<http://www.thefreedictionary.com/>> [Consulta: 02/05/2013].

The translation workplace [en línia]. ProZ.com, 1999 – 2013. <<http://www.proz.com/>>

USLEGAL. *Legal Definitions & Legal Terms Dictionary* [en línia]. USLegal, 2001 – 2013. <<http://definitions.uslegal.com/>> [Consulta: 02/05/2013].

9. Annex

9.1. Fitxes terminològiques

Primer de tot, però, posaré a què equivalen les sigles que he emprat en aquest apartat.

Diccionaris consultats:

TERMCAT: Termcat, en línia: <http://termcat.cat/>

DIEC: Diccionari Institut d'Estudis Catalans, en línia: <http://dlc.iec.cat/>

MMD: Macmillan Dictionary, en línia: <http://www.macmillandictionary.com>

DJC: Diccionari Jurídic Català, en línia: <http://cit.iec.cat/DJC/default.asp>

DL: Law Dictionary, en línia: <http://dictionary.law.com/Default.aspx?selected=224>

DDC: Diccionari de Dret Civil, en línia:
http://www20.gencat.cat/docs/Justicia/Documents/ARXIUS/doc_27871224_1.pdf

TFD: The Free Dictionary, en línia: <http://www.thefreedictionary.com/spouse>

DUSL: USLegal, en línia: <http://definitions.uslegal.com>

Pàgines emprades per al context i textos paral·lels:

TP1: Text paral·lel 1, document de www.plataforma-llengua.cat, *Testament amb llegat de diners i usdefruit de la resta de béns a favor del cònjuge i clàusula d'hereus a favor dels fills.*

TP2: Text paral·lel 2, document de <http://tinyurl.com/bzjx3j9>, *D'un vidu amb fills menors d'edat.*

TP3: Text paral·lel 3, document de <http://tinyurl.com/bzjx3j9>, *D'un home casat, amb fills.*

TP4: Text paral·lel 5, document de <http://tinyurl.com/bzjx3j9>, *D'un home casat i sense descendència.*

TP5: Text paral·lel 6, document de <http://tinyurl.com/bzjx3j9>, *Testament d'una vídua amb fills i néts orfes.*

PW1: Pàgina web 1, <http://www20.gencat.cat/docs/e-tributs/Documents/Documents%20ISD/EXEMPLE3ISD..pdf>, Agència Tributària de Catalunya, Àrea d'Estudis i Assistència, Supòsit 3.

PW2: Pàgina web 2, <http://www.parlament.cat/activitat/bopc/08b033.pdf>, *Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya, 2007.*

PW3: <http://libros-revistas-derecho.vlex.es/vid/ressenya-principals-ncies-tribunal-suprem-348646078>, *Ressenyes de les principals sentències del Tribunal Suprem, Successió hereditària.*

PW4:
http://obrasocial.lacaixa.es/StaticFiles/StaticFiles/2243d6bfe9559110VgnVCM200000128cf10aRCRD/ca/14_EL_TESTAMENT.pdf, *El Testament.*

PW5: Pàgina web 5, document de http://www.fundacioenllac.cat/documents/enllac_guia.pdf.

Entry Number 31
status acabat
autor RBC
àrea temàtica Dret civil: el testament

English

administer

categoria gram. v tr
definició Particularly, to manage the affairs of the estate of a person who has died under supervision of the local court.
origen definició DL
context [...] and provided futher that all property payable pursuant to this paragraph to a person who is the Beneficiary of a trust under this Will which is then in existence shall, irrespective of the age of such person, be added in its entirety to the principal thereof to be administered therewith and shall not be paid to him or her outright.
origen del context TO

Català

administrar

categoria gram. v tr
definició Tenir cura dels béns propis o dels d'una altra persona.
origen definició TERMCAT
context Disposa que mentre el menor dels seus néts, dins cada grup, no arribi a la major edat, administrin els béns que corresponguin als germans Boixeda i Reixac [...]
origen del context TP5

Entry Number 24

status acabat
autor RBC
àrea temàtica Dret civil: el testament

English

advisable

categoria gram. adj
definició If something is advisable, it is a good idea to do it, especially in order to avoid problems.
origen definició MMD
context My Trustees may, at any time or from time to time, pay to the Beneficiary, or apply for his or her benefit, upon such occasions as my Trustees in their sole discretion shall deem advisable [...]
origen del context TO

Català

convenient

categoria gram. adj
definició Que convé, que és útil i oportú.
origen definició DIEC
context També podran exercir, sobre els béns i drets així adquirits, tota mena d'actes d'administració i de domini i destinar la totalitat de les rendes, o la part que en lli creguin convenient, a la subsistència i educació dels néts que formen el grup.
origen del context TP5

Entry Number 27
status acabat
autor RBC
àrea temàtica Dret civil: el testament

English

ancestor

categoria gram. n
definició Someone who is related to you who lived a long time ago.
origen definició MMD
context [...] the State in which any ancestor, sibling, uncle or aunt of such person resides.
origen del context TO

Català

ascendent

categoria gram. m i f
definició Individu que forma part d'una ascendència.
origen definició TERMCAT
context El testador pot instituir hereu el descendent que el seu cònjuge supervivent o convivent en unió estable elegeixi entre els fills comuns i llurs descendents, encara que visqui el seu ascendent, o pot instituir-los en les parts iguals o desiguals que el cònjuge supervivent o el convivent estimi convenient.
origen del context PW2

Entry Number 47
status acabat
autor RBC
àrea temàtica testaments

English

assessment

categoria gram. n
definició A valuation set on taxable property, income, etc.
origen definició TFD
context [...] to redeem from foreclosure under any such mortgage, as well as to protect any such property against nonpayment of taxes, assessments or other liens [...]
origen del context TO

Català

taxa

categoria gram. f
definició Preu, import, mesura o percentatge en què s'ha taxat alguna cosa. La taxa de l'impost.
origen definició DJC
context Així mateix es clarifiquen de manera més precisa les administracions que perceben la taxa per evitar situacions de doble tributació.
origen del context PW2

Entry Number 40
status acabat
autor RBC
àrea temàtica testaments

English

authorize

categoria gram. v tr
definició To officially empower someone to act.
origen definició DL
context I authorize my fiduciaries to retain the shares thereof or interest therein for as long as they deem it to be in the best interests of my estate or the trusts held under this Will [...]
origen del context DL

Català

autoritzar

categoria gram. v tr
definició Donar (a algú) dret o facultat de fer alguna cosa.
origen definició DJC
context El fideïcomitent pot autoritzar el fiduciari per a alienar i gravar, per actes entre vius i en concepte de lliures o de lliures de fideïcomís, tots o alguns dels béns fideïcomesos.
origen del context PW2

Entry Number 6
status acabat
autor RBC
àrea temàtica Dret civil: el testament

English

beneficiary

categoria gram. n
definició

A broad definition for any person or entity (like a charity) who is to receive assets or profits from an estate, a trust, an insurance policy or any instrument in which there is distribution.

origen definició DL
context

The following are the terms of the separate trusts for the respective benefit of any child or more remote descendant of mine who is younger than thirty years of age, each of whom is hereinafter referred to as the "Beneficiary" of his or her separate trust.

origen del context TO

Català

beneficiari -ària

categoria gram. m i f
definició

Persona que frueix d'un benefici, que rep en do una cosa.

origen definició DIEC
context

El patrimoni preexistent del beneficiari és superior a 402.700,00 euros i inferior a 2.007.400 euros.

origen del context PW1

Entry Number 3
status acabat
autor RBC
àrea temàtica Dret civil: el testament

English

codicil

categoria gram. n

definició A written amendment to a person's will, which must be dated, signed and witnessed just as a will would be, and must make some reference to the will it amends. A codicil can add to, subtract from or modify the terms of the original will. When the person dies, both the original will and the codicil are submitted for approval by the court (probate) and form the basis for administration of the estate and distribution of the belongings of the writer.

origen definició DL

context I, WHITNEY E. HOUSTON, residing in the State of New Jersey, declare this to be my Last Will and Testament and revoke all my prior wills and codicils.

origen del context TO

Català

codicil

categoria gram. m

definició Negoci jurídic d'origen romà pel qual es poden ordenar disposicions mortis causa sense instituir hereu.

origen definició DJC

context Els fideïcomisos poden ésser ordenats en pacte successori, en testament, en codicil i en donació entre vius o per causa de mort.

origen del context PW2

Entry Number 12
status acabat
autor RBC
àrea temàtica Dret civil: el testament

English

creditor

categoria gram. n
definició A person or entity to whom a debt is owed.
origen definició DL
context No income or principal or any part thereof shall be liable to any claim of any creditor of any beneficiary.
origen del context TO

Català

creditor -a

categoria gram. m i f
definició Persona que pot reclamar el compliment d'una obligació o la satisfacció d'un deute del causant o de la successió.
origen definició TERMCAT
context L'acció de nul·litat és transmissible als hereus, però no pot ésser exercida pels creditors de l'herència.
origen del context PW2

Entry Number 30
status acabat
autor RBC
àrea temàtica Dret civil: el testament

English

custodian

categoria gram. m i f
definició One that has charge of something; a caretaker.
origen definició TFD
context To employ and to pay the compensation of such agents, accountants, custodians, experts and counsel, legal or investment [...]
origen del context TO

Català

custodi -òdia

categoria gram. m i f
definició Que custodia.
origen definició DIEC
context Mentrestant i de manera periòdica proveirà de fons els custodis dels fills del testador perquè puguin subvenir a llur manutenció i estudis.
origen del context TP2

Entry Number 22
status acabat
autor RBC
àrea temàtica Dret civil: el testament

English

death

categoria gram. n
definició The state of being dead.
origen definició MMD
context The State in which I am a resident at my death
[...]
origen del context TO

Català

mort

categoria gram. f
definició Fi de la vida que determina l'extinció de la personalitat civil.
origen definició DDC
context Llega als fills Feliu i Joan la llegítima que els correspongui i salva expressament qualsevol altre dret de llegítima que pugui existir a la seva mort.
origen del context TP3

Entry Number 25
status acabat
autor RBC
àrea temàtica Dret civil: el testament

English

distribution

categoria gram. n
definició The act of dividing up the assets of an estate or trust, or paying out profits or assets of a corporation or business according to the ownership percentages.

origen definició LD
context My Trustees shall make the following distribution of principal to the Beneficiary from his or her separate trust.

origen del context TO

Català

distribució

categoria gram. f
definició Acció de distribuir; l'efecte.

origen definició DIEC
context També són nuls els testaments que no contenen institució d'hereu, llevat que continguin nomenament de marmessor universal o siguin atorgats per persona subjecta al Dret de Tortosa amb distribució de tota l'herència.

origen del context PW2

Entry Number 4
status acabat
autor RBC
àrea temàtica Dret civil: el testament

English

estate

categoria gram. n

definició

Commonly, all the possessions of one who has died and are subject to probate (administration supervised by the court) and distribution to heirs and beneficiaries, all the possessions which a guardian manages for a ward (young person requiring protection and administration of affairs), or assets a conservator manages for a conservatee (a person whose physical or mental lack of competence requires administration of his/her affairs).

origen definició

DL

context

I direct that my funeral and cemetery expenses, the expenses of my last illness, all expenses of administration of my estate and all my debts that are just and not barred by time be paid by my Executors from my residuary estate.

origen del context TO

Català

patrimoni

categoria gram. m

definició

Béns que una persona hereta dels seus ascendents.

origen definició

DIEC

context

I només per al cas que els hereus no arribessin a un acord directe pel que fa al repartiment del patrimoni heretat, i a fi d'evitar tota intervenció judicial, nomena marmessor i comptador partidador, amb totes les facultats legals [...]

origen del context TP2

Entry Number 5
status acabat
autor RBC
àrea temàtica Dret civil: el testament

English

executor
categoria gram. n
definició The person appointed to administer the estate of a person who has died leaving a will which nominates that person.
origen definició DL
context I direct that my funeral and cemetery expenses, the expenses of my last illness, all expenses of administration of my estate and all my debts that are just and not barred by time be paid by my Executors from my residuary estate.
origen del context TO

Català

marmessor -a
categoria gram. m i f
definició Persona nomenada pel testador o l'heretant, en testament, codicil o heretament, perquè tingui cura de complir i executar totalment o parcialment la seva darrera voluntat.
origen definició TERMCAT
context I només per al cas que els hereus no arribessin a un acord directe pel que fa al repartiment del patrimoni heretat, i a fi d'evitar tota intervenció judicial, nomena marmessor i comptador partidador, amb totes les facultats legals, el senyor [...]
origen del context TP2

Entry Number 35
status acabat
autor RBC
àrea temàtica Dret civil: el testament

English

expense

categoria gram. n

definició In business accounting and business taxation, any current cost of operation, such as rent, utilities and payroll, as distinguished from capital expenditure for long-term property and equipment.

origen definició DL

context To claim administration and other expenses and losses as deductions either in income tax returns of my estate and/or in any estate tax return [...]

origen del context TO

Català

despesa

categoria gram. f

definició Sortida de diner motivada per l'adquisició d'un bé, un servei o un endeutament, que no pressuposa el fet d'haver-se pagat.

origen definició TERMCAT

context Les despeses pel compliment del llegat són a càrrec del gravat.

origen del context PW2

Entry Number 38
 status acabat
 autor RBC
 àrea temàtica testaments

English

fiduciary

categoria gram. n
 definició

A person (or a business like a bank or stock brokerage) who has the power and obligation to act for another (often called the beneficiary) under circumstances which require total trust, good faith and honesty.

origen definició DL
 context

In addition to the powers and discretion conferred upon my fiduciaries by Article NINTH, as to each and any corporation, partnership or other business entity, public or private [...]

origen del context TO
 nota

The most common is a trustee of a trust, but fiduciaries can include business advisers, attorneys, guardians, administrators of estates, real estate agents, bankers, stockbrokers, title companies or anyone who undertakes to assist someone who places complete confidence and trust in that person or company. Characteristically, the fiduciary has greater knowledge and expertise about the matters being handled. A fiduciary is held to a standard of conduct and trust above that of a stranger or of a casual business person.

Català

fiduciari -ària

categoria gram. m i f
 definició

Hereu o legatari que ha de conservar i transmetre al fideïcomissari els béns rebuts en fideïcomís.

origen definició DDC
 context

En cas que l'hereu fiduciari no hagi detret la quarta trebel·liànica que li pugui correspondre, disposa d'un termini de quatre anys per a fer-ho a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

origen del context PW2

Entry Number 19
status acabat
autor RBC
àrea temàtica Dret civil: el testament

English

guardian

categoria gram. n
definició

A person who has been appointed by a judge to take care of a minor child or incompetent adult (both called "ward") personally and/or manage that person's affairs.

origen definició DL
context

Distribution of any property under this Will to a person who is a minor or who is under some other legal disability may be made by my Executors and Trustees directly to such person or to any one with whom such person resides or, in the sole discretion of my Executors and Trustees, may be made to such person's parent or spouse or Guardian, Conservator or Committee in whatever jurisdiction appointed [...]

origen del context TO

Català

tutor -a

categoria gram. m i f
definició

Persona en qui recau l'exercici de la tutela.

origen definició DDC

context

Com a tutor, el seu germà gran, Antoni Tarruella i Blasi, veí d'aquesta ciutat.

origen del context TP2

Entry Number 10
status acabat
autor RBC
àrea temàtica Dret civil: el testament

English

income

categoria gram. n
definició Money, goods or other economic benefit received.

origen definició DL

context Upon the Beneficiary's death, the separate trust held for the Beneficiary shall terminate and my Trustees shall pay the remaining principal, together with all accrued and undistributed income [...]

origen del context TO

Català

ingrés

categoria gram. m
definició Entrada de diner en efectiu, xecs, etc.

origen definició DIEC

context Al document d'autotutela podem preveure una remuneració per a la persona que ens tuteli, com, per exemple, el 15% dels propis ingressos mentre duri la tutela. També podem anomenar persones o entitats substituïdes a les nomenades, en cas que les primeres hagin mort.

origen del context PW5

Entry Number 18
status acabat
autor RBC
àrea temàtica Dret civil: el testament

English

inheritance

categoria gram. n
definició

Whatever one receives upon the death of a relative due to the laws of descent and distribution, when there is no will. However, inheritance has come to mean anything received from the estate of a person who has died, whether by the laws of descent or as a beneficiary of a will or trust.

origen definició DL
context

I direct that there shall be no apportionment of any estate, inheritance, transfer, succession, legacy or other death taxes levied or assessed by reason of my death by any governmental authority [...]

origen del context TO

Català

herència

categoria gram. f
definició

Conjunt de drets, béns i obligacions del causant que no s'extingeixen per la mort i que es transmeten a l'hereu.

origen definició DDC
context

Per tant, crida els fills a l'herència per parts iguals amb la substitució vulgar esmentada, i els nomena hereus universals i lliures, però amb la modalitat que deriva de la clàusula anterior.

origen del context TP2

Entry Number 11
status acabat
autor RBC
àrea temàtica Dret civil: el testament

English

intestate

categoria gram. adj
definició Referring to a situation where a person dies without leaving a valid will. This usually is voiced as "he died intestate," "intestate estate," or "intestate succession."
origen definició DL
context Upon the Beneficiary's death, the separate trust held for the Beneficiary shall terminate and my Trustees shall pay the remaining principal, together with all accrued and undistributed income, to the same persons, and in the same proportions, as would have inherited such property from me had I then died intestate [...]
origen del context TO

Català

intestat -ada

categoria gram. adj
definició Sense testament o amb un testament que esdevé nul.
origen definició DDC
context Han publicat la resolució relativa a l'herència intestada del teu pare.
origen del context DJC

Entry Number 36
status acabat
autor RBC
àrea temàtica Dret civil: el testament

English

invest

categoria gram. v tr

definició To put money into a business or buy property or securities for the purpose of eventually obtaining a profit. This is distinguished from a gift or a loan made merely to accommodate a friend or taking a complete gamble.

origen definició DL

context To invest, reinvest, exchange and carry on any business conducted by me or in which I may be interested as a shareholder, partner or otherwise, for any period of time; to sell or liquidate the same; or to incorporate any such business.

origen del context TO

Català

invertir

categoria gram. v tr

definició Esmerçar (diners) en béns no fungibles, especialment els dedicats a la producció.

origen definició DIEC

context [...] així com invertir el producte obtingut i el sobrant de l'administració en la forma que creguin més avantatjosa per als citats néts i hereus de la testadora.

origen del context TP5

Entry Number 17
status acabat
autor RBC
àrea temàtica Dret civil: el testament

English

issue

categoria gram. n
definició

A person's children or other lineal descendants such as grandchildren and great-grandchildren. It does not mean all heirs, but only the direct bloodline. Occasionally, there is a problem in determining whether a writer of a will or deed meant issue to include descendants beyond his or her immediate children. While a child or children are alive, issue refers only to them, but if they are deceased then it will apply to the next living generation unless there is language in the document which shows it specifically does not apply to them.

origen definició
context

DL
Whenever used in this Will, the word "issue" shall include, for all purposes, persons attaining that status by formal adoption, it being my intention to expressly include any extension of the line of descent by means of adoption.

origen del context TO

Català

descendent

categoria gram. m i f
definició

Parent en la línia descendent que segueix en la successió genealògica.

origen definició
context

DDC
Però si el premort no tenia descendents, la seva part acreixerà la dels fills que em sobrevisquin.

origen del context TP3

Entry Number 23
status acabat
autor RBC
àrea temàtica Dret civil: el testament

English

judgment

categoria gram. n
definició An opinion that you have after thinking carefully about something.
origen definició MMD
context [...] in the judgment of my Trustees [...]
origen del context TO

Català

judici

categoria gram. m
definició Capacitat d'avaluar una situació correctament i d'actuar de manera adequada en aquesta situació.
origen definició TERMCAT
context A judici meu té la capacitat legal necessària per a atorgar testament i ho fa amb les següents clàusules.
origen del context TP3

Entry Number 14
status acabat
autor RBC
àrea temàtica Dret civil: el testament

English

last will

categoria gram. n
definició

A fancy and redundant way of saying "will." Lawyers and clients like the formal resonance of the language. Will and testament mean the same thing. A document will be the "last" will if the maker of it dies before writing another one.

origen definició
context

DL
I, WHITNEY E. HOUSTON, residing in the State of New Jersey, declare this to be my Last Will and Testament and revoke all my prior wills and codicils.

origen del context TO

Català

última voluntat

categoria gram. f
definició

Disposició que fa una persona per a després de la seva mort en relació amb els seus béns o les seves relacions jurídiques personals i familiars.

origen definició
context

TERMCAT
I disposa la seva última voluntat en els següents termes.

origen del context TP4

Entry Number 34
status acabat
autor RBC
àrea temàtica Dret civil: el testament

English

legacy

categoria gram. n

definició A gift of personal property or money to a beneficiary (legatee) of a will. While technically legacy does not include real property (which is a "devise"), legacy usually refers to any gift from the estate of one who has died. It is synonymous with the word "bequest."

origen definició DL

context To satisfy any legacy hereunder, whether such legacy be general, pecuniary, residuary [...]

origen del context TO

Català

llegat

categoria gram. m

definició Disposició per causa de mort que implica una adquisició de béns a títol particular.

origen definició TERMCAT

context Per tant, si el testador té fills, els crida expressament a l'herència i per parts iguals entre ells, si eren més d'un, sempre amb obligació de respectar els llegats d'usdefruit i de diner que estableix a continuació.

origen del context TP4

Entry Number 33
status acabat
autor RBC
àrea temàtica Dret civil: el testament

English

legal

categoria gram. adj
definició According to law, not in violation of law or anything related to the law.
origen definició DL
context Distribution of any property under this Will to a person who is a minor or who is under some other legal disability may be made by my Executors and trustees directly to such person [...]
origen del context TO

Català

legal

categoria gram. adj
definició Que és conforme a la llei.
origen definició DJC
context De la coneixença de la testadora, de l'observança de totes les formalitats legals i del contingut d'aquest instrument públic, estès en dos plecs de paper timbrat de classe com a notari autoritzant EN DONO FE.
origen del context TP5

Entry Number 42
status acabat
autor RBC
àrea temàtica testaments

English

liability

categoria gram. n
definició

Legal responsibility for one's acts or omissions.

origen definició DL
context

[...] without liability or responsibility for any loss resulting from the exercise of the powers hereby granted, or they may delegate their managerial authority to others, whether by means of employment agreements or other arrangements [...]

origen del context TO

Català

obligació

definició

Situació jurídica en què una persona té un dret que li permet d'exigir d'una altra persona una determinada conducta de contingut patrimonial, consistent a fer, deixar de fer o lliurar alguna cosa.

origen definició DDC
context

Allibera expressament el tutor designat de tota obligació d'afinançament.

origen del context TP2

Entry Number 26
status acabat
autor RBC
àrea temàtica Dret civil: el testament

English

minor

categoria gram. n
definició Someone under legal age, which is generally 18, except for certain purposes such as drinking alcoholic beverages.
origen definició DL
context Distribution of any property under this Will to a person who is a minor or who is under some other legal disability may be made by my Executors [...]
origen del context TO

Català

menor

categoria gram. m i f
definició Persona que, pel fet de no haver arribat encara a la majoria d'edat, no té plena capacitat d'obrar.
origen definició DDC
context Prohibeixo la intervenció judicial en els béns de l'herència, fins i tot si interessava 13 menors, absents o incapacitats [...]
origen del context TP3

Entry Number 46
status acabat
autor RBC
àrea temàtica testaments

English

mortgage

categoria gram. n
definició

A document in which the owner pledges his/her/its title to real property to a lender as security for a loan described in a promissory note. To be enforceable the mortgage must be signed by the owner (borrower), acknowledged before a notary public, and recorded with the County Recorder or Recorder of Deeds.

origen definició DL
context

To foreclosure any mortgage or mortgages, and to take title to the property or any part thereof affected by such mortgage or, in their sole discretion, to accept a conveyance of any property in lieu of foreclosure [...]

origen del context TO

Català

hipoteca

categoria gram. f
definició

Dret real de garantia que faculta el creditor a sol·licitar l'alienació en subhasta pública dels béns hipotecats, en el cas d'incompliment de l'obligació.

origen definició DDC
context

Si el causant llega una cosa empenyorada o hipotecada, el pagament del deute garantit per aquesta i la cancel·lació de la penyora o la hipoteca queden a càrrec de l'hereu.

origen del context PW2

Entry Number 44
status acabat
autor RBC
àrea temàtica testaments

English

pay
categoria gram. v tr
definició To deliver money owed.
origen definició DL
context I direct that my funeral and cemetery expenses, the expenses of my last illness, all expenses of administration of my estate and all my debts [...] that are just and not barred by time be paid by my Executors from my residuary estate.
origen del context TO

Català

pagar
categoria gram. v tr
definició Satisfer (a algú) allò que hom li deu.
origen definició DJC
context Per pagar els deutes, les càrregues hereditaris, les llegendes i els llegats.
origen del context PW2

Entry Number 28
status acabat
autor RBC
àrea temàtica Dret civil: el testament

English

payee
categoria gram. n
definició The one named on a check or promissory note to receive payment.
origen definició DL
context The receipt by the one to whom distribution is made pursuant to this Article shall be a full discharge in respect of any property so distributed even though such payee may be a fiduciary hereunder.
origen del context TO

Català

beneficiari -ària
categoria gram. m i f
definició Titular al qual un banc està obligat a efectuar un pagament o amb qui ha de complir un compromís.
origen definició TERMCAT
context També pot ser gravat el tercer beneficiari per l'estipulació que amb una altra persona hagi celebrat el causant en contemplació de la seva mort i reservant-se la lliure designació i el canvi de beneficiari.
origen del context PW2

Entry Number 48
status acabat
autor RBC
àrea temàtica testaments

English

payment
categoria gram. n
definició The act of paying or the state of being paid.
origen definició TFD
context To claim administration and other expenses and losses as deductions either in income tax returns of my estate and/or in any estate tax return, whichever would in their opinion result in the payment of the lowest aggregate of such taxes [...]
origen del context TO

Català

pagament
categoria gram. m
definició Satisfacció del preu d'un bé que es compra.
origen definició DDC
context Si el gravat no pot adquirir la cosa objecte del llegat, o se li n'exigeix un preu o una contraprestació desproporcionats, pot alliberar-se'n mitjançant el pagament del just valor de la cosa llegada.
origen del context PW2

Entry Number 49
status acabat
autor RBC
àrea temàtica testaments

English

pecuniary

categoria gram. adj
definició Relating to money, as in "pecuniary loss."
origen definició DL
context To satisfy any legacy hereunder, whether such legacy be general, pecuniary, residuary or otherwise, with any property, including an undivided interest in property, and to allot any property, including an undivided interest in property [...]
origen del context TO

Català

pecuniari -ària

categoria gram. adj
definició De diners.
origen definició DJC
context Té un termini de deu dies per a satisfer la pena pecuniària que li ha estat imposada.
origen del context DJC

Entry Number 16
status acabat
autor RBC
àrea temàtica Dret civil: el testament

English

per stirpes

categoria gram. adj
definició (purr stir-peas) Latin for "by roots," by representation. The term is commonly used in wills and trusts to describe the distribution when a beneficiary dies before the person whose estate is being divided.
origen definició DL
context If any issue of mine survive me, my residuary estate shall be paid to my issue living at my death, per stirpes [...]
origen del context TO

Català

per estirps

definició Successió que es produeix quan un hereu premor al causant i, en conseqüència, succeeixen els seus fills, els quals es reparteixen la part de l'herència que corresponia al seu pare.
origen definició TERMCAT
context Si es refereix a nebots, el dret de representació actua conforme a les regles generals i la successió és sempre per estirps.
origen del context PW2

Entry Number 9
status acabat
autor RBC
àrea temàtica Dret civil: el testament

English

principal

categoria gram. n
definició The original amount of money that someone borrows, which is paid back with additional money called interest.

origen definició MMD
context At the end of each trust year, my Trustees shall add to the principal of such separate trust any net income not so paid or applied and thereafter the same shall be dealt with as principal for all purposes.

origen del context TO

Català

capital

categoria gram. m
definició Fons de riquesa acumulada, diners que hom posseeix.

origen definició DIEC
context El reintegrament de les quantitats que el fiduciari hagi satisfet a càrrec seu per raó de deutes i càrregues hereditaris, llegítimes, llegats a càrrec de l'herència, ampliacions de capital social i altres conceptes anàlegs.

origen del context PW2

Entry Number 7
status acabat
autor RBC
àrea temàtica Dret civil: el testament

English

proceeds

categoria gram. n pl

definició Money that a person or organization makes from selling or winning something, or from organizing an event or activity.

origen definició MMD

context [...] to any children of mine who survive me, in such portions as my Executors, in their sole discretin may deem advisable, or sell the same, or any balance thereof, and add the proceeds to my residuary estate.

origen del context TO

Català

guany

categoria gram. m

definició Diferència positiva entre els ingressos resultants de l'activitat d'una empresa i les despeses.

origen definició TERMCAT

context Per exemple, un matrimoni en el qual els esposos van néixer a Madrid a on hi resideixen en el moment de contraure el matrimoni (i per tant, tenen el veïnatge civil comú), si no han fet uns capítols matrimonials previs a l'enllaç, es regirà pel règim econòmic de la societat de guanys.

origen del context PW4

Entry Number 21
status acabat
autor RBC
àrea temàtica Dret civil: el testament

English

property
categoria gram. n
definició Anything that is owned by a person or entity.
origen definició DL
context Distribution of any property under this Will to a person who is a minor or who is under some other legal disability may be made by my Executors and Trustees directly to such person or to any one with whom such person resides [...]
origen del context TO

Català

propietat
categoria gram. f
definició Dret d'usar, gaudir i disposar d'una cosa o d'un dret de forma plena i exclusiva, sense més limitacions que les que s'estableixen a les lleis.
origen definició DDC
context Llega a la filla Mercè la nua propietat de la casa número 12 del carrer de Sant Ramon d'aquesta ciutat, amb la qual quedarà compensada dels drets legítimaris.
origen del context TP3

Entry Number 13
status acabat
autor RBC
àrea temàtica Dret civil: el testament

English

real estate

categoria gram. n
definició

Land, improvements and buildings thereon, including attached items and growing things. It is virtually the same as "real property," except real property includes interests which are not physical such as a right to acquire the property in the future.

origen definició DL
context

I give my entire interest in all my household furniture and furnishings and other articles of household use or ornament located at any real estate used by me on a full or part-time basis for my residential purposes [...]

origen del context TO

Català

bé immoble

categoria gram. m
definició

Bé té una situació fixa i que no pot ser desplaçat sense malmetre's.

origen definició DDC
context

S'hi equiparen els inventaris formalitzats en documents privats, propis de les herències modestes en què no hi ha béns immobles, si aquest inventari s'ha presentat a una administració pública en ocasió del pagament d'impostos vinculats a la successió.

origen del context PW2

Entry Number 43
status acabat
autor RBC
àrea temàtica testaments

English

responsibility

categoria gram. n
definició

The state or job of being in charge of someone or something and of making sure that what they do or what happens to them is right or satisfactory.

origen definició MMC
context

[...] without liability or responsibility for any loss resulting from the exercise of the powers hereby granted, or they may delegate their managerial authority to others, whether by means of employment agreements or other arrangements [...]

origen del context TO

Català

responsabilitat

categoria gram. f
definició

Capacitat de respondre d'alguna cosa, de garantir la realització d'una tasca, el compliment d'un deure, de donar-ne raó.

origen definició DIEC
context

El fiduciari està facultat, respecte als béns fideïcomesos, per a realitzar per si sol, sota la seva responsabilitat, els actes següents:

origen del context PW2

Entry Number 2
status acabat
autor RBC
àrea temàtica Dret civil: el testament

English

revoke

categoria gram. v tr

definició to officially say that something is no longer legal, for example a law or a document.

origen definició MMD

context I, WHITNEY E. HOUSTON, residing in the State of New Jersey, declare this to be my Last Will and Testament and revoke all my prior wills and codicils.

origen del context TO

Català

revocar

categoria gram. v tr

definició Anul·lar o deixar sense efecte (una donació, una concessió, una ordre o una sentència).

origen definició DJC

context Revoca per aquest testament qualsevol altra disposició d'última voluntat que hagués atorgat amb anterioritat a aquest acte.

origen del context TP1

Entry Number 41
status acabat
autor RBC
àrea temàtica testaments

English

sell

categoria gram. v tr

definició To transfer possession and ownership of goods or other property for money or something of equivalent value.

origen definició DL

context In addition, I authorize my fiduciaries [...] to sell, exchange, offer for redemption or otherwise dispose of the share or interest in the Entity owned by my estate or the trusts held under this Will, or to the effect the liquidation or dissolution of the Entity, at such time or times and upon such terms and conditions as shall, in the opinion of my fiduciaries, be in the best interests of my estate or of the trusts held under this Will.

origen del context TO

Català

vendre

categoria gram. v tr

definició Fer passar o transferir (alguna cosa) a la propietat d'altri a canvi d'una quantitat de diners.

origen definició DJC

context Vendre els béns mobles que no puguin conservar-se i els fruits relictos pel fideïcomitent.

origen del context PW2

Entry Number 45
status acabat
autor RBC
àrea temàtica testaments

English

share

categoria gram. n
definició

A portion of a benefit from a trust, estate, claim or business usually in equal division (or a specifically stated fraction) with others ("to my three daughters, in equal shares").

origen definició DL
context

If I leave no issue at my death my residuary estate shall be paid, in equal shares, to those of my mother [...]

origen del context TO

Català

part

categoria gram. f
definició
origen definició DIEC
context

Cosa de les que resulten de dividir quelcom.

DIEC

Dels béns, drets o accions restants, n'institueix hereva la seva muller Mercè Rovira i Jaumar, i per al cas que ella premoris, nomena els fills per parts iguals, amb substitució vulgar a favor dels néts.

origen del context TP3

Entry Number 15
status acabat
autor RBC
àrea temàtica Dret civil: el testament

English

spouse

categoria gram. n
definició A marriage partner; a husband or wife.
origen definició TFD
context Distribution of any property under this Will to a person who is a minor or who is under some other legal disability may be made by my Executors and Trustees directly to such person or to any one with whom such person resides or, in the sole discretion of my Executors and Trustees, may be made to such person's parent or spouse or Guardian, Conservator or Committee in whatever jurisdiction appointed [...]
origen del context TO

Català

cònjuge

categoria gram. m i f
definició Persona en relació amb el seu marit o amb la seva muller.
origen definició TERMCAT
context Declara que és natural de Barcelona, fill dels cònjuges vivents Joan i Eulàlia, i que és casat en règim, de separació de béns amb la seiyora Mercè Rovira i Jaumar [...]
origen del context TP3

Entry Number 39
status acabat
autor RBC
àrea temàtica testaments

English

successor

categoria gram. n
definició

A successor is a person or entity who takes over and continues the role or position of another.

origen definició
context

DUSL
In addition to the powers and discretion conferred upon my fiduciaries by Article NINTH, as to each and any corporation, partnership or other business entity, public or private (including any successor thereto), in which my fiduciaries, as such, hold or acquire any interest [...]

origen del context TO

Català

successor -a

categoria gram. m i f
definició

Persona que se subroga a una altra en alguna cosa que ha adquirit d'ella per qualsevol títol de successió.

origen definició
context

DDC
La simple utilització pel testador del nom o la qualitat d'hereu o la disposició a títol universal, baldament hom no empri aquella paraula, implica institució d'hereu, sempre que sigui clara la voluntat del testador d'atribuir a l'afavorit la condició de successor en tot el seu dret o en una quota del seu patrimoni.

origen del context PW2

Entry Number 32
status acabat
autor RBC
àrea temàtica Dret civil: el testament

English

survivor

categoria gram. n
definició A person who outlives another.
origen definició DL
context Notwithstanding any contrary provision in this Will, the separate trust held for the Beneficiary shall terminate, to the extent that it shall not have previously terminated, twenty-one (21) years after the death of the last survivor of my father [...]
origen del context TO

Català

supervivent

categoria gram. m i f
definició Que sobreviu.
origen definició DIEC
context Els cònjuges o convivents, però també altres persones, podran pactar la seva institució recíproca d'hereu, en favor del supervivent, de forma preventiva, és a dir, amb possibilitat de revocació, que exigeix notificació a l'altra part, de la mateixa forma que en el testament conjunt.
origen del context PW2

Entry Number 29
status acabat
autor RBC
àrea temàtica Dret civil: el testament

English

tax

categoria gram. n
definició A governmental assessment (charge) upon property value, transactions (transfers and sales), licenses granting a right and/or income.
origen definició DL
context All such taxes, together with interest and penalties thereon, if any, shall be paid as an administration expense from my residuary estate disposed of in Article THIRD [...]
origen del context TO

Català

impost

categoria gram. m
definició Detracció obligatòria que l'estat practica per afrontar les despeses públiques.
origen definició TERMCAT
context La data de meritació de l'impost és el 31 de desembre de 2011.
origen del context PW1

Entry Number 1
status acabat
autor RBC
àrea temàtica Dret civil: el testament

English

testament

categoria gram. n
definició

A legal document that explains what you want to happen to your money and possessions after you die. This is often more formally called a last will and testament.

origen definició
context

MMD

I, WHITNEY E. HOUSTON, residing in the State of New Jersey, declare this to be my Last Will and Testament and revoke all my prior wills and codicils.

origen del context TO

Català

testament

categoria gram. m
definició

Negoci jurídic formal en virtut del qual la persona causant regula la seva successió instituint un o més hereus i amb la possibilitat d'establir altres disposicions per a després de la seva mort.

origen definició
context

DJC

Revoca per aquest testament qualsevol altra disposició d'última voluntat que hagués atorgat amb anterioritat a aquest acte.

origen del context TP1

Entry Number 50
status acabat
autor RBC
àrea temàtica testaments

English

transferor

categoria gram. n
definició A person who makes a transfer, as of property.
origen definició TFD
context To allocate any federal exemption from the federal generation-skipping transfer tax to any property with respect to which I am the transferor for purposes of said tax, whether or not such property passes under this Will or outside this Will [...]
origen del context TO

Català

cedent

categoria gram. m i f
definició Persona que fa una cessió a favor d'una altra.
origen definició DDC
context Validesa de la cessió d'herència realitzada després de la mort de la causant, però abans que es declarés la nul·litat del seu testament i que la cedent fora declarada hereva intestada
origen del context PW3

Entry Number 20
status acabat
autor RBC
àrea temàtica Dret civil: el testament

English

trust

categoria gram. n
definició an entity created to hold assets for the benefit of certain persons or entities, with a trustee managing the trust (and often holding title on behalf of the trust).
origen definició DL
context [...] provided that any part of my residuary estate passing to a child or more remote descendant of mine who is younger than thirty (30) years of age at my death shall not be paid to him or her outright, but rather I give the same to my Trustees to hold in a separate trust for his or her benefit pursuant to Article FOURTH.
origen del context TO

Català

fideïcomís

categoria gram. m
definició Disposició segons la qual una persona, en testament o en capítols matrimonials, deixa tots els seus béns o una part a una altra persona amb l'encàrrec que els conservi i els transmeti a un tercer després d'un temps convingut i en unes condicions determinades.
origen definició TERMCAT
context S'adopten, també, mesures per permetre la disposició de béns fideïcomesos, evitant-ne l'amortització en supòsits en què aquesta és necessària, amb fórmules que garanteixen l'eficàcia del fideïcomís.
origen del context PW2

Entry Number 8
status acabat
autor RBC
àrea temàtica Dret civil: el testament

English

trustee

categoria gram. n
definició

A person or entity who holds the assets (corpus) of a trustee for the benefit of the beneficiaries and manages the trust and its assets under the terms of the trust stated in the declaration of trust which created it.

origen definició DL

context (...) but rather I give the same to my Trustees to hold in a separate trust for his or her benefit pursuant to Article FOURTH.

origen del context TO

Català

fideïcomissari -ària

categoria gram. m i f
definició

Persona a favor de la qual s'estableix un fideïcomís.

origen definició TERMCAT

context En el fideïcomís, el fideïcomitent disposa que el fiduciari adquireixi l'herència o el llegat amb el gravamen que, finalitzat el termini o complerta la condició, faci trànsit al fideïcomissari l'herència o el llegat.

origen del context PW2

Entry Number 37
status acabat
autor RBC
àrea temàtica Dret civil: el testament

English

value

categoria gram. n
definició The degree to which someone or something is important or useful.

origen definició MMD

context To abandon any property, real or personal, which they shall deem to be worthless or not of sufficient value to warrant keeping or protecting (...)

origen del context TO

Català

valor

categoria gram. m
definició Qualitat o conjunt de qualitats que fan que alguna cosa o alguna persona sigui preuada, valgui.

origen definició DIEC

context Cas que el valor de la casa els superés, s'entendrà que l'excés és llegat a títol de liberalitat.

origen del context TP3

9.2. Text paral·lel en català 1

D'un home casat, amb fills

HEREVA UNIVERSAL, LA MULLER; SUBSTITUCIÓ I LLEGATS

A Barcelona i a dos quarts de dotze del matí del dia vint de gener de mil nou-cents setanta- dos.

Davant meu, Joan Renom i Bonamusa, Notari de l'Il·lustre Col·legi de Barcelona, amb residència en aquesta capital, i dels testimonis instrumentals senyors Feliu Batllori i Codina i Rafael Puiggròs i Martí, majors d'edat i veïns d'aquesta ciutat, els quals manifesten que no els afecta cap excepció legal,

COMPAREIX el senyor Feliu Jaumandreu i Fiol, major d'edat, advocat, també veí de Barcelona, domiciliat al carrer de la Cucurulla, 72, 3.er 1.a amb document nacional d'identitat número 42.002.833, expedit el dia 12 de juny de 1970; i

DECLARA que és natural de Barcelona, fill dels cònjuges vivents Joan i Eulàlia, i que és casat en règim, de separació de béns amb la senyora Mercè Rovira i Jaumar, únic matrimoni contret, del qual ha tingut tres fills, anomenats Feliu, Joan i Mercé; per raó de naixement i residència té la condició de català.

A judici meu té la capacitat legal necessària per a atorgar testament

i ho fa amb les següents

CLÀUSULES

És voluntat del testador que el seu enterrament i sufragis siguin fets d'acord amb els ritus de l'Església Catòlica. Deixa encomanat a la seva muller que ho disposi com li sembli adequat i a tals efectes la nomena marmessora.

Llega als fills Feliu i Joan la llegítima que els correspongui i salva expressament qualsevol altre dret de llegítima que pugui existir a la seva mort.

Llega a la filla Mercè la nua propietat de la casa número 12 del carrer de Sant Ramon d'aquesta ciutat, amb la qual quedarà compensada dels drets legítims 4. Cas que el valor de la casa els superés, s'entendrà que l'excés és llegat a títol de liberalitat.

Dels béns, drets o accions restants, n'institueix hereva la seva muller Mercè Rovira i Jaumar, i per al cas que ella premoris, nomena els fills per parts iguals, amb substitució vulgar a favor dels néts,

Fa prohibició expressa d'intervenció judicial en la seva successió i, si es suscitava cap desacord, el sotmet a la decisió del seu bon amic Llorenç Bruix i Romagosa, el qual resoldrà en forma inapel·lable, amb caràcter d'àrbitre d'equitat.

Així ho fa constar el testador, que els testimonis han vist i entès; i d'acord amb la voluntat per ell manifestada estenc aquesta escriptura a la qual l'atorgant dóna conformitat i la ratifica i firma amb els susdits testimonis, després que jo els l'he llegida tota en veu alta ja que no han usat del dret — de què els he advertits — de llegirla cadascú per ell mateix.

De la coneixença de l'atorgant, de la unitat de l'acte, de l'observança de totes les altres formalitats de la Llei, de la idoneïtat dels testimonis segons llurs manifestacions i del contingut total d'aquest instrument públic estès en dos plecs de la classe vuitena, sèrie C, números..., com a notari autoritzant EN DONO FE.

9.3. Text paral·lel en català 2

SEMBLANT A L'ANTERIOR, PERÒ AMB NOMENAMENT DE CONSELL DE FAMÍLIA I TUTORS

A Barcelona, a les deu del matí del dia ... de ... de mil nou-cents setanta-dos.

Davant meu, ... Notari de l'Il·lustre Col·legi de Barcelona, amb residència en aquesta capital,

COMPAREIX

Ramon Garriga i Cornella, major d'edat, casat, veí de Barcelona, domiciliat al carrer de Martí Alzina , 24, tercer pis, amb document nacional d'identitat número ...

A judici meu té la capacitat legal necessària per a testar i, tot invocant el Sant Nom de Déu, ordena la seva darrera voluntat, en primera persona, d'acord amb les següents

CLÀUSULES

Primera. Faig constar que sóc fill dels cònjuges Pere Garriga i Mas i Ramona Comella i Perera, que sóc casat en úniques núpcies en règim de separació de béns amb Elvira Martorell i Cases i que, d'aquest matrimoni, tinc tres fills anomenats Pere, Ramon i Margarida. Per raó de naixença i de veïnatge continuat tinc la condició de català.

Segona. Llego als meus esmentats fills, així com als altres nascuts o pòstums que pugui deixar quan moriré, la llegítima que els correspongui en la meva herència.

Tercera. Institueixo la meva muller com a hereva de tots els béns que deixaré. Per al cas que em premorís o que per qualsevol altra circumstància no pogués ésser la

meva hereva, la substitueixo pels fills al·ludits a la clàusula precedent, per parts iguals, amb substitució vulgar a favor de llurs fills, si els premorien. Però si el premort no tenia descendents, la seva part acreixerà la dels fills que em sobrevisquin.

Quarta. Si calgués constituir un organisme tutelar per a algun dels meus fills, nomeno tutor el senyor Tomàs Castells i Sala, protutor el senyor Bartomeu Mallol i Petit, membres del Consell de família els senyors Rafael Carrera i Mestres com a president, i Nicolau Bonveí, Esteve Torrell i Elíes Moll, vocals. En qualitat de substituïts nomeno els senyors Pere Costa i Parres i Conrad Morters i Casajoana. Posat el cas que quedés vacant la tutela, ocuparà el càrrec el pro-tutor; a aquest, el substituirà el vocal Nicolau Bonveí. Les vacants que no deixo previstes seran cobertes per acord del mateix Consell de família.

Cinquena. Prohibeixo la intervenció judicial en els béns de l'herència, fins i tot si interessava menors, absents o incapacitats, i per a l'eficàcia d'aquesta prohibició nomeno marmessors, comptadors-partidors, els senyors Ramon Rovira i Molina i Antoni Mates i Morera, comerciants i veïns de Barcelona, amb domicili, respectivament, al carrer de la Princesa, 53, i a la plaça del Sol, 24, o aquell dels dos que em sobrevisqui.

Llur intervenció serà necessària si els hereus són els meus fills, i algun d'aquests no ha arribat a la majoria d'edat. En altre supòsit intervindran a requeriment de qualsevol dels interessats en l'herència. La intervenció serà d'acord amb el que disposen els articles 237 i següents de la Compilació del Dret civil català.

Sisena. Si entre els meus papers fos trobada alguna memòria testamentària escrita i firmada per mi, amb instruccions sobre repartiment de béns, ordeno als hereus que la compleixin i als comptadors-partidors que la facin complir, com si fos part d'aquest testament.

Setena. Revoco tota disposició de darrera voluntat anterior a aquesta.

Vuitena. Si es plantejava cap dubte d'interpretació prevaldrà el text català, ja que el castellà n'és la traducció imposada pel Reglament notarial.

Així ho atorga i en són testimonis instrumentals els senyors Josep Isern i Martínez i Pau Mateu i Sants, majors d'edat i d'aquest veïnatge, sense excepció legal per a ser-ho segons ells afirmen.

He llegit a tots aquest testament en veu alta després d'advertirlos del dret de llegir-se'l cadascú. El testador dóna conformitat plena al text i el firma amb els testimonis.

La coneixença de l'atorgant, la unitat de l'acte, l'observança de totes les altres formalitats de la Llei, la idoneïtat dels testimonis i el contingut total d'aquest instrument públic, estès en ... plecs timbrats de la classe ... números ... són reconeguts per mi, com a notari autoritzant,

que EN DONO FE

9.4. Text parallel en anglès

LAST WILL AND TESTAMENT

OF

JOHN B. SAMPLE

I, John B. Sample, of the Town of _____, County of _____, and State of _____, being of sound and disposing mind and memory, do hereby make, publish and declare this to be my Last Will and Testament, hereby revoking all Wills and Codicils previously made by me.

ARTICLE I: DECLARATIONS

I declare that I am married as of the date of this Will and that my wife's name is Jane R. Sample. I further declare that I have two (2) children, namely: William T. Sample of _____, _____, and Mary S. Sample of _____, _____.

ARTICLE II: DEBTS AND EXPENSES

I direct that all of my legally enforceable debts, funeral expenses and estate administration expenses be paid as soon after my death as may be practicable, except that any debt or expense secured by a mortgage, pledge or similar encumbrance on property owned by me at my death need not be paid by my estate, but such property may pass subject to such mortgage, pledge or similar encumbrance.

ARTICLE III: TAXES

I direct that all estate, inheritance, legacy, transfer, succession and other death taxes or duties (together with interest and penalties thereon, if any) that are levied or assessed upon or with respect to any property included as part of my gross estate, whether such property passes under the provisions of this Will or otherwise, shall be paid out of my residuary estate as an administrative expense, without any proration or apportionment that might otherwise be required by law.

ARTICLE IV: SPECIFIC BEQUEST OF PROPERTY

I give and bequeath my stamp collection to my brother, Homer V. Sample, of _____, _____, if he survives me. If my brother, Homer V. Sample, does not survive me, this bequest to him shall lapse and the same shall become a part of my residuary estate, to be distributed as hereinafter provided in Article VIII of this Will.

ARTICLE V: TANGIBLE PERSONAL PROPERTY

A. I give all of the tangible personal property that I may own at the time of my death, which is not otherwise specifically bequeathed under this Will, including my personal effects, jewelry, household furniture and furnishings, garden and lawn furnishings and equipment, books, silver, art objects, hobby equipment and collections, wearing apparel, automobiles, and other personal articles, to my wife, Jane R. Sample, if she survives me.

B. I may leave a memorandum of my wishes regarding the ultimate disposition of some or all of my tangible personal property, and I would hope that my wishes as to the ultimate disposition of such property would be respected. However, such memorandum shall not affect the absolute nature of the bequests made under this Article V.

ARTICLE VI: GENERAL BEQUEST TO INDIVIDUAL

I give and bequeath the sum of \$5,000.00 to my sister, Harriet C. Doe, of _____, _____, if she survives me. If my sister, Harriet C. Doe, does not survive me, this bequest to her shall lapse and the same shall become a part of my residuary estate, to be distributed as hereinafter provided in Article VIII of this Will.

ARTICLE VII: RESIDENTIAL REAL ESTATE

I give and devise to my wife, Jane R. Sample, if she survives me, absolutely and free of trust, all of my right, title and interest in and to all residential real estate used by my wife or by me as a permanent or seasonal home at the time of my death, together with all property or liability insurance policies relating to such residential real estate. If my wife does not survive me, such residential real estate shall be distributed as part of my residuary estate as hereinafter provided in Article VIII of this Will.

ARTICLE VIII: RESIDUARY ESTATE

A. All the rest, residue and remainder of the property that I may own at the time of my death, whether real, personal or mixed, of whatever kind and nature and wherever situated, including all property that I may acquire or become entitled to after the execution of this Will, or other gifts made by this Will that fail for any reason, but excluding any property over or concerning which I may have any power of appointment (all hereinafter referred to as my "residuary estate"), I give, devise and bequeath to my wife, Jane R. Sample, outright and free of trust, if she survives me.

B. If my wife does not survive me, then I give, devise and bequeath my residuary estate, in equal shares, to my children who survive me and the surviving descendants of any of my deceased children, *per stirpes*, outright and free of trust.

C. If none of my children or their descendants survive me, then I give, devise and bequeath my residuary estate to the XYZ Charitable Association, with its principal office in _____, _____, for its general charitable purposes.

ARTICLE IX: APPOINTMENT OF EXECUTRIX

A. I nominate and appoint my wife, Jane R. Sample, as Executrix under this Will and, reposing special trust and faith in her, direct that no bond or other security be required for the faithful performance of her duties or, if bond is required, that sureties thereon be waived.

B. If my wife, Jane R. Sample, predeceases me or fails to qualify as Executrix or, having qualified, should die, resign or become incapacitated, then I nominate and appoint my brother, Homer V. Sample of _____, _____, as Executor, and give him the same powers and authority as my original Executrix was given.

C. In addition to any other powers that may be conferred by law, I give my Executrix under this Will, including any successor or successors thereto, those powers set forth in the _____ General Statutes, any of which may be exercised without the need for court order.

ARTICLE X: APPOINTMENT OF GUARDIAN

If my wife, Jane R. Sample, does not survive me, I nominate and appoint my sister, Harriet C. Doe, of _____, _____, as guardian of the person and property of each of my minor children. If my sister, Harriet C. Doe, predeceases me or fails to serve as guardian for any reason, then I nominate and appoint my brother, Homer V. Sample, as guardian of the person and property of each of my minor children. I direct that no bond or other security shall be required for the faithful performance of their duties or, if bond is required, that sureties thereon be waived.

ARTICLE XI: SURVIVORSHIP PRESUMPTION

A. If my wife, Jane R. Sample, and I die simultaneously or under such circumstances that make it difficult to determine who survived whom, it shall be deemed for all purposes of this Will that my wife survived me.

B. If any beneficiary under this Will, other than my wife, fails to survive me by thirty (30) days, it shall be deemed for all purposes of this Will that such beneficiary did not survive me.

ARTICLE XII: USE OF WORDS AND CAPTIONS

Wherever the context so requires, words used herein in one gender shall be applicable to all genders, words used in the singular shall include the plural, and words used in the plural shall include the singular. The use of captions are for reference only and are not meant to govern or affect the interpretation of any part of this Will.

ARTICLE XIII: DETERMINATION OF CHILDREN AND DESCENDANTS

As used in this Will, the words "children", "descendants" and "issue" shall include children in gestation and legally adopted individuals and the descendants of legally adopted individuals, provided such adoption took place at the time the individual adopted was a minor in the jurisdiction in which the adoption took place.

ARTICLE XIV: AFTER-BORN CHILDREN

